

ingediend op **1248** (2021-2022) – Nr. 1
21 april 2022 (2021-2022)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet
van 12 juli 2013, wat betreft de uitvoering
van de visienota lokaal erfgoedbeleid
en de toekenning van beboetingsbevoegdheid
aan de gewestelijke beboetingsentiteit

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 19 november 2021.....	31
Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens	51
Advies van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed	65
Voorontwerp van decreet van 28 januari 2022.....	77
Advies van de Raad van State	99
Ontwerp van decreet.....	111

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

In de visienota lokaal erfgoedbeleid zet de Vlaamse Regering de krijtlijnen uit voor een versterkte samenwerking tussen het Vlaamse en het lokale beleidsniveau op het vlak van onroerend erfgoed, en voor een grotere betrokkenheid van die laatste.

Dit wijzigingsdecreet geeft op decretaal vlak uitvoering aan deze visienota. De wijzigingsbepalingen focussen op de volgende beleidsmaatregelen en -doelstellingen:

1. de oprichting van bijkomende erkende onroerenderfgoedgemeenten aantrekkelijker maken door een rechtsgrond te bieden voor een structurele subsidie;
2. de verdere uitbouw van een lokaal onroerenderfgoedbeleid stimuleren door:
 - a. een duidelijkere taakverdeling tussen het lokale en het Vlaamse bestuursniveau, bijvoorbeeld via de creatie van een inventaris van het landschappelijk erfgoed;
 - b. erkende onroerenderfgoedgemeenten de bevoegdheid te geven om de inventaris bouwkundig erfgoed en de nieuwe inventaris landschappelijk erfgoed vast te stellen, en bepaalde handelingen aan vastgestelde inventarisitems toelatingsplichtig te maken;
 - c. de meldingsplicht bij beschermde stads- en dorpsgezichten decretaal te verankeren en het niet-naleven ervan strafbaar te stellen;
 - d. de huidige restricties voor erkende onroerenderfgoedgemeenten om op hun grondgebied percelen of gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt vrij te stellen van archeologisch onderzoek weg te werken;
3. het optimaliseren van de rechtsgevolgen van vastgesteld geïnventariseerd erfgoed en het duidelijker omschrijven van de motiveringsplicht voor vergunningverleners in het geval van sloop en kap van vastgestelde items op de inventarissen voor het bouwkundig of landschappelijk erfgoed en op de landschapsatlas;
4. een rechtsgrond creëren voor een nieuwe premie voor de buitensporige directe kost van verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek van menselijke inhumatieresten;
5. een meer gestroomlijnd handhavingsluik, binnen de afgesproken taakverdeling tussen de twee bestuursniveaus;
6. de onroerenderfgoedregelgeving futureproof en rechtszeker maken, en waar mogelijk regeldruk verminderen.

I. ALGEMENE TOELICHTING**A. Situering**

1. Dit wijzigingsdecreet sluit aan bij de eerste strategische doelstelling van de beleidsnota Onroerend Erfgoed 2019-2024 ('Iedereen koestert het onroerend erfgoed als een evident en integraal deel van onze leefomgeving, cultuur, identiteit en natie') en bij de tweede bijhorende operationele doelstelling: 'de zorg voor het onroerend erfgoed is het resultaat van actieve samenwerking'.

Onder de hoofding 'we moedigen elke gemeente aan om een lokaal onroerenderfgoedbeleid te voeren' stelt de beleidsnota: "We moedigen lokale overheden aan om een eigen erfgoedbeleid te voeren. Lokale besturen die het engagement op nemen worden ondersteund door het agentschap.

Lokale besturen zijn sleutelspelers in het erfgoedbeleid: ze kunnen richting geven aan het oplossen van erfgoedvraagstukken. We stimuleren lokale besturen om een gedragen onroerenderfgoedbeleid te voeren. De Vlaamse overheid stelt hierbij

haar kennis en expertise beschikbaar. De intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten zijn een complementaire partner. We zetten samen in op het beschikbare instrumentarium, waaronder erfgoedinventarissen, onroerenderfgoedrichtplannen en beheersplannen. Ik volg daarbij ook het proces van de regiovorming, onder aansturing van mijn collega-voor binnenlands bestuur op de voet. Zodra die regio's vorm krijgen, zal ik het initiatief nemen om de regionale afbakeningen en de vormen van intergemeentelijke samenwerking daarop af te stemmen.

Lokale besturen zullen actiever betrokken worden bij het beschermen van ons onroerend erfgoed. Zij spelen tevens een belangrijke rol bij het evalueren van ons erfgoedbestand. Daarnaast moet bij beschermings- of restauratiebeslissingen ook rekening gehouden worden met het belang dat zij hechten aan het erfgoed in het kader van geïntegreerde projecten of hun uitgewerkte visie op onroerend erfgoed.

Verschillende steden en gemeenten voeren vandaag al een voorbeeldig onroerenderfgoedbeleid. Een erkenning als onroerenderfgoedgemeente zou de bekroning moeten vormen van deze voorbeeldrol. Toch is de drempel voor veel steden en gemeenten nog te hoog. Het label 'erkende erfgoedgemeente' moet uitgroeien tot symbool van lokale erfgoedexpertise, maar ook van de autonomie die de Vlaamse overheid aan lokale besturen biedt. Daarom is het belangrijk dat de gemeenten die nu al klaar zijn voor een erkenning, daadwerkelijk een erkenning aanvragen. We denken daarbij met name aan de Vlaamse centrumsteden. We moedigen die gemeenten aan om dat te doen en begeleiden hen, zodat we bij de volgende erkenningsrondes in 2020 en vooral 2023 een wezenlijke aangroei van het aantal aanvragen kunnen noteren.

Het agentschap Onroerend Erfgoed en de erkende onroerenderfgoedgemeenten leggen samen een groenboek voor aan de Vlaamse Regering, met de krijtlijnen van een partnerschap, uitgaande van een volwaardige taakverdeling. De bouwstenen van deze taakverdeling zijn: het geografisch inventariseren, het beheer van het beschermd en niet-beschermd erfgoed op het lokale grondgebied, de adviezen, toelatingen, financiële ondersteuning en handhaving. We stimulerende lokale besturen, en in het bijzonder de erkende erfgoedgemeenten, in de uitbouw van een lokaal handhavingsbeleid. We bieden op vraag nieuwe opleidingen aan voor lokale verbalisanten. Erkende gemeenten moeten in principe volwaardig bevoegd kunnen worden voor al deze taken, waarbij de Vlaamse overheid zich als ondersteunend expertisecentrum profileert. De financiële consequenties van deze samenwerking en in het bijzonder het daartoe vereiste instrumentarium (bijvoorbeeld het opzetten van een systeem voor digitale informatie-uitwisseling enzovoort) zijn daarbij een bijzonder aandachtspunt.

De mogelijkheden en bijhorende randvoorwaarden voor een lokaal onroerenderfgoedbeleid krijgen een volwaardige doorvertaling in de Vlaamse regelgeving. Daarbij bekijken we niet alleen de onroerenderfgoedregelgeving. Ook ander instrumentarium, zoals de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, moet rekening houden met de nieuwe partnerschappen en juridische mogelijkheden toelaten voor het voeren van een lokaal erfgoedbeleid voor niet-beschermd erfgoed."

2. Op 26 februari 2021 keurde de Vlaamse Regering de visienota lokaal erfgoedbeleid goed (VR 2021 2602 DOC.0194/1 en 2).

Deze visienota presenteert een bijgestelde visie op de samenwerking tussen Vlaanderen en de lokale besturen op het vlak van onroerend erfgoed. Lokale besturen, en vooral erkende onroerenderfgoedgemeenten, krijgen meer verantwoordelijkheid en ruimte om een lokaal onroerenderfgoedbeleid te ontwikkelen. De erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten worden bevestigd in hun ondersteunende en sensibiliserende rol. Al deze lokale partners kunnen meer nog dan vandaag al het geval is een beroep doen op de Vlaamse overheid die zich

als expertisecentrum profileert. Erkende onroerenderfgoedgemeenten kunnen ook aanspraak maken op financiële ondersteuning.

Met het oog op de implementatie van deze visienota startte het agentschap Onroerend Erfgoed een participatief traject met vertegenwoordigers van lokale besturen, erkende onroerenderfgoedgemeenten en erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten. De resultaten van dit traject werden gebundeld in een eindrapport, dat werd gepubliceerd [op de website van het agentschap](#).

3. Op 31 mei 2021 werd de 'Analyse van de doelmatigheid van de rechtsgevolgen van de vastgestelde inventarissen onroerend erfgoed' opgeleverd. Deze studie is het antwoord op initiatief 4.2.1.1. in de onder punt 1 aangehaalde beleidsnota: "[...] We onderzoeken of de rechtsgevolgen van de vaststelling beantwoorden aan de huidige doelstellingen van het onroerenderfgoedbeleid en of de inspanningen om vast te stellen wel voldoende effecten genereren. We doen dit in samenspraak met het beleidsdomein Omgeving en met de lokale besturen. De resultaten van dit onderzoek vormen de basis voor het bijsturen, herzien of afschaffen van het instrument van vaststelling."

Het gaat om een beleidsevaluerend onderzoek, dat gebaseerd is op de analyse van harde data uit 2015 en 2019. De keuze voor deze referentiejaar vloeit voort uit de data van inwerkingtreding van het Onroerenderfgoeddecreet (1 januari 2015) en van het kerntakenplan Onroerend Erfgoed (1 januari 2017) en de datum van de (eerste) vaststelling van de inventaris van bouwkundig erfgoed volgens de procedure in het Onroerenderfgoeddecreet (16 januari 2018).

De opdracht onderzoekt de doelmatigheid van de volgende rechtsgevolgen:

1. de mogelijkheid om af te wijken van de stedenbouwkundige voorschriften voor zonevremde functiewijzigingen (vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed);
2. de algemene vrijstelling van sommige EPB-eisen (vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed);
3. de mogelijkheid om af te wijken van de kostprijsnormen voor sociale woningbouw (vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed);
4. de adviesplichten in planprocedures (vastgestelde landschapsatlas);
5. de algemene zorg- en motiveringsplicht voor administratieve overheden voor alle inventarissen die zijn vastgesteld met openbaar onderzoek;
6. de motiveringsplicht voor vergunningverlenende overheden bij sloop van vastgesteld bouwkundig erfgoed en bij kap van vastgesteld houtig erfgoed met erfgoedwaarde.

Naast een analyse van de toepassing van elk van deze rechtsgevolgen tussen 2015 en 2019 omvat de studie ook een algemene juridische analyse van de opportuniteit van het bepalen van rechtsgevolgen op Vlaams en/of lokaal niveau.

Het onderzoek werd gepubliceerd in het Open Archief van OE-publicaties en kan geconsulteerd worden via <https://oar.onroerenderfgoed.be/item/6369>.

4. Verschillende beleidsdocumenten bepleiten de optimalisatie van de handhaving onroerend erfgoed als sluitstuk van een slagkrachtig beleid:
 - Vlaams regeerakkoord 2019-2024, p. 270, personeelsbeleid: "We werken de verschillen tussen de statutaire en contractuele personeelsleden verder weg. (...)";
 - beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2019-2024, p.13: "We werken de verschillen tussen de statutaire en contractuele personeelsleden verder weg. (...)";

- beleidsnota Onroerend Erfgoed 2019-2024: een doelgerichte handhaving voor onroerend erfgoed (ISE 2);
- beleidsnota Omgeving 2019-2024: inzetten op een gestroomlijnde bestuurlijke omgevingshandhaving (SD2, OD 1) en transparante en oplossingsgerichte omgevingshandhaving (SD 2, OD 4);
- personeelsplan 2021 Departement Omgeving: "Evolutie naar één juridische vorm van tewerkstelling. De Vlaamse Regering wenst in overleg met de vakorganisaties af te stappen van de eenzijdige benoeming en verder te evolueren naar één juridische vorm van tewerkstelling, nl. deze op basis van een arbeidsovereenkomst. Er zal hieromtrent een voorstel worden uitgewerkt dat onderhandeld wordt op Sectorcomité XVIII zodat de Vlaamse Regering nadien een finale beslissing terzake kan nemen. Ondertussen werken we de verschillen weg tussen de statutaire en contractuele personeelsleden op het vlak van de ziekteregeling waarbij we principieel het contractuele stelsel als uitgangspunt nemen."

B. Inhoud

Omgevingsanalyse

5. Voor de globale omgevingsanalyse, zie hoofdstuk 2 in de visienota lokaal erfgoedbeleid (met verwijzing naar de pagina's in de visienota):

"Hoofdstuk 2. Omgevingsanalyse: hoe actief zijn lokale besturen vandaag in het domein onroerend erfgoed? 6

2.1.	Wetenschappelijk inventariseren	6
2.2.	Vaststellen van inventarissen	8
2.3.	Beleidsruimte voor lokale besturen in het beheer van onroerend erfgoed	9
2.4.	Lokale financiële ondersteuning van onroerend erfgoed	10
2.5.	Erkende initiatieven	10
2.5.1.	Onroerenderfgoedgemeente	10
2.5.2.	Intergemeentelijke Onroerenderfgoeddienst	11
2.5.3.	Onroerenderfgoeddepot	13"

Probleemstelling

6. Vlaanderen telt vandaag (te) weinig erkende onroerenderfgoedgemeenten en meerdere (te) kleine erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten.

Eén van de redenen voor deze situatie is dat het Onroerenderfgoeddecreet vandaag enkel in de mogelijkheid voorziet om samenwerkingsovereenkomsten te sluiten met erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten, regionale landschappen en erkende onroerenderfgoeddepots, en in het kader ervan subsidies toe te kennen (zie artikel 10.1.1). Het is in feite onlogisch dat de erkende onroerenderfgoedgemeenten hier niet vermeld worden, gelet op de belangrijke rol die ze vervullen in het lokale onroerenderfgoedveld.

Het al dan niet voorzien van financiële ondersteuning heeft onmiskenbaar een impact gehad op het succes van de instrumenten. Er zijn vandaag tweeëntwintig erkende onroerenderfgoedgemeenten (niet gesubsidieerd door de Vlaamse overheid). Daar tegenover staan dertig erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten die maar liefst tweehonderdenacht gemeenten verenigen (wel gesubsidieerd).

Tijdens de totstandkoming van de visienota gaven lokale besturen systematisch aan dat het relatief zware takenpakket van een erkende onroerenderfgoedgemeente

zonder enige financiële tegemoetkoming voor velen van hen zwaar doorwoog om geen erkenning aan te vragen.

7. De onroerenderfgoedregelgeving biedt vandaag onvoldoende stimulansen voor lokale besturen om een lokaal onroerenderfgoedbeleid uit te bouwen.

In 2017 werd bijvoorbeeld in het kader van het kerntakendebat beslist om het inventariseren van bouwkundig erfgoed, historische tuinen en parken, en houtige beplantingen met erfgoedwaarde aan het lokale bestuursniveau over te laten. Die bevoegdheid wordt slechts in beperkte mate opgepikt. Dat heeft onder meer te maken met het feit dat lokale besturen vandaag slechts beperkte mogelijkheden hebben om hierrond een eigen beleid te ontwikkelen. Dat verloopt vandaag veelal via het ruimtelijke beleid, maar dat zijn vaak complexe en dure procedures (stedenbouwkundige verordening, RUP enzovoort).

Wat de inventarisatie van landschappelijk erfgoed betreft, speelt een bijkomende problematiek. Ze verloopt strikt genomen via verschillende instrumenten:

- 1) de inventaris houtige beplantingen met erfgoedwaarde;
- 2) de inventaris historische tuinen en parken;
- 3) de landschapsatlas.

Maar het onderscheid tussen deze instrumenten is niet altijd even duidelijk. Dat maakt het moeilijk om een volwaardig en coherent beleid te voeren, zeker nu de bevoegdheden voor deze inventarissen gescheiden zijn: de eerste twee inventarissen zijn een lokale bevoegdheid, de derde blijft een Vlaamse bevoegdheid.

De huidige meldingsplicht voor bepaalde handelingen in beschermde stads- en dorpsgezichten is vandaag enkel uitgewerkt in het Onroerenderfgoedbesluit (artikel 6.3.12). Dat kan wat onduidelijkheid opleveren op het vlak van de handhaafbaarheid, vermits het handhavingsluik is opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet.

Erkende onroerenderfgoedgemeenten ondervinden tenslotte beperkingen om voor percelen op hun grondgebied te bepalen dat ze vrijgesteld zijn van archeologisch onderzoek (de zogenaamde 'gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt').

8. De doelmatigheid van bepaalde rechtsgevolgen voor vastgesteld geïnventariseerd onroerend erfgoed kan beter.

Momenteel legt het Onroerenderfgoeddecreet op dat een vergunningverlener, in het geval van de sloop van een onroerend goed dat is opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed, zijn beslissing met betrekking tot de vergunning moet motiveren en moet aangeven hoe hij de erfgoedwaarden in acht heeft genomen. Hetzelfde geldt bij de kap van een onroerend goed op de vastgestelde inventaris houtige beplantingen met erfgoedwaarde.

Uit de 'Analyse van de doelmatigheid van de rechtsgevolgen van de vastgestelde inventarissen onroerend erfgoed' blijkt dat deze bepaling niet altijd duidelijk is. Wat is bijvoorbeeld de grens tussen een grondige verbouwing of een sloop? Vanuit onroerenderfgoed oogpunt kunnen beiden een even grote impact hebben op de erfgoedwaarde van het pand. Hier is in de eerste plaats nood aan duidelijkheid, maar de vraag kan ook gesteld worden of een verruiming van de bepaling niet aan de orde is, zoals de onder punt 3 aangehaalde studie vooropstelt.

9. Het aantreffen van menselijke inhumatieresten bij verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek stelt bouwheren voor financiële uitdagingen.

Wanneer menselijke inhumatieresten worden aangetroffen bij een archeologisch onderzoek, bijvoorbeeld in de omgeving van een kerk en kerkhof, volgt een specifiek onderzoekstraject om die menselijke inhumatieresten te analyseren. De meerwaarde van dat onderzoek is groot, maar er is ook een financiële kostprijs aan verbonden die kan oplopen. Het onderzoek van menselijke inhumatieresten weegt daardoor in veel gevallen zwaar op de totale kostprijs van een archeologisch onderzoek.

10. De bestuurlijke beboetingsentiteit (gewestelijke beboetingsentiteit) die reeds belast is met het bestuurlijk beboeten van milieu- en ruimtelijkeordeningsschendingen kan schendingen op het Onroerenderfgoeddecreet niet beboeten.

Die bevoegdheid is op dit moment enkel toegewezen aan de inspecteurs Onroerend Erfgoed, terwijl het vanuit redenen van efficiëntie en opgebouwde expertise binnen het beleidsdomein Omgeving logischer zou zijn om dit ook aan de gewestelijke beboetingsentiteit toe te wijzen.

11. Een verfijning en/of verduidelijking van de regelgeving is aan de orde omwille van diverse redenen:

- onduidelijke of inconsistente bepalingen in het Onroerenderfgoeddecreet;
- de vermindering van inhoudelijke regeldruk, zoals aangekondigd in het relanceplan Vlaamse Veerkracht;
- het toekomstbestendig (futureproof) maken van regelgeving;
- technische aanpassingen om het Onroerenderfgoeddecreet verder in lijn te brengen met ander beslist beleid (Vlaams en Europees).

Beleidsmaatregelen

12. We stimuleren de oprichting van bijkomende erkende onroerenderfgoedgemeenten.

Om deze doelstelling kracht bij te zetten, voorzien we in de financiële ondersteuning van erkende onroerenderfgoedgemeenten, via een aanpassing van artikel 10.1.1, 1°, van het Onroerenderfgoeddecreet.

13. We gaan, binnen de visie van gedeelde verantwoordelijkheid, voor een bijgestelde, duidelijke taakverdeling tussen het Vlaamse en het lokale bestuursniveau.

We voorzien de nodige instrumenten, zodat lokale besturen en vooral erkende onroerenderfgoedgemeenten meer en gemakkelijker een beleid kunnen ontwikkelen rond lokaal onroerend erfgoed.

Dat principe vertaalt zich bijvoorbeeld in de creatie van een inventaris van het landschappelijk erfgoed. Deze integreert de bestaande inventaris houtige beplantingen met erfgoedwaarde, de inventaris historische tuinen en parken, en de landschapselementen uit de landschapsatlas. De striktere opdeling maakt het voor de Vlaamse overheid en de lokale besturen, de twee bestuursniveaus die inventariseren, duidelijker wie waarvoor verantwoordelijk is. Het is de verwachting dat de inventarisatie van bouwkundig en landschappelijk erfgoed hierdoor meer zal opgepikt worden door lokale besturen.

Erkende onroerenderfgoedgemeenten krijgen de bevoegdheid om de inventarissen bouwkundig en landschappelijk erfgoed geheel of gedeeltelijk vast te stellen. Voor handelingen aan een onroerend goed opgenomen in een door een erkende onroerenderfgoedgemeente vastgestelde inventaris, kan deze laatste toelatingsplichten bepalen. De erkende onroerenderfgoedgemeente gaat in dat geval na of de aangevraagde handelingen rekening houden met de erfgoedkenmerken van de betrokken onroerende goederen (artikel 4.1.1, 4.1.7/1 tot en met 4.1.7/7, 4.1.8

en 4.1.10/1, §1, van het Onroerenderfgoeddecreet). Wanneer voor de handelingen ook een omgevingsvergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking van toepassing is op basis van andere regelgeving, dan gaat de vergunningverlener na of de aangevraagde handelingen rekening houden met de erfgoedkenmerken van het betrokken onroerend goed (artikel 4.1.10/1, §2, van het Onroerenderfgoeddecreet).

Om de instandhouding van de erfgoedwaarde van beschermde stads- en dorpsgezichten beter te kunnen verzekeren wordt de meldingsplicht die op dit moment al in artikel 6.3.12 van het Onroerenderfgoedbesluit is opgenomen, in artikel 6.4.4, §1, van het Onroerenderfgoeddecreet verankerd. Aan deze meldingsplicht kan worden voorbijgegaan indien de geplande handelingen zijn vrijgesteld in een goedgekeurd beheersplan. Niet naleven van deze meldingsplicht wordt strafbaar gesteld door een nieuw punt 12° toe te voegen aan artikel 11.2.2 van het Onroerenderfgoeddecreet. In artikel 11.2.6 wordt dit misdrijf toegevoegd aan de lijst van misdrijven waarvoor een alternatieve bestuurlijke geldboete mogelijk is.

Erkende onroerenderfgoedgemeenten krijgen tot slot ook de bevoegdheid om voor alle percelen op hun grondgebied voor te stellen ze vrij te stellen van archeologisch onderzoek. De methodiek die aan de grondslag ligt van het bepalen van gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, staat inmiddels helemaal op punt, waardoor restricties in de regelgeving over wie hierover mag beslissen weinig zinvol zijn. Deze aanpassing komt aan bod in artikel 5.4.1 en 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet.

14. We optimaliseren de rechtsgevolgen van vastgesteld geïnventariseerd erfgoed.

Deze aanpassing focust in de eerste plaats op de motiveringsplicht die momenteel in artikel 4.1.10 van het Onroerenderfgoeddecreet wordt omschreven voor vergunningsverleners in het geval van sloop en kap van vastgestelde inventarisitems uit respectievelijk de inventaris bouwkundig erfgoed en de inventaris houtige beplantingen met erfgoedwaarde. Het toepassingsgebied van deze bepaling blijkt in de praktijk niet altijd even duidelijk te omschrijven.

De daarbij nauw aansluitende artikelen 4.1.8 en 4.1.9 van het Onroerenderfgoeddecreet wijzigen inhoudelijk niet, maar worden wel geherformuleerd zodat ze duidelijker en gemakkelijker te begrijpen zijn.

15. We voorzien in een premie bij een buitensporige directe kost van verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek van menselijke inhumatieresten.

Er wordt in artikel 10.2.1 van het Onroerenderfgoeddecreet een premiemogelijkheid voorzien om lokale besturen en anderen financieel te ondersteunen wanneer ze worden geconfronteerd met menselijke inhumatieresten in het kader van een archeologisch onderzoek.

16. We optimaliseren de organisatie van de beboeting in het geval van schendingen op het Onroerenderfgoeddecreet.

Binnen de afdeling Handhaving van het departement Omgeving situeert zich de gewestelijke beboetingsentiteit die instaat voor het bestuurlijk beboeten van milieu- en ruimtelijke ordeningsschendingen. Deze entiteit kan rekenen op een ruime ervaring en expertise in de bestuurlijke beboeting en kan deze professioneel inzetten in boetedossiers met betrekking tot onroerend erfgoed. De afdeling Handhaving staat ook in voor de inspecties op het onroerend erfgoed.

Door de beboetingsbevoegdheid over te hevelen naar de gewestelijke entiteit ontstaat 'een schot' tussen inspectie en beboeting waarbij elke functie zijn taak in onafhankelijkheid kan opnemen. Dit draagt bij tot een meer gestroomlijnde handhaving (hoofdstuk 11, Onroerenderfgoeddecreet).

Voor de aanstelling van inspecteurs Onroerend Erfgoed wordt een afzonderlijk artikel 11.3.4/1 in het Onroerenderfgoeddecreet ingevoerd.

17. We maken de onroerenderfgoedregelgeving futureproof, rechtszeker en verminderen regeldruk.

In het huidige Onroerenderfgoeddecreet is het bijvoorbeeld zo dat bepaalde taken voorbehouden zijn voor ambtenaren, hetgeen een statutaire aanstelling veronderstelt. Denk aan de functie van verbalisant en inspecteur Onroerend Erfgoed (diverse artikelen in het Onroerenderfgoeddecreet), of om wie toegang heeft tot onroerende goederen in het kader van onderzoek naar erfgoedelementen en -kenmerken (artikel 4.1.5 en 6.1.2). Deze bevoegdheid wordt verruimd tot personeelsleden die daarvoor zijn aangewezen door de bevoegde instantie. Het bijhorende handavingsluik wordt in dezelfde zin aangepast (artikel 11.3.3, 11.5.5 en 11.5.6).

In artikel 6.1.9, §1, van het Onroerenderfgoeddecreet wordt een eenduidig startpunt gekozen voor de start van de maximale duurtijd van een voorlopige bescherming. Met het oog op rechtszekerheid wordt geëxpliciteerd wat er gebeurt wanneer bij de voorlopige bescherming deze termijn overschreden wordt (artikel 6.1.11 Onroerenderfgoeddecreet). Dit wijzigingsdecreet remedieert ook de onduidelijkheid wanneer een definitieve beslissing uitblijft over een voorlopige wijziging of opheffing van een besluit tot definitieve bescherming (artikel 6.2.7 Onroerenderfgoeddecreet).

Om het Onroerenderfgoeddecreet in regel te brengen met Europese regelgeving worden de volgende artikelen gewijzigd of toegevoegd:

- artikel 10.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet;
- artikel 11/1.1.1 tot en met artikel 11/1.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet.

Daarnaast zijn er diverse kleinere aanpassingen om de regeldruk te reduceren, bijvoorbeeld het schrappen van de betekening per beveiligde zending waar mogelijk (artikel 5.4.6, 5.4.9, 5.4.13 en 5.4.17 van het Onroerenderfgoeddecreet) of de verplichting aan een instrumenterend ambtenaar om een overdracht te melden (artikel 6.4.9 en 10.5.2 van hetzelfde decreet).

Impactanalyse

Maatschappelijke impact: niet van toepassing.

Impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel: niet van toepassing.

Budgettaire impact: de mogelijkheid om naast erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten ook erkende onroerenderfgoedgemeenten financieel te ondersteunen kan een financiële impact hebben.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel: vermits de belangrijkste voorgestelde wijzigingen aan het Onroerenderfgoeddecreet in uitvoering van de visienota lokaal erfgoedbeleid zijn, zal er met name op de erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten en de erkende onroerenderfgoedgemeenten een impact zijn. Maar daar tegenover staat de mogelijkheid om beide erkende instrumenten financieel te ondersteunen. Bovendien is er geen verplichting voor gemeenten om een erkenning als onroerenderfgoedgemeente aan te vragen, of aan te sluiten bij een intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst.

Inwerkingtreding

De erkenning van onroerenderfgoedgemeenten is gekoppeld aan de beleids- en beheerscyclus (BBC) van de lokale besturen. Die cyclus werkt met driejaarlijkse vaste momenten waarop bijvoorbeeld nieuwe gemeenten een erkenning als onroerenderfgoedgemeente kunnen aanvragen. Het eerstvolgende moment is 1 januari 2023. Dat is bijgevolg ook de streefdatum voor de inwerkingtreding van dit wijzigingsdecreet.

C. Totstandkomingsprocedure

Op 26 februari 2021 werd de visienota lokaal erfgoedbeleid door de Vlaamse Regering goedgekeurd.

Over deze visienota werd advies gevraagd aan de SARO, het netwerk erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten en erkende onroerenderfgoedgemeenten (NOE) en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Voor de behandeling van deze adviezen: zie het eindrapport.

In de periode mei-augustus 2021 werd over de implementatie van de visienota overlegd met vertegenwoordigers van lokale besturen, erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten en erkende onroerenderfgoedgemeenten. De conclusies van deze gesprekken werden gebundeld in een eindrapport.

Het voorontwerp van wijzigingsdecreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2021/398 dat verleend werd op 5 november 2021.

De Inspectie van Financiën verleende advies op dit voorontwerp van decreet op 4 november 2021.

In haar advies wijst de Inspectie van Financiën erop dat "naarmate veel gemeenten in de toekomst een erkenning [als onroerenderfgoedgemeente] zullen aanvragen, [...] de budgettaire weerslag serieus kan oplopen. [...] Hieromtrent wordt in de ontwerpnota aan de Vlaamse Regering geen verdere toelichting verstrekt."

De afspraken over de financiering van de onroerenderfgoedgemeenten en intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten worden na het bijkomend consulteren van verschillende actoren gemaakt bij de opmaak van het uitvoeringsbesluit.

De Inspectie van Financiën haalt daarnaast de onduidelijkheid aan van de budgettaire impact van de aangekondigde premie om de buitensporige directe kost van het verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek van menselijke inhumatieresten te compenseren.

Het klopt dat hierover op dit moment nog geen duidelijkheid bestaat. Het agentschap Onroerend Erfgoed brengt op dit moment de archeologische onderzoeken in kaart die sinds 2016 zijn uitgevoerd, en waarbij menselijke resten werden aangetroffen. Op basis van de conclusies van dit onderzoek zal een concreet voorstel ontwikkeld worden.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 8 november 2021.

De Vlaamse Regering keurde het voorontwerp van decreet tot wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de uitvoering van de visienota lokaal erfgoedbeleid en de toekenning van beboetingsbevoegdheid aan de gewestelijke beboetingsentiteit een eerste keer principieel goed op 19 november 2021.

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens verstrekke een advies over het voorontwerp van decreet op 14 december 2021 (advies 2021/99).

In haar advies onderzocht de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) de volgende aspecten: de kwaliteit van de regelgevende grondslag, de doelbinding, de verantwoordelijkheid, de minimale gegevensverwerking, de juistheid, de rechten van de betrokkene, de transparantie en de beveiligingsmaatregelen. Hierna wordt ingegaan op de opmerkingen van de Vlaamse Toezichtcommissie die nadere behandeling of toelichting vergen.

- Over de regelgevende grondslag merkt de Vlaamse Toezichtcommissie op dat het ontwerp of de memorie niet expliciet vermeldt op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden.

Reactie: het ontworpen artikel 11/1.1.1 wordt in die zin aangepast.

- De Vlaamse Toezichtcommissie geeft vervolgens aan dat er sprake is van de verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 10 AVG – namelijk het uittreksel uit het strafregister – en dat hier strengere maatregelen moeten worden voorzien. In casu meent de VTC dat er een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling moet worden uitgevoerd voor deze verwerking.

Reactie: de voorziene maatregelen in randnummer 26 van het advies werden reeds voorzien. Het agentschap Onroerend Erfgoed voorziet voor de ontwikkeling van elke nieuwe procesapplicatie of nieuwe vorm van verwerking waar noodzakelijk een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling conform artikel 35 AVG.

- Wat betreft de doelbinding stelt de VTC dat er noch in het ontwerp, noch in de memorie expliciete doeleinden voor de verwerking worden vermeld.

Reactie: de betrokken passage in de memorie van toelichting wordt in die zin aangevuld.

- Inzake de verantwoordelijkheid geeft de VTC aan dat het ontwerp geen specifieke bepalingen bevat over wie de verwerkingsverantwoordelijke is.

Reactie: het ontworpen artikel 11/1.1.1 wordt in die zin aangepast.

- Wat betreft de minimale gegevensverwerking en meer bepaald de bewaartermijn stelt de VTC dat de selectieregels geen maximale bewaartermijn inhouden en deze dus nog moet worden bepaald.

Reactie: de beheersregels waar het ontworpen artikel 11/1.1.3 naar verwijst bevatten wel degelijk maximale bewaartermijnen voor elke categorie van (persoons)gegevens.

- Inzake transparantie raadt de VTC aan het ontwerp aan te vullen met de verplichting om de vermeldingen op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens.

Reactie: zoals de VTC zelf stelt verplicht artikel 12 AVG de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen te nemen opdat de betrokkenen de informatie over de verwerking van hun gegevens ontvangen. Die verplichting opnemen in voorliggend ontwerp is dus overbodig vermits die rechtstreeks voortvloeit

uit artikel 12 AVG. Daarnaast kan ook meegegeven worden dat het agentschap Onroerend Erfgoed in de communicatie met de betrokkenen steeds verwijst naar de informatie op de algemene website van het agentschap waarin de privacyverklaring wordt toegelicht.

- Ten slotte geeft de VTC nog aanbevelingen over bijkomende beveiligingsmaatregelen die intern kunnen worden uitgewerkt.

Reactie: hiervan wordt akte genomen en hiermee wordt in de mate van het mogelijke rekening gehouden in de dagelijkse werking.

De Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO) bracht een advies uit bij het voorontwerp van decreet op 22 december 2021.

In zijn advies gaat de SARO eerst en vooral in op de totstandkoming van het voorliggend ontwerp van decreet. De SARO merkt op dat een aantal maatregelen die de visienota introduceert nog niet geconcretiseerd worden in het ontwerp van decreet.

Het klopt dat het ontwerp van wijzigingsdecreet in een aantal gevallen enkel de rechtsbasis biedt voor in de visienota aangekondigde aanpassingen. De precieze invulling zal door middel van een aanpassing van het Onroerenderfgoedbesluit worden voorzien. Vanuit regelgevend en juridisch oogpunt is dit geen ongebruikelijke manier van werken.

Over de precieze invulling van een aantal zaken wordt op dit moment nog overlegd met vertegenwoordigers van lokale besturen en intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten (IOED's), binnen de krijtlijnen die het wijzigingsdecreet uitzet. Daardoor is het nog niet mogelijk om dat volledige kader in deze nota mee te geven. Maar de wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit zal uiteraard ook aan de SARO worden voorgelegd voor advies.

Daarbij aansluitend benadrukt de SARO het belang van een breed participatieproces met inbreng van alle betrokkenen, op lokaal en bovenlokaal niveau. De SARO suggereert specifiek dat het lopende overleg met vertegenwoordigers van lokale besturen en IOED's wordt uitgebreid naar het brede onroerenderfgoedveld en het maatschappelijke middenveld.

In deze fase kiezen we ervoor te overleggen en knopen door te hakken met de directe betrokkenen, de driehonderd Vlaamse gemeenten en dertig IOED's. Dat is niet onlogisch: zij worden in de eerste plaats geconfronteerd met de implementatie van de visienota, en moeten met name op een aantal vlakken een nieuwe rol opnemen.

Voor de aftoetsing met het maatschappelijk middenveld voorziet het totstandkomingsproces van een wijzigingsdecreet standaard ook een aantal kapstokken: er is de adviesvraag aan de SARO – waarin het middenveld vertegenwoordigd is – als ook de behandeling in het Vlaams Parlement.

Tot slot speelt ook de strakke deadline, door de koppeling aan de beleids- en beheerscyclus (BBC) voor erkende onroerenderfgoedgemeenten.

Uiteraard zal het communicatietraject dat opgezet zal worden na de goedkeuring van respectievelijk dit wijzigingsdecreet en het gewijzigde Onroerenderfgoedbesluit in de tweede helft van 2022, zich ook richten tot andere betrokkenen.

De SARO vraagt in haar advies in welke mate de inhaalbeweging op het vlak van erkende onroerenderfgoedgemeenten, die de visienota wenst te realiseren, gericht is op alle lokale besturen of enkel focust op de dertien centrumsteden. Het antwoord

is dat op zich elke Vlaamse gemeente erkend kan worden als onroerenderfgoedgemeente. Maar in de praktijk zal niet elke gemeente over de middelen (personeel, financieel enzovoort) beschikken om dat te doen zonder structurele ondersteuning. Voor de grotere gemeenten (in dit geval de centrumsteden die vaak al een goed functionerende onroerenderfgoeddienst hebben) is de drempel waarschijnlijk kleiner. Vlaanderen stelt daarom als ambitie voorop dat alle dertien centrumsteden op termijn over een erkenning als onroerenderfgoedgemeente beschikken. Voor de overige gemeenten geldt dat ze een erkenning als onroerenderfgoedgemeente kunnen nastreven, maar dit bij voorkeur doen binnen de schoot van een erkende IOED. De financiële consequenties van dit ambitieniveau zullen verduidelijkt worden bij de wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit.

Wat betreft het inventariseren stelt de SARO dat het ontwerp van decreet de bevoegdheden inzake het wetenschappelijk inventariseren en vaststellen herschikt. Dat klopt inderdaad voor wat betreft het vaststellen. Maar het wetenschappelijk inventariseren van bouwkundig erfgoed was in 2017 al toegewezen aan de gemeenten. Nu komt daar, niet geheel onlogisch, ook de inventaris landschappelijk erfgoed bij.

De SARO herhaalt wat inventariseren betreft haar pleidooi voor “een maximale integratie van de inventarissen alsook voor een Vlaams beleidskader ‘opdat zowel de Vlaamse inventarisatie als de gemeentelijke inventarisatie éénzelfde terminologie, éénzelfde vaststellingsprocedure kennen alsook dezelfde rechtsgevolgen’”. Dit wijzigingsdecreet, en de filosofie achter de voorgestelde wijzigingen, sluiten hier wel degelijk bij aan. Alleen is het ook de bedoeling om lokale besturen mee(r) aan zet te brengen wanneer het gaat om lokaal erfgoed. Maar dat gebeurt wel degelijk binnen duidelijke kaders, waardoor eenvormigheid gegarandeerd kan worden. De lokale vaststellingsprocedure is bijvoorbeeld uniform voor elke erkende onroerenderfgoedgemeente. Ze is bovendien gespiegeld aan de Vlaamse procedure. Het agentschap Onroerend Erfgoed werkt ook aan een digitale toepassing, het Erfgoedportaal. Dat instrument – de centrale databank waar het advies naar verwijst – zal ook voor lokale besturen het werkinstrument zijn om te inventariseren. Via het gebruik van die toepassing zal ook het inventariseren door lokale besturen deels op een gestandaardiseerde manier verlopen. Ook de geïntegreerde ontsluiting van alle verschillende inventarissen via de website van het agentschap, zoals vandaag al het geval is, wordt ongewijzigd verdergezet.

Het klopt inderdaad dat de landschapsatlas die we vandaag kennen blijft bestaan, en dat deze de bevoegdheid blijft van de Vlaamse overheid. De enige aanpassing die het wijzigingsdecreet voorstelt is dat de landschapselementen eruit worden gelicht, en deel gaan uitmaken van de nieuwe inventaris landschappelijk erfgoed.

De SARO merkt terecht op dat er een directe relatie is tussen inventariseren en beschermen. Het feit dat lokale besturen mee inzetten op wetenschappelijk inventariseren kan in dat verband beschouwd worden als een extra troef om de inventaris te gebruiken als basis voor beschermingen: in plaats van één partij – de Vlaamse overheid – die de taak opneemt zijn het er nu in het beste geval driehonderd. Het klopt inderdaad dat het dan wel belangrijk is om met de lokale besturen goede afspraken te maken over onder meer de criteria die gehanteerd worden bij het inventariseren. Om de continuïteit en uniformiteit te bewaren, worden de huidige voorwaarden voor opname in het Onroerenderfgoedbesluit behouden.

Wanneer het gaat over het koppelen van rechtsgevolgen aan inventarissen merkt de SARO verschillende dingen op:

- Om te beginnen verwijst de SARO naar de in 2021 opgeleverde studie [Analyse van de doelmatigheid van de rechtsgevolgen van de vastgestelde inventarissen onroerend erfgoed](#). De raad betreurt dat “het ontwerpdecreet niet dieper ingaat op de resultaten van deze analyse en eenzijdig blijft inzetten op het koppelen

van rechtsgevolgen aan de inventarissen onroerend erfgoed.” De studie stelt vast dat de rechtsgevolgen nog steeds opportuun zijn. Ze formuleert suggesties voor optimalisering, die nog verder bekeken moeten worden. De studie stelt evenwel niet voor om bestaande rechtsgevolgen te schrappen.

- De SARO herhaalt het bezwaar dat ze al eerder bij de visienota zelf formuleerde: door erkende onroerenderfgoedgemeenten de kans te bieden om lokale toelatingsplichten op te leggen zullen op termijn grote verschillen ontstaan tussen diverse gemeenten. Dat klopt, maar slechts in beperkte mate. De SARO concludeert bijvoorbeeld ten onrechte dat de algemeen geldende rechtsgevolgen voor vastgestelde inventarisitems op dat moment vervallen. Dat is niet zo. Die Vlaamse rechtsgevolgen blijven van kracht, ook wanneer een erkende onroerenderfgoedgemeente zelf begint vast te stellen. Het enige dat op dat moment wijzigt is dat die erkende onroerenderfgoedgemeente een bijkomend rechtsgevolg kan instellen, door lokale toelatingsplichten te voorzien. Het is dus enkel op dat vlak dat er een verschil zal ontstaan tussen gemeenten. Bovendien zal dat verschil in de praktijk eerder beperkt zijn, omdat een erkende onroerenderfgoedgemeente slechts uit een beperkt aantal lokale toelatingsplichten zal kunnen kiezen. Dat betekent dat het verschil tussen twee vastgestelde inventarisitems, het ene in een erkende onroerenderfgoedgemeente en het andere niet, hooguit erin zal bestaan dat een beperkt aantal extra lokale toelatingsplichten zullen gelden. De SARO erkent dat de uniformiteit die op die manier bewaakt wordt, van groot belang is.

Net zoals bij beschermd erfgoed zal het gewijzigde Onroerenderfgoeddecreet het kader voor lokale toelatingsplichten bepalen. De concrete toelatingsplichten en de aanvraagprocedure worden geregeld via een wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit. Het gaat om toelatingsplichten binnen de volgende drie groepen:

- 1° het uitvoeren van werken aan het dak en de buitenmuren van constructies, met name:
 - a) het verwijderen, vervangen of wijzigen van dakbedekking en gootconstructies;
 - b) het wijzigen van de kleur van afwerkingslagen;
 - c) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van de textuur of samenstelling van afwerkingslagen, inclusief het verwijderen van voegen en het hervoegen;
 - d) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van buitenschrijnwerk, deuren, ramen, luiken, poorten, inclusief de al dan niet figuratieve beglazing, beslag, hang- en sluitwerk;
 - e) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van aard- en nagelvaste elementen, smeedijzer en beeldhouwwerk, inclusief nieuwe toevoegingen;
- 2° het fundamenteel en structureel wijzigen van de aanleg van tuinen, parken en begraafplaatsen met erfgoedwaarde;
- 3° het uitvoeren van de volgende handelingen in het interieur:
 - a) het verwijderen, vervangen of wijzigen van plafonds, gewelven, vloeren, trappen, binnenschrijnwerk;
 - b) het verwijderen, vervangen of wijzigen van waardevolle interieurdecoratie.

De precieze juridische formulering van de hier voorgestelde toelatingsplichten wordt bekeken bij de voorbereiding van het ontwerp van wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit. Om pragmatische en praktisch-juridische redenen wordt geprobeerd ze zoveel mogelijk te modelleren op de toelatingsplichten die vandaag al voor beschermde goederen bestaan¹.

Ook in andere beleidsvelden zoals bijvoorbeeld ruimtelijke ordening kan een lokaal bestuur vandaag eigen beleid voeren en zelf keuzes maken bij de inzet van het bestaande instrumentarium, dat mogelijk afwijkt van een naburige

¹ Zie Onroerenderfgoedbesluit, artikel 6.2.4 (beschermde monumenten), 6.2.5 (beschermde stads- en dorpsgezichten) en 6.2.6 (beschermde cultuurhistorische landschappen).

gemeente. Op die manier is het dus ook al perfect mogelijk dat een Vlaamse gemeente een andere kijk ontwikkelt of een ander regime oplegt voor een onroerend goed dat is opgenomen in een (al dan niet) vastgestelde inventaris.

Over de mogelijk op te leggen lokale toelatingsplichten wordt momenteel nog gepraat met vertegenwoordigers van lokale besturen en IOED's. Maar het zal een beperkte lijst zijn, die gemodelleerd wordt op de specifieke toelatingsplichten voor beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten en cultuurhistorische landschappen (hoofdstuk 6, afdeling 2. Toelatingsplichten in het Onroerenderfgoedbesluit).

- De bedenking van de SARO over de beperkte bescherming van sommige werelderfgoederen en vooral de bijhorende bufferzones is terecht. Dit is een knelpunt. Maar het is maar de vraag of dit opgelost kan worden door erkende onroerenderfgoedgemeenten de mogelijkheid te bieden om handelingen in deze door Unesco erkende zones toelatingsplichtig te maken. Het is met andere woorden een problematiek die verder onderzoek vergt.
- Wat de vaststellingsprocedure voor erkende onroerenderfgoedgemeenten betreft stelt de SARO vast dat het wijzigingsdecreet daar een volwaardig openbaar onderzoek voorziet, terwijl dit voor de vaststelling op Vlaams niveau beperkt blijft tot de behandeling van opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden. Dat verschil heeft te maken met de reikwijdte van de vaststelling die in het geval van erkende onroerenderfgoedgemeenten ook specifieke lokale toelatingsplichten kan omvatten.
- Met betrekking tot de duidelijker omschreven meldingsplicht merkt de SARO op dat erfgoedkenmerken vaak niet zo goed omschreven zijn. De bedenkingen over een kwaliteitsnorm voor de motivatie, en richtlijnen voor de beoordeling van sloopaanvragen zullen aan bod komen in het coachend traject dat het agentschap zal opstarten.
- De slotopmerking van de SARO, om ook natuurlijke of rechtspersonen die aangesteld worden door een erkende onroerenderfgoedgemeente de bevoegdheid te geven om het onderzoek te voeren naar erfgoedkenmerken en -elementen, is pertinent. Artikel 15 van het voorontwerp van decreet wordt in die zin aangepast.

De Vlaamse Regering keurde het voorontwerp van decreet tot wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de uitvoering van de visie-nota lokaal erfgoedbeleid en de toekenning van beboetingsbevoegdheid aan de gewestelijke beboetingsentiteit een tweede keer principieel goed op 28 januari 2022.

De Raad van State formuleerde op 22 maart 2022 haar advies met nummer 70.950/1.

Dit advies gaat hoofdzakelijk in op een aantal technische kwesties. In vrijwel alle gevallen zijn de aanbevelingen of suggesties uit het advies overgenomen in het definitieve ontwerp van decreet tot wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, of in de bijhorende memorie van toelichting. Deze wijzigingen hebben geen inhoudelijke impact.

Enkel in onderstaande gevallen is er beslist om af te wijken van het advies van de Raad van State.

- 1) Het voorontwerp van wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet wordt niet voor advies voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit (cf. punt 3 in het advies). We houden er immers een andere lezing op na van het vierde lid van artikel 36, het eerste lid, punt c), van artikel 57, en overweging 96 van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG): wat ons betreft voldoen we met het advies van de bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

opgerichte Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) aan de voorwaarde tot consultatie door een toezichthoudende autoriteit, bedoeld in de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, zoals voorzien in de AVG.

De VTC is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat een of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad op 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet dus worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG.

- 2) De Raad van State is van mening dat, wanneer zakelijkrechthouders van de vastgestelde onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten gelden schriftelijk op de hoogte worden gebracht, dit gebeurt via een beveiligde zending (cf. punt 9 in het advies). De Raad stelt dat dit gepast is, vermits er rechtsgevolgen ontstaan.

Het voorontwerp wordt niet in die zin aangepast. Een veralgemeende beveiligde zending is niet noodzakelijk de meest gepaste manier om betrokkenen op de hoogte te brengen. De huidige formulering laat toe dat de erkende onroendergoedgemeente zelf de afweging kan maken of er al dan niet gekozen wordt voor een beveiligde zending.

- 3) In punt 11 van haar advies merkt de Raad van State op dat de wijziging nog meer duidelijkheid zou moeten creëren over de termijn van 270 dagen, gelinkt aan de voorlopige bescherming van een onroerend goed.

Dit advies lijkt gebaseerd op een onvolledige lezing, vermits het gewijzigde artikel 6.1.9 van het Onroendergoeddecreet wel degelijk expliciet verwijst naar de datum van ondertekening als start van de termijn en geen ruimte voor interpretatie laat. De voorgestelde wijziging zorgt er namelijk voor dat vanaf de dag van de ondertekening van het besluit tot voorlopige bescherming [...] op de onroerende goederen, vermeld in het besluit tot voorlopige bescherming, gedurende een termijn van maximaal 270 dagen de rechtsgevolgen van een bescherming voorlopig van toepassing zijn.

- 4) Wanneer het gaat over de concrete bepalingen rond de verwerking van persoonsgegevens in het voorontwerp van decreet stelt de Raad van State in punt 17 dat de maximale termijnen voor het bewaren van persoonsgegevens in het voorontwerp van decreet zelf moeten worden vastgelegd. Conform de AVG mogen persoonsgegevens immers niet langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk.

Voor wat betreft bestuursdocumenten van de Vlaamse overheid, wordt in het algemeen aan deze voorwaarde uitvoering gegeven door afdeling 5. Beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Artikel III.81 van het Bestuursdecreet bepaalt daarbij dat voor elke categorie van bestuursdocumenten beheersregels worden opgesteld

die onder meer een bewaartermijn en een definitieve bestemming (vernietiging ofwel een permanente bewaring) bevatten. Deze selectieregels worden gepubliceerd in het serieregister dat online beschikbaar is.

Het is precies naar deze beheersregels dat in artikel 56 verwezen wordt. De VTC stelde al in punt 36 van haar advies van 14 december 2021: "Aangezien de selectieregels geen maximale bewaartermijn inhouden, adviseert de VTC dat er een maximale bewaartermijn wordt bepaald, of minstens relevante criteria hiervoor, zoals vereist door artikel 5.1, e), AVG." Het criterium wordt toegevoegd in het artikel, namelijk de specificiteit van de dossiers. In het serieregister worden deze nu reeds opgenomen. Er kunnen per decreet meerdere series worden gedefinieerd met elk eigen bewaartermijnen, bestemmingen en motiveringen. Voor elk van de series en voor iedere bewaartermijn werd een motivering meegegeven. Deze complexiteit vatten in een decreet zorgt niet voor meer transparantie maar wel voor complexere wetgeving. De Vlaamse overheid publiceert de serieregisters online. Deze criteria worden bepaald in het ontwerp van decreet en omstandig opgenomen in het serieregister.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het ontwerp van decreet betreft een gewestaangelegenheid.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

De gewestelijke entiteit wordt gedefinieerd, verwijzend naar de gewestelijke beboeringsentiteit zoals omschreven in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

De definitie inspecteur Onroerend Erfgoed wordt gewijzigd. Het oorspronkelijk artikel is opgemaakt ten tijde van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Inspectie RWO. Dit artikel werd nooit gewijzigd. Gezien een agentschap specifieke taken krijgt toebedeeld, werd daarnaar verwezen. Bij de transitie naar het departement Omgeving is het woord "agentschap" dan veranderd naar "entiteit" zonder dat de woorden "door de Vlaamse Regering belast met de handhaving van de regelgeving inzake onroerend erfgoed" werden geschrapt. Die laatste woorden "door de Vlaamse Regering" moeten worden geschrapt aangezien er vandaag geen enkel besluit van de Vlaamse Regering is dat een entiteit belast met de handhaving van de regelgeving inzake onroerend erfgoed. De bevoegdheden vloeien immers voort uit de decretale regels inzake de verdeling tussen het departement (volheid van bevoegdheid) en de agentschappen (oprichtingsbesluit met specifieke taken).

De definitie van landschapsatlas wordt aangepast naar aanleiding van de creatie van de nieuwe inventaris van landschappelijk erfgoed zodat het duidelijk is dat in de landschapsatlas enkel nog landschappelijke gehelen kunnen opgenomen worden, en landschapselementen enkel in de inventaris van landschappelijk erfgoed.

Artikel 3

Dit artikel beoogt het verhogen van de leesbaarheid van het Onroerenderfgoeddecreet door het toevoegen van een tussentitel.

Artikel 4

Zoals voorzien in de visienota lokaal erfgoedbeleid krijgt een onroerenderfgoedgemeente vanaf de erkenning de bevoegdheid om met betrekking tot het eigen grondgebied, aanpassingen te doen aan de vastgestelde inventarissen bouwkundig en landschappelijk erfgoed. Deze kan:

- nieuwe items vaststellen;
- items schrappen;
- items wijzigen: actualiseren of een toelatingsplicht koppelen.

De bevoegdheid van Vlaanderen om nog aanpassingen te doen aan de inventarissen van bouwkundig en landschappelijk erfgoed op het grondgebied van erkende onroerenderfgoedgemeenten dooft onmiddellijk uit vanaf het moment van hun erkenning.

In het geval van bestaande vastgestelde grensoverschrijdende items op de inventaris bouwkundig of landschappelijk erfgoed heeft de onroerenderfgoedgemeente enkel bevoegdheid om het deel dat op haar grondgebied ligt te schrappen of te wijzigen.

Onroerende goederen op het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente die eerder op Vlaams niveau zijn vastgesteld, die blijven vastgesteld: hun statuut wijzigt dus niet als die gemeente erkend wordt als onroerenderfgoedgemeente.

Met deze nieuwe bevoegdheid voor onroerenderfgoedgemeenten komt ook de mogelijkheid om toelatingsplichten op te leggen voor handelingen aan bepaalde onroerende goederen die zijn opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed of de vastgestelde inventaris landschappelijk erfgoed. Uiteraard beperkt deze bevoegdheid zich tot inventarisitems gelegen op het grondgebied van de onroerenderfgoedgemeente in kwestie. De Vlaamse Regering bepaalt voor welke specifieke handelingen een onroerenderfgoedgemeente een toelatingsplicht kan opleggen. De toelatingsplichten worden dus nominatief opgesomd in het Onroerenderfgoedbesluit waarbij als uitgangspunt geldt dat ze geen betrekking mogen hebben op de wijze van landbouwexploitatie en teeltkeuze.

Als de erkenning van de onroerenderfgoedgemeente wordt ingetrokken, blijven de door de onroerenderfgoedgemeente vastgestelde items vastgesteld. Wel vervallen de toelatingsplichten vanaf de publicatie van de intrekking van de erkenning van de onroerenderfgoedgemeente in het Belgisch Staatsblad. De onroerenderfgoedgemeente heeft namelijk vanaf dan geen bevoegdheid meer om toelatingsplichten te behandelen. Vanaf de intrekking wordt Vlaanderen ook terug bevoegd om nieuwe items vast te stellen, items te schrappen of te wijzigen.

Artikel 5

Dit artikel speelt in op het feit dat inventarissen in de toekomst vastgesteld kunnen worden door zowel de Vlaamse Regering als door een erkende onroerenderfgoedgemeente. Duidelijke opschriften (tussentitels) geven aan dat er voor elk van beiden een specifieke procedure bestaat.

Artikel 6

Momenteel voorziet het Onroerenderfgoeddecreet dat het openbaar onderzoek in het kader van de vaststelling van een inventaris bekend gemaakt wordt via bericht in drie dagbladen. Door de evolutie in het medialandschap en technologie is het bereik van de klassieke 'papieren' dagbladen grondig gewijzigd. Daarnaast zijn er ook tal van andere media bijgekomen waarmee specifieke doelgroepen beter

of met een grotere kans op succes bereikt kunnen worden (sociale media, online nieuwsbrieven enzovoort).

Artikel 6 wijzigt het bestaande artikel 4.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet inhoudelijk slechts op één punt: de bestaande vaststellingsprocedure wordt medium- en technologie-neutraal en vanuit de doelstelling geformuleerd. Op die manier wordt het mogelijk om te communiceren via een of meerdere media. Die keuzevrijheid biedt kansen om de juiste doelgroepen op de beste manier te bereiken.

Daarnaast volgt ook een aantal wijzigingen om de vaststellingsprocedure zo digitaalvriendelijk mogelijk te maken. Terminologie die verwijst naar analoge stappen wordt vervangen door technologie-neutrale bewoordingen.

Het voorlaatste lid in artikel 4.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet wordt geherformuleerd waardoor het duidelijker wordt dat de Vlaamse Regering de keuze heeft om al dan niet vast te stellen (bijvoorbeeld op basis van het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed).

Artikel 7

Dit artikel betreft een tekstuele wijziging die beter overeenstemt met de realiteit: naast actualiseren kunnen ook nog andere wijzigingen voorkomen.

Artikel 8

Het Onroerenderfgoeddecreet kent in verschillende artikelen een specifieke bevoegdheid toe aan ambtenaren. De term ambtenaar verwijst daarbij naar een personeelslid van een overheid met een statutaire aanstelling. Deze bepalingen stroken niet meer met een overkoepelend Vlaams beleid om de verschillen tussen statutaire en contractuele personeelsleden weg te werken, noch met het Vlaamse regeerakkoord dat aangeeft dat statutaire wervingen geen evidentie meer zijn. Om die reden wordt de term vervangen door de ruimere omschrijving 'personeelsleden die daarvoor aangewezen zijn door de Vlaamse Regering'.

Artikel 9

Vandaag is het reeds zo dat de erfgoedwaarden van een vastgesteld onroerend goed bij de inventarissen bouwkundig en landschappelijk erfgoed en de landschapsatlas worden opgenomen in de vaststellingsbesluiten. De verplichting om aan te geven welke erfgoedwaarde van toepassing is geldt niet voor de inventaris van archeologische zones, vermits daar enkel maar kan vastgesteld worden dat het item archeologische waarde heeft (cf. definitie artikel 2.1, 11°, Onroerenderfgoeddecreet).

Omdat latere beslissingen, bijvoorbeeld in het geval van het opleggen van toelatingsplichten, steunen op die verwijzing naar de erfgoedwaarde(n) wordt de bestaande praktijk nu via deze toevoeging verankerd bij het vaststellen van de inventarissen voor bouwkundig en landschappelijk erfgoed.

Artikel 10

In de huidige omschrijving van artikel 4.1.7 van het Onroerenderfgoeddecreet is sprake van "onroerende goederen die opgenomen zijn in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1 en alle beschermde onroerende goederen". Maar de verwijzing naar beschermde onroerende goederen is hier niet nodig, vermits artikel 6.3.1 in hetzelfde decreet er al naar verwijst. Daarnaast wordt overeenkomstig de nieuwe procedure voor vaststelling door een onroerenderfgoedgemeente ook een publiciteitsmaatregel voorzien.

Artikel 11 tot en met 17

Naar analogie met de afdeling 2. Procedure voor de vaststelling van een inventaris door de Vlaamse Regering wordt een afdeling 3 ingevoegd die de procedure beschrijft voor de vaststelling door een erkende onroerenderfgoedgemeente. De opbouw van deze afdeling is gelijklopend met deze van de vaststelling door Vlaanderen.

Bij vaststellingen door erkende onroerenderfgoedgemeenten is het openbaar onderzoek niet beperkt tot feitelijkheden, vermits er ook specifieke toelatingsplichten kunnen gekoppeld worden aan een vastgesteld onroerend goed. Betrokkenen moeten dus in hun bezwaar ook argumenten kunnen ontwikkelen tegen een mogelijk bijkomend rechtsgevolg.

Er wordt bewust gebruikgemaakt van de term personen die het onderzoek kunnen voeren naar erfgoedkenmerken en -elementen, en niet bijvoorbeeld personeelsleden. Dat laat toe dat een lokaal bestuur ook externe personen kan aanwijzen om dat onderzoek uit te voeren – denk aan medewerkers van een erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst waar de gemeente lid van is, of medewerkers van een studiebureau dat wordt aangesteld.

Hier wordt er ook bewust voor gekozen om de vaststellingsprocedure medium- en technologie-neutraal en zo digitaalvriendelijk mogelijk te formuleren. "Berichtgeving met een breed bereik op grondgebied van de erkende onroerenderfgoedgemeente" kan dus bijvoorbeeld gaan om een lokaal gemeenteblad of een digitale nieuwsbrief, wanneer deze laatste een groot bereik kent bij de bevolking van de gemeente.

Het verplichte advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed wordt vervangen door het lokale equivalent, de door de gemeenteraad erkende gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed.

Wanneer een erkende onroerenderfgoedgemeente een vastgestelde inventaris van het bouwkundig of het landschappelijk erfgoed wil wijzigen organiseert zij een nieuw openbaar onderzoek. Aan die verplichting kan worden voorbijgegaan om een onroerend goed uit een vastgestelde inventaris te verwijderen wanneer het volledig gesloopt of verdwenen is. Voor die gevallen biedt een openbaar onderzoek geen enkele meerwaarde.

Erkende onroerenderfgoedgemeenten kunnen lokale toelatingsplichten opleggen bij bepaalde vastgestelde inventarisitems uit de inventarissen bouwkundig of landschappelijk erfgoed. In dat geval worden de toelatingsplichtige handelingen opgenomen in het vaststellingsbesluit. Hoe dat precies moet verlopen wordt bepaald door de Vlaamse Regering. Maar omdat de beoordeling van de lokale toelatingsplicht en de motiveringsplicht gebeurt op basis van de vastgestelde erfgoedwaarden en -kenmerken, wordt uitdrukkelijk voorzien dat een vastgestelde inventaris voor een onroerend goed ook de erfgoedwaarde(n) vermeldt. Wanneer een onroerenderfgoedgemeente voor bepaalde items een toelatingsplicht bepaalt, voorziet artikel 4.1.7/1 een kennisgeving aan de zakelijkrechthouders van de betrokken onroerende goederen voorafgaand aan het openbaar onderzoek.

Artikel 18 en 19

Het nieuwe artikel 4.1.7/7 verduidelijkt dat de rechtsgevolgen van de vaststelling van een inventaris voor zakelijkrechthouders van toepassing zijn vanaf het moment dat ze in kennis worden gesteld. Voor alle anderen gelden de rechtsgevolgen vanaf de publicatie in het Staatsblad.

Artikel 20

Artikel 4.1.8 van het Onroerenderfgoeddecreet wordt verduidelijkt en aangevuld met de nieuwe toelatingsplicht. Het bepaalt dat het vastgesteld zijn alleen niet volstaat als motivering voor een weigering, maar dat er steeds een individuele afweging en motivering moet zijn, rekening houdend met bijvoorbeeld erfgoedkenmerken.

Artikel 21

Dit betreft een herformulering van het bestaande artikel 4.1.9 in het Onroerenderfgoeddecreet. Het bevestigt de voorbeeldfunctie van overheden met betrekking tot inventarisitems, door enerzijds te verduidelijken dat de zorgplicht geldt voor eigen handelingen en activiteiten. Anderzijds wordt de motiveringsplicht in lijn gebracht met de formulering die in artikel 4.2.1 van het Onroerenderfgoedbesluit wordt gebruikt. De procedure voorziet dat de administratieve overheid een beoordeling maakt op basis van de voor het onroerend goed vastgestelde erfgoedwaarde(n) en erfgoedkenmerken.

De inventaris archeologische zones (IAZ) is bewust niet opgenomen omdat hoofdstuk 5 een specifiek archeologietraject voorziet voor vergunningsaanvragen die betrekking hebben op archeologische zones (artikel 5.4.1, 5.4.2 en volgende).

Voor alle duidelijkheid: de verplichtingen in artikel 4.1.9 gelden enkel voor onroerende goederen die zijn opgenomen in een inventaris die werd vastgesteld volgens de procedure vermeld in artikel 4.1.1 (en volgende), en dus per definitie na een openbaar onderzoek zijn vastgesteld.

Artikel 22

De motiveringsplicht in artikel 4.1.10 van het Onroerenderfgoeddecreet wordt verduidelijkt met een precieze verwijzing naar de regelgeving op basis van dewelke een (omgevings)vergunning, toelating, machtiging, ontheffing of afwijking vereist zou zijn in het geval van de sloop van een onroerend goed, opgenomen op de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, of de kap van een onroerend goed, opgenomen op de vastgestelde inventaris van het landschappelijk erfgoed. In deze gevallen zal een vergunningverlenende overheid moeten motiveren hoe ze rekening heeft gehouden met de impact van de aangevraagde handelingen op de erfgoedkenmerken van de onroerende goederen die in de voormelde inventarissen opgenomen zijn. Ze doet haar beoordeling op basis van de voor het onroerend goed vastgestelde erfgoedwaarde(n) en erfgoedkenmerken.

Artikel 23

Dit artikel geeft gevolg aan de mogelijkheid die erkende onroerenderfgoedgemeenten wordt geboden om toelatingsplichten op te leggen aan onroerende goederen op de vastgestelde inventarissen voor bouwkundig of landschappelijk erfgoed. Daarvoor wordt een nieuw artikel 4.1.10/1 ingevoegd. Daarbij zijn twee situaties denkbaar:

- 1) wanneer er geen omgevingsvergunning nodig is, of het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu niet van toepassing zijn, dan verleent de erkende onroerenderfgoedgemeente de toelating om die handelingen uit te mogen voeren waarvoor een toelatingsplicht werd bepaald;
- 2) wanneer er wel een omgevingsvergunning nodig is, of het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu wel van toepassing zijn, dan worden de handelingen

die toelatingsplichtig gemaakt werden ook meegenomen in de vergunningsaanvraag. De vergunningverlener gaat op dat moment na of alle aangevraagde handelingen rekening houden met de erfgoedkenmerken van het betrokken vastgestelde inventarisitem.

De erkende onroerenderfgoedgemeente maakt een beoordeling op basis van de voor het onroerend goed vastgestelde erfgoedwaarde(n) en erfgoedkenmerken.

Wanneer een onroerend goed geheel of gedeeltelijk zowel beschermd als vastgesteld is en er voor beide statuten toelatings- of meldingsplichten gelden, dan geldt enkel de toelatings- en meldingsplicht, vermeld in artikel 6.4.4, §1, voor het deel van de afbakening dat overlapt. Op die manier willen we vermijden dat men voor eenzelfde handeling tweemaal een toelating moet vragen aan of melding doen bij de erkende onroerenderfgoedgemeente.

Artikel 24

De tekstuele aanvullingen en aanpassingen die dit artikel voorstelt aan artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn erop gericht lokale besturen meer bevoegdheden te geven op het vlak van de inventarisatie van de gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt. Vandaag kunnen ze namelijk niet voor alle percelen op hun grondgebied die aan de criteria beantwoorden voorstellen om ze vrij te stellen van archeologisch onderzoek. Die beperkingen worden geschrapt waardoor erkende onroerenderfgoedgemeenten volle bevoegdheid krijgen.

De benaming 'gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert' wordt ook concreter omschreven in een nieuw toegevoegd zesde lid. Deze omschrijving betekent een verruiming ten aanzien van de tot nog toe gangbare definitie doordat voortaan ook gebieden, waarvan is vastgesteld dat er slechts een beperkt archeologisch potentieel is, waaruit geen of beperkte kenniswinst te destilleren is, opgenomen kunnen worden op de kaart met gebieden die vrijgesteld worden van archeologisch onderzoek.

Artikel 25

Dit artikel bouwt voort op de bevoegdheidsverruiming die in het vorige artikel wordt voorgesteld, door de vrijstelling bij stedenbouwkundige handelingen uit artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet ook bij het verkavelen van gronden door te voeren.

Een dergelijke vrijstelling mag geen lichtzinnige beslissing zijn. Ze moet worden gebaseerd op onderzoek naar de archeologische situatie in de betrokken gemeente door een erkende archeoloog in dienst van de erkende onroerenderfgoedgemeente.

Artikel 26 tot en met 29

De vermelding dat de erkende archeoloog (naast het digitale platform) via beveiligde zending op de hoogte kan gesteld worden is overbodig en wordt geschrapt. In artikel 5.4.23 van het Onroerenderfgoeddecreet wordt namelijk voorzien dat in geval van technische storing de beveiligde zending als terugvaloptie kan ingezet worden.

Verder is het noodzakelijk dat ook de initiatiefnemer op de hoogte is van de beslissing. Omdat het GDPR-gewijs niet mogelijk is dat de archeoloog het e-mailadres en dergelijke van de opdrachtgever doorgeeft, is digitalisering naar de initiatiefnemer moeilijk. Het is daarom logischer dat de archeoloog de opdrachtgever op de hoogte

stelt (in functie van de beroepsmogelijkheid voor de initiatiefnemer, vermeld in de derde paragraaf).

Artikel 30

De in punt 1 voorgestelde aanpassing sluit aan bij wat met betrekking tot artikel 8 van dit ontwerp van wijzigingsdecreet reeds werd uitgelegd.

De aanvulling in punt 2 verduidelijkt dat wanneer de zakelijkrechthouder en/of de gebruiker toestemming geven om een particuliere woning of bedrijfslokaal te betreden, een machtiging via de rechtbank niet vereist is.

Artikel 31

De hier voorgestelde aanpassing aan artikel 6.1.9 van het Onroerenderfgoeddecreet wil duidelijkheid en rechtszekerheid brengen voor alle betrokkenen bij een voorlopige bescherming: de termijn van 270 dagen begint te lopen vanaf een duidelijke vaste datum, namelijk vanaf de dag van de ondertekening van het besluit tot voorlopige bescherming.

De in de tweede paragraaf van artikel 6.1.9 aangehaalde termijn wordt preciezer omschreven, door uitdrukkelijk aan te geven dat ze verwijst naar de beide in de eerste paragraaf omschreven termijnen.

Voor alle duidelijkheid: de in paragraaf 1 aangehaalde termijn van 270 dagen omschrijft enkel de maximale duur van de voorlopige bescherming. Met andere woorden: de minister moet binnen deze termijn een beslissing nemen over de definitieve bescherming. Uiteraard beginnen individuele rechtsgevolgen ten aanzien van de zakelijkrechthouder pas te lopen vanaf de individuele kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.10 van het Onroerenderfgoeddecreet.

Artikel 32

De voorgestelde aanvulling aan artikel 6.1.11 van het Onroerenderfgoeddecreet verduidelijkt dat na het verstrijken van de in artikel 6.1.9 aangehaalde termijnen niet alleen het voorlopig beschermingsbesluit vervalt. Wanneer niet tijdig een definitief besluit genomen wordt, vervalt ook de bevoegdheid om een definitief beschermingsbesluit te nemen.

Artikel 33

Er is op dit moment decretaal geen maximale duurtijd omschreven van de voorlopige opheffing of wijziging van een bescherming. Met het oog op rechtszekerheid wordt ook hier een vervalregeling ingevoegd, naar analogie met het aangevulde artikel 6.1.9 van het Onroerenderfgoeddecreet (cf. artikel 31 in dit wijzigingsdecreet).

Artikel 34

De woorden "door de Vlaamse Regering belast" worden geschrapt, aangezien er vandaag geen enkel besluit van de Vlaamse Regering is dat een entiteit belast met de handhaving van de regelgeving inzake onroerend erfgoed. De toelichting bij artikel 2 van dit ontwerp van wijzigingsdecreet gaat hier ook verder op in.

Artikel 35

Dit artikel stelt vier wijzigingen voor aan artikel 6.4.4 van het Onroerenderfgoeddecreet.

De eerste wijziging gaat over de meldingsplicht, die vandaag is uitgewerkt in artikel 6.3.12 van het Onroerenderfgoedbesluit. Met dit wijzigingsartikel wordt de meldingsplicht expliciet verankerd in het Onroerenderfgoeddecreet.

Daarnaast werd enkele jaren terug, naar aanleiding van het kerntakenplan, in artikel 6.4.4, §3, van het Onroerenderfgoeddecreet het principe ingevoerd dat het advies van het agentschap bij alle vergunningstrajecten niet alleen wordt afgetoetst aan het beschermingsbesluit, maar ook aan de beheersdoelstellingen in het goedgekeurde beheersplan. Door een vergetelheid werd dit niet consequent doorvertaald in artikel 6.4.4, §2. Deze wijziging zet dit recht en voegt dezelfde formulering in zoals vermeld in artikel 6.4.4, §3, derde lid, ook in bij omgevingsvergunningen voor stedenbouwkundige handelingen of voor het verkavelen van gronden.

De overige twee wijzigingen zijn van technische aard:

- Sinds de inwerkingtreding van het Omgevingsvergunningendecreet bevat de VCRO niet langer procedurebepalingen rond adviesverlening. Deze zijn allemaal opgenomen in het Omgevingsvergunningendecreet. De verwijzing naar de VCRO in artikel 6.4.4, §2, kan dan ook geschrapt worden.
- Artikel 6.4.4, §3, geeft aan dat de vergunningverlenende overheid advies moet inwinnen van het agentschap bij aanvragen tot omgevingsvergunningen voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit voor zover deze handelingen betrekking hebben op of gelegen zijn in beschermde goederen. Ook de vergunningsaanvragen voor wijzigingen van vegetatie zijn intussen geïntegreerd in de omgevingsvergunningsprocedure, zodat de adviesvereiste vanuit het beleidsdomein onroerend erfgoed ook kan geïntegreerd worden.

Artikel 36

Artikel 6.4.9 van het Onroerenderfgoeddecreet voorziet in een algemene meldingsplicht voor notarissen in het geval van een eigendomsoverdracht van een beschermd goed. De administratieve last staat echter niet in verhouding tot de informatie die deze verplichting oplevert. Het agentschap kan die informatie ook zelf opzoeken in betrouwbare gegevensbronnen. In het kader van het verminderen van regeldruk wordt deze meldingsplicht geschrapt.

Artikel 37

De voorgestelde aanpassing aan artikel 10.1.1 van het Onroerenderfgoeddecreet biedt de rechtsgrond om in de toekomst ook aan erkende onroerenderfgoedgemeenten financiële ondersteuning aan te bieden. De Vlaamse Regering bepaalt hiervoor de nadere regels.

Artikel 38

De aanvulling met een punt 9° aan artikel 10.2.1 van het Onroerenderfgoeddecreet moet toelaten om in de toekomst ook premies toe te kennen bij een buitensporige directe kost van verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek van menselijke inhumatieresten. Ook hiervoor worden de nadere regels bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 39

Het huidige artikel 10.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet bevat specifieke voorwaarden voor financiering vanuit nationale en Europese regelgeving. Omdat premies, subsidies, steun of toelagen ook onder het toepassingsgebied kunnen vallen van de verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014, waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van artikel 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard, wordt artikel 10.4.1 in die zin aangepast.

Artikel 40

De redenering achter de hier voorgestelde aanpassing werd bij artikel 36 van dit wijzigingsdecreet reeds toegelicht.

Artikel 41 en 42

De redenering achter de hier voorgestelde aanpassing werd bij artikel 34 van dit wijzigingsdecreet reeds toegelicht.

Artikel 43

Omwille van de discussie over de handhaafbaarheid van de meldingsplicht met betrekking tot sommige handelingen in beschermde stads- en dorpsgezichten, vermeld in artikel 6.3.12 van het Onroerenderfgoedbesluit, wordt het niet naleven van de meldingsplicht nu ook in het Onroerenderfgoeddecreet strafbaar gesteld als misdrijf. Dit is volledig in lijn met de strafbaarstelling van het niet aanvragen van een toelating, of het niet opvolgen van opgelegde voorwaarden (cf. artikel 44 van dit wijzigingsdecreet).

Artikel 44

Dit artikel stelt twee aanpassingen voor aan artikel 11.2.4 van het Onroerenderfgoeddecreet.

De eerste aanvulling betreft de strafbaarstelling wanneer de toelatingsplicht voor bepaalde vastgestelde inventarisitems, zoals opgelegd door erkende onroerenderfgoedgemeenten, niet wordt nageleefd. Deze toevoeging is noodzakelijk om een krachtadig lokaal beleid te kunnen voeren. Een overtreding wordt als inbreuk strafbaar gesteld. Dit betekent dat er enkel een exclusieve bestuurlijke geldboete opgelegd kan worden.

De tweede aanpassing kadert in het overdragen van de bevoegdheden inzake de bestuurlijke beboetingsprocedure van de inspecteur Onroerend Erfgoed naar de gewestelijke beboetingsentiteit. Het idee is dat hierdoor 'een schot' ontstaat tussen inspectie en beboeting waarbij elke functie zijn taak in onafhankelijkheid kan opnemen. Dit draagt bij tot een meer gestroomlijnde handhaving.

Artikel 45

Dit artikel stelt drie aanpassingen voor aan artikel 11.2.5 van het Onroerenderfgoeddecreet.

De eerste aanpassing kadert in het overdragen van de bevoegdheden inzake de bestuurlijke beboetingsprocedure van de inspecteur Onroerend Erfgoed naar de gewestelijke beboetingsentiteit (cf. artikel 44 van dit wijzigingsdecreet).

De tweede aanpassing is een herformulering van paragraaf 1, derde lid, met het oog op de duidelijkheid en het correct begrip.

Ook de derde aanpassing die wordt voorgesteld is een verduidelijking van paragraaf 5, tweede lid, die verder geen uitleg behoeft.

Artikel 46

Dit artikel stelt drie aanpassingen voor aan artikel 11.2.6 van het Onroerenderfgoeddecreet.

De eerste twee aanvullingen betreffen de toevoeging van het niet naleven van de meldingsplicht in beschermde stads- en dorpsgezichten als punt 12° in het overzicht in paragraaf 1 en 3.

De derde aanpassing kadert in het overdragen van de bevoegdheden inzake de bestuurlijke beboetingsprocedure van de inspecteur Onroerend Erfgoed naar de gewestelijke beboetingsentiteit (cf. artikel 44 van dit wijzigingsdecreet).

Artikel 47

De hier voorgestelde aanpassing aan artikel 11.3.3. van het Onroerenderfgoeddecreet sluit aan bij wat met betrekking tot artikel 8 van dit wijzigingsdecreet reeds werd uitgelegd.

Artikel 48

De redenering achter de hier voorgestelde aanpassing werd bij artikel 44 van dit wijzigingsdecreet reeds toegelicht.

Artikel 49 en 50

De toevoeging van een onderafdeling over inspecteurs Onroerend Erfgoed verzamelt een aantal eerder praktische bepalingen met betrekking tot deze functie.

Contractuele personeelsleden moeten een eed afleggen voor het uitoefenen van de functie van inspecteur Onroerend Erfgoed.

Het wijzigingsdecreet wijst de bevoegdheid toe aan de Vlaamse Regering. Het is de bedoeling dat deze bevoegdheid bij een wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit verder gedelegeerd wordt aan de leidend ambtenaar van de entiteit die belast is met de handhaving van de regelgeving inzake onroerend erfgoed.

Artikel 51 en 52

De aanpassingen aan artikel 11.5.5 en 11.5.6 van het Onroerenderfgoeddecreet die hier worden voorgesteld sluiten aan bij wat met betrekking tot artikel 8 van dit wijzigingsdecreet reeds werd uitgelegd.

Artikel 53 tot en met 57

Met artikel 11/1.1.1 tot 11/1.1.4 wordt een hoofdstuk 11/1 ingevoegd in het Onroerenderfgoeddecreet met algemene bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens conform de algemene verordening gegevensbescherming (verordening (EU) 2016/679). Deze artikelen vormen de rechtsgrond waarop de Vlaamse minister, bevoegd voor het beleidsveld onroerend erfgoed, het agentschap en andere betrokken entiteiten, zich kunnen baseren bij het verwerken van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet en diens uitvoe-

ringsreglementering (het Onroerenderfgoedbesluit en het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed, in het bijzonder artikel 3). In dit nieuwe hoofdstuk wordt uiteengezet welke categorieën van persoonsgegevens verwerkt worden, en op welke betrokkenen deze gegevens betrekking kunnen hebben.

De gegevens zullen worden gedeeld met erkende onroerenderfgoedgemeenten. Conform de onroerenderfgoedregelgeving nemen onroerenderfgoedgemeenten een aantal taken ter harte die normaal door het agentschap worden uitgevoerd. Voor deze verwerking treden zij op als verwerkingsverantwoordelijke. Om die reden sluit het agentschap ook een protocol af met deze onroerenderfgoedgemeenten.

Artikel 11/1.1.1 situeert de problematiek en geeft aan over welke categorieën van personen het gaat.

Artikel 11/1.1.2 bevat de uitwerking van de regeling voorzien in artikel III.68 en III.69 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. De persoonsgegevens worden in de mate van het mogelijk opgevraagd bij de authentieke gegevensbronnen.

Artikel III.68 vereist eveneens dat de gegevens in de mate van het mogelijke worden opgevraagd via tussenkomst van de Vlaamse dienstenintegrator.

Artikel 11/1.1.3 verduidelijkt, conform de algemene verordening gegevensbescherming, dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan strikt noodzakelijk. Voor wat betreft de bestuursdocumenten van de Vlaamse overheid wordt in het algemeen aan die voorwaarde uitvoering gegeven door afdeling 5. Beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten van het Bestuursdecreet (07/12/2018). Artikel III.81 van het Bestuursdecreet bepaalt daarbij dat voor elke categorie van bestuursdocumenten beheersregels worden opgesteld die onder meer een bewaartermijn en een definitieve bestemming (vernietiging ofwel een permanente bewaring) bevatten. Het is naar die beheersregels waarnaar in dit artikel verwezen wordt. De bewaartermijnen worden bepaald op basis van de specificiteit van de dossiers in kwestie.

Artikel 11/1.1.4 behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 58

Dit artikel regelt de transitie van rechtswege van de bestaande vastgestelde inventaris houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de vastgestelde inventaris historische tuinen en parken naar de nieuwe vastgestelde inventaris van het landschappelijk erfgoed. De twee bestaande inventarissen houden op dat moment ook op te bestaan.

De landschapselementen in de vastgestelde landschapsatlas kunnen niet automatisch omgezet worden naar de vastgestelde inventaris van het landschappelijk erfgoed. Dit moet gebeuren bij ministerieel besluit.

Dit wijzigingsdecreet wijst de bevoegdheid toe aan de Vlaamse Regering. Het idee is dat bij een toekomstige aanpassing van het Onroerenderfgoedbesluit de bevoegdheid verder gedelegeerd wordt naar de Vlaamse minister bevoegd voor onroerend erfgoed. De omzetting kan verlopen zonder openbaar onderzoek en zonder advies te vragen aan de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed omdat het gaat om een administratieve omzetting. Louter door het feit dat een landschapselement geen deel meer uitmaakt van de landschapsatlas, maar nu is opgenomen in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, verandert er niets aan de van toepassing zijnde rechtsgevolgen.

Artikel 59

Deze overgangsbepaling maakt het mogelijk dat de Vlaamse Regering in regio's waar nog geen vaststellingsprocedure met openbaar onderzoek doorlopen werd, ook nog onroerende goederen kan vaststellen in erkende onroenderfgoedgemeenten. Vanaf de inwerkingtreding van dit decreet is het immers in principe zo dat enkel de onroenderfgoedgemeente de inventaris bouwkundig erfgoed nog kan vaststellen op het eigen grondgebied. De overgangsbepaling voorziet dat Vlaanderen hier in uitzondering op de algemene regel nog kan vaststellen, op voorwaarde dat de betrokken onroenderfgoedgemeente haar akkoord geeft. Dat akkoord is nodig omdat de erkende onroenderfgoedgemeente ervoor zou kunnen kiezen om niet te wachten op het afronden van de Vlaamse vaststelling, en zelf het eigen grondgebied volledig vast te stellen.

Artikel 60

Dit artikel behoeft geen toelichting.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

VOORONTWERP VAN DECREET
van 19 november 2021

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de uitvoering van de visienota lokaal erfgoedbeleid en de toekenning van beboetingsbevoegdheid aan de gewestelijke beboetingsentiteit

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013

Art. 2. In artikel 2.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 27°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“27°/1 gewestelijke entiteit: de gewestelijke entiteit, vermeld in artikel 16.1.2, 4°, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;”;

2° punt 29° wordt vervangen door wat volgt:

“29° inspecteur Onroerend Erfgoed: een personeelslid, als vermeld in artikel 11.3.4/1, dat belast is met de uitvoering van de handhaving van de regelgeving over onroerend erfgoed op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of een gedeelte ervan;”.

Art. 3. In hoofdstuk 4, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, wordt tussen artikel 3.7.1 en artikel 4.1.1 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling 1. Vaststelling van inventarissen”.

Art. 4. Artikel 4.1.1 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.1. De Vlaamse Regering kan de volgende inventarissen geheel of gedeeltelijk vaststellen:

- 1° de landschapsatlas;
- 2° de inventaris van archeologische zones;
- 3° de inventaris van bouwkundig erfgoed;
- 4° de inventaris van landschappelijk erfgoed.

De Vlaamse Regering kan de inventarissen, vermeld in het eerste lid, punt 3° en 4°, alleen vaststellen als die geen betrekking hebben op het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente.

In afwijking van het eerste lid, kan een erkende onroerenderfgoedgemeente voor het eigen grondgebied de inventarissen, vermeld in het eerste lid, 3° en 4°, geheel of gedeeltelijk vaststellen en toelatingsplichten bepalen voor handelingen aan bepaalde onroerende goederen die in de voormelde inventarissen opgenomen zijn. De Vlaamse Regering bepaalt de toelatingsplichtige handelingen.

Als de erkenning van de onroerenderfgoedgemeente wordt ingetrokken, vervallen de toelatingsplichten, vermeld in het derde lid, vanaf de dag die volgt op de dag van de bekendmaking van de intrekking van de erkenning van de onroerenderfgoedgemeente in het Belgisch Staatsblad.”.

Art. 5. In hoofdstuk 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, wordt tussen artikel 4.1.2 en artikel 4.1.3 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling 2. Procedure voor de vaststelling van een inventaris door de Vlaamse Regering”.

Art. 6. Artikel 4.1.3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.3. De Vlaamse Regering onderwerpt de vast te stellen inventaris aan een openbaar onderzoek van zestig dagen. Dat openbaar onderzoek wordt minstens op de volgende wijzen aangekondigd:

- 1° door een bericht bekend te maken in elke gemeente waar een onroerend goed ligt, dat opgenomen is in de vast te stellen inventaris;
- 2° door een bericht op de website van elke gemeente waar een onroerend goed ligt, dat opgenomen is in de vast te stellen inventaris;
- 3° door een bericht in het Belgisch Staatsblad;
- 4° door in een berichtgeving te voorzien met een breed bereik in het Vlaamse

Gewest;

5° door een bericht op de website van het agentschap te publiceren.

De berichten, vermeld in het eerste lid, bevatten minstens al de volgende informatie:

1° het voorwerp van het openbaar onderzoek;

2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;

3° de wijze waarop de inventaris geraadpleegd kan worden;

5° de wijze waarop opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden kunnen worden ingediend.

Tijdens het openbaar onderzoek:

1° kan de inventaris, vermeld in het eerste lid, geraadpleegd worden;

2° kunnen opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden worden ingediend.

De opmerkingen en bezwaren kunnen uiterlijk de laatste dag van de termijn, die is opgenomen in het bericht, ingediend worden.

Er moet geen rekening worden gehouden met opmerkingen en bezwaren die te laat zijn ingediend.

De Vlaamse Regering wint over de inventaris en over de opmerkingen en bezwaren afkomstig van het openbaar onderzoek, advies in bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. Dat advies wordt uitgebracht binnen een vervaltermijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed de adviesvraag heeft ontvangen. Als deze termijn wordt overschreden, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. De Vlaamse Regering kan de termijn van dertig dagen één keer verlengen met dertig dagen op verzoek van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed.”;

De Vlaamse Regering beslist na het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed over de vaststelling.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor de vaststelling van de inventarissen, het openbaar onderzoek en het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed bepalen.”.

Art. 7. In artikel 4.1.4. van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt het woord “actualiseren” vervangen door het woord “wijzigen”.

Art. 8. In artikel 4.1.5 van hetzelfde decreet, wordt het woord “ambtenaren” vervangen door het woord “personeelsleden”.

Art. 9. Artikel 4.1.7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.7. Alle onroerende goederen die opgenomen zijn in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, worden op een publiek te raadplegen GIS-laag ontsloten. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Het vaststellingsbesluit wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.”.

Art. 10. In hoofdstuk 4, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, wordt tussen artikel 4.1.7 en 4.1.8 een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Procedure voor de vaststelling van een inventaris door een onroerendergoedgemeente”.

Art. 11. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 10, een artikel 4.1.7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/1. De erkende onroerendergoedgemeente brengt voorafgaand aan het openbaar onderzoek de zakelijkrechthouders van de onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, zijn bepaald in de vast te stellen inventaris, schriftelijk op de hoogte.”.

Art. 12. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/2. De erkende onroerendergoedgemeente onderwerpt de vast te stellen inventaris aan een openbaar onderzoek van zestig dagen. Dat openbaar onderzoek wordt minstens op de volgende wijzen aangekondigd:

- 1° door een bericht op te hangen in de erkende onroerendergoedgemeente op een duidelijk zichtbare plaats;
- 2° door een bericht bekend te maken op de website van de erkende onroerendergoedgemeente;
- 3° door een bericht bekend te maken in het Belgisch Staatsblad;
- 4° door in een berichtgeving te voorzien met een breed bereik op het grondgebied van de erkende onroerendergoedgemeente.

De berichten, vermeld in het eerste lid, bevatten minstens al de volgende informatie:

- 1° het voorwerp van het openbaar onderzoek;
- 2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;
- 3° de wijze waarop de inventaris geraadpleegd kan worden;
- 4° de wijze waarop opmerkingen en bezwaren kunnen worden ingediend.

Tijdens het openbaar onderzoek:

- 1° kan de inventaris, vermeld in het eerste lid, geraadpleegd worden;
- 2° kunnen opmerkingen en bezwaren worden ingediend.

De opmerkingen en bezwaren kunnen uiterlijk de laatste dag van de termijn, die is opgenomen in het bericht, ingediend worden.

Er moet geen rekening worden gehouden met opmerkingen en bezwaren die te laat ingediend werden.

De erkende onroerenderfgoedgemeente wint over de inventaris en de opmerkingen en bezwaren die afkomstig zijn van het openbaar onderzoek, advies in bij de gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed die is erkend door de gemeenteraad. Dat advies wordt uitgebracht binnen een vervaltermijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed de adviesvraag heeft ontvangen. Als deze termijn wordt overschreden, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. De erkende onroerenderfgoedgemeente kan de termijn van dertig dagen één keer verlengen met dertig dagen op verzoek van de

De erkende onroerenderfgoedgemeente beslist na het advies van gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed over de vaststelling van de inventaris.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de vaststelling van de inventarissen en het openbaar onderzoek.”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/3. De erkende onroerenderfgoedgemeente kan een vastgestelde inventaris wijzigen of er onroerende goederen aan toevoegen of uit verwijderen. Voor de onroerende goederen in kwestie wordt een openbaar onderzoek georganiseerd onder de voorwaarden en in de vorm, vermeld in artikel 4.1.7/2. Er wordt geen openbaar onderzoek georganiseerd om een onroerend goed te verwijderen dat volledig gesloopt of verdwenen is.”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/4. De personeelsleden die daarvoor aangewezen zijn door de erkende onroerenderfgoedgemeente hebben voor het onderzoek naar de erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken toegang tot de onroerende goederen die opgenomen zijn in een van de vastgestelde inventarissen als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4° en tot de onroerende goederen die in aanmerking komen voor opname in een inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, met uitzondering van particuliere woningen en bedrijfslokalen.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/5. De vastgestelde inventarissen bevatten over elk onroerend goed dat erin opgenomen is, minstens al de volgende gegevens:
1° een plan waarop het onroerend goed nauwkeurig wordt aangeduid;
2° de benaming van het geïnventariseerde onroerend goed;
3° een beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken;

4° in voorkomend geval, de handelingen waarvoor een toelatingsplicht geldt als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid.

De Vlaamse Regering kan de lijst van gegevens, vermeld in het eerste lid, nader omschrijven of uitbreiden.”.

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/6. Alle onroerende goederen die opgenomen zijn in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° en 4°, worden op een publiek te raadplegen GIS-laag ontsloten. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Het vaststellingsbesluit wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

De erkende onroerende goederengemeente brengt de zakelijkrechthouders van de vastgestelde onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid gelden schriftelijk op de hoogte. De zakelijkrechthouders brengen in voorkomend geval de gebruikers of nieuwe zakelijkrechthouders in geval van een overdracht van het eigendomsrecht of een ander zakelijk recht onmiddellijk schriftelijk op de hoogte van de vaststelling en van de geldende toelatingsplichten.”.

Art. 17. In hoofdstuk 4 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2019, wordt een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Rechtsgevolgen van de vaststelling van een inventaris”.

Art. 18. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 17, een artikel 4.1.7/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/7. De rechtsgevolgen van de vaststelling van een inventaris zijn van toepassing:

1° op de zakelijkrechthouders vermeld in artikel 4.1.7/6, derde lid, vanaf de kennisgeving van de vaststelling;

2° op iedereen vanaf de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, vermeld in artikel 4.1.7, tweede lid, en artikel 4.1.7/6, tweede lid.”.

Art. 19. Artikel 4.1.8 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.8. De opname op zich van een onroerend goed in een vastgestelde inventaris vormt geen weigeringsgrond voor om het even welke vergunning, machtiging of toelating”.

Art. 20. In artikel 4.1.9 van hetzelfde decreet worden het eerste en tweede lid vervangen door wat volgt:

“Elke administratieve overheid neemt bij een eigen werk of activiteit aan onroerende goederen die opgenomen zijn in vastgestelde inventarissen als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, 3° en 4°, zo veel mogelijk zorg in acht voor de erfgoedkenmerken ervan.

In haar beslissing over een eigen werk of activiteit geeft de administratieve overheid aan welke onroerende goederen die opgenomen zijn in een van de voormelde inventarissen impact ondervinden en, in voorkomend geval met welke maatregelen uitvoering is gegeven aan de zorgplicht, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 21. Artikel 4.1.10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.10. Als voor de sloop of de kap van een onroerend goed dat opgenomen is in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° en 4°, van dit decreet, een omgevingsvergunning, een vergunning, een toelating, een machtiging, een ontheffing of een afwijking overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vereist is, geeft de vergunningverlenende overheid in haar beslissing aan hoe ze rekening heeft gehouden met de impact van de aangevraagde handelingen op de erfgoedkenmerken van de onroerende goederen die in de voormelde inventarissen opgenomen zijn.”.

Art. 22. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt een artikel 4.1.10/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.10/1. §1. Voor handelingen aan een onroerend goed dat is opgenomen in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, van dit decreet, is een voorafgaande toelating van de erkende onroenderfgoedgemeente vereist als al de volgende voorwaarden zijn voldaan:

1° de onroenderfgoedgemeente heeft voor die handelingen een toelatingsplicht als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, bepaald;

2° voor die handelingen is geen omgevingsvergunning, geen vergunning, geen toelating, geen machtiging, geen ontheffing of geen afwijking vereist overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

De erkende onroenderfgoedgemeente gaat in voorkomend geval na of de aangevraagde handelingen rekening houden met de erfgoedkenmerken van de onroerende goederen in kwestie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het aanvragen en afleveren van de toelating.

§2. Als voor handelingen aan een onroerend goed dat is opgenomen in een vastgestelde inventaris als vermeld artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, van dit decreet, waarvoor de onroenderfgoedgemeente een toelatingsplicht als vermeld

in artikel 4.1.1, derde lid, van dit decreet, heeft bepaald, ook een omgevingsvergunning, een vergunning, een toelating, een machtiging, een ontheffing of een afwijking is vereist overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, gaat de vergunningverlenende overheid na of de aangevraagde handelingen rekening houden met de erfgoedkenmerken van het onroerend goed in kwestie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels over de betrokkenheid van de erkende onroerenderfgoedgemeente als die niet de vergunningverlenende overheid, vermeld in §2, eerste lid, is.”.

Art. 23. In artikel 5.4.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 7 juli 2017 en gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid, 1° worden tussen het woord “valt” en de zinsnede “, zoals” de woorden “of waar onderzoek van het archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert” ingevoegd;

2° in het derde lid, 9°, worden de zinsnede “en de aanvraag geen betrekking heeft op beschermde goederen of op percelen die geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones” en de zinsnede “en hebben betrekking op percelen met een oppervlakte van 5000 m² of minder” opgeheven;

3° een zesde lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het derde lid wordt verstaan onder gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert: de gebieden waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat ze met hoge waarschijnlijkheid geen archeologische waarde hebben, of waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat verder onderzoek van de aanwezige archeologische site en artefacten geen relevante kenniswinst oplevert.”.

Art. 24. In artikel 5.4.2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 juli 2017 en gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het vierde lid wordt vervangen door wat volgt:

“In de volgende gevallen wordt de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden van de verplichting, vermeld in het eerste lid, vrijgesteld:

1° de aanvraag heeft betrekking op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering;

2° de aanvraag heeft geheel betrekking op percelen binnen het grondgebied van een erkende onroerendergoedgemeente waarvoor de gemeenteraad in een gemeentelijk reglement in een vrijstelling heeft voorzien. De vrijstellingen in het gemeentelijk reglement zijn gebaseerd op onderzoek naar de archeologische situatie in de gemeente in kwestie door een erkende archeoloog in dienst van de erkende onroerendergoedgemeente.”;

2° een zevende lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het vierde lid, 1°, wordt verstaan onder gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert: de gebieden waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat ze met hoge waarschijnlijkheid geen archeologische waarde hebben, of waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat verder onderzoek van de aanwezige archeologische site en artefacten geen relevante kenniswinst oplevert.”.

Art. 25. In artikel 5.4.6, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “bezorgt de beslissing per beveiligde zending aan de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking” worden vervangen door de woorden “brengt de erkende archeoloog op de hoogte van de beslissing”;

2° de zin “De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de beslissing.” wordt toegevoegd.

Art. 26. In artikel 5.4.9, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerendergoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerendergoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 27. In artikel 5.4.13, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerendergoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerendergoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale

platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 28. In artikel 5.4.17, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 29. In artikel 6.1.2 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “ambtenaren” wordt vervangen door het woord “personeelsleden”;

2° de woorden “of na toestemming van de zakelijkrechthouder en in voorkomend geval de gebruiker” worden toegevoegd.

Art. 30. In artikel 6.1.9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede “kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.6,” vervangen door de woorden “ondertekening van het besluit tot voorlopige bescherming”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “die termijn” vervangen door de zinsnede “de termijnen vermeld in paragraaf 1, eerste en tweede lid”.

Art. 31. In artikel 6.1.11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “termijn” wordt vervangen door het woord “termijnen”;

2° de zin “Nadat de termijnen, vermeld in artikel 6.1.9, verstreken zijn, kan de Vlaamse Regering geen definitief besluit tot bescherming meer nemen.” wordt toegevoegd.

Art. 32. Aan artikel 6.2.7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het besluit tot voorlopige wijziging of opheffing van een besluit tot definitieve bescherming in de gevallen, vermeld in artikel 6.2.1, 1°, 3°, 4° en 5°, vervalt van rechtswege als de Vlaamse Regering binnen een termijn van 270 dagen, die ingaat op de dag van de ondertekening van het besluit tot voorlopige wijziging of opheffing geen besluit tot definitieve wijziging of opheffing heeft genomen. De Vlaamse

Regering kan die termijn eenmalig met maximaal negentig dagen verlengen overeenkomstig artikel 6.1.9, §2.

In de gevallen, vermeld in artikel 6.2.1, 1°, 3°, 4° en 5°, kan de Vlaamse Regering geen definitief besluit tot wijziging of opheffing meer nemen nadat de termijn, vermeld in het tweede lid, is verstreken.”.

Art. 33. In artikel 6.3.1, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 4 mei 2016 en 7 december 2018 worden de woorden “De entiteit die door de Vlaamse Regering belast is met de handhaving” vervangen door de woorden “De entiteit belast met de handhaving”.

Art. 34. In artikel 6.4.4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016, 25 april 2014 en 10 november 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Handelingen aan of in beschermde goederen die door de Vlaamse Regering opgelijst zijn of die zijn opgenomen in het beschermingsbesluit waarvoor geen omgevingsvergunning of geen vergunning, geen toelating, geen machtiging, geen ontheffing of geen afwijking is vereist overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, kunnen niet worden aangevat:

1° zonder toelating van het agentschap of, in voorkomend geval, van de erkende onroerenderfgoedgemeente waar het beschermde goed ligt, tenzij ze zijn vrijgesteld in een beheersplan dat overeenkomstig artikel 8.1.1 van dit decreet is goedgekeurd ;

2° in geval van handelingen aan of in beschermde stads- of dorpsgezichten, zonder een voorafgaande melding bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het beschermde goed ligt tenzij zij zijn vrijgesteld in een beheersplan dat overeenkomstig artikel 8.1.1 van dit decreet is goedgekeurd.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het aanvragen en afleveren van de toelating en melding.”

2° aan paragraaf 2 worden de woorden “en in voorkomend geval aan de beheersdoelstellingen die zijn opgenomen in het goedgekeurde beheersplan van het onroerend erfgoed in kwestie” toegevoegd.

Art. 35. In artikel 6.4.9, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “De instrumenterend ambtenaar meldt de overdracht aan het agentschap.” opgeheven.

Art. 36. In artikel 10.1.1, eerste lid, 1° van hetzelfde decreet wordt tussen het woord “met” en het woord “erkende” de zinsnede “erkende onroerenderfgoedgemeenten,” ingevoegd.

Art. 37. Aan artikel 10.2.1, eerste lid van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt een punt 9° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“9° premies toekennen bij een buitensporige directe kost van het verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek van menselijke inhumatieresten.”.

Art. 38. In artikel 10.4.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 2° de zinsnede “of artikel 1, 6 van verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard” toegevoegd;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De premies, subsidies of toelagen die aan ondernemingen verleend zijn, voldoen aan de voorwaarden van de verordeningen, vermeld in het eerste lid, 2°.”

Art. 39. In artikel 10.5.2, vierde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 april 2017, wordt de zin “Die vervreemding wordt door de instrumenterende ambtenaar gemeld aan het agentschap.” opgeheven.

Art. 40. In artikel 11.1.1, tweede en derde lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “de gewestelijke entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met de handhaving van dit decreet” vervangen door de woorden “de gewestelijke entiteit die belast is met de handhaving van dit decreet.”

Art. 41. In artikel 11.1.2, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “de gewestelijke entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met de handhaving van dit decreet” vervangen door de woorden “de gewestelijke entiteit die belast is met de handhaving van dit decreet.”

Art. 42. Aan artikel 11.2.2, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 4 mei 2016 en 13 juli 2018, wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° het niet-naleven van de meldingsplicht vermeld in artikel 6.4.4.”.

Art. 43. In artikel 11.2.4 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° het uitvoeren van handelingen, die overeenkomstig artikel 4.1.10/1 onderworpen aan een toelating, zonder of in strijd met de toelating.”;

2° in paragraaf 3, derde lid, worden de woorden “inspecteur Onroerend Erfgoed” vervangen door de woorden “gewestelijke entiteit”.

Art. 44. In artikel 11.2.5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste en tweede lid, paragraaf 2 en paragraaf 4, worden de woorden "inspecteur Onroerend Erfgoed" vervangen door de woorden "gewestelijke entiteit";

2° paragraaf 1, derde lid, wordt vervangen door wat volgt:

"De gewestelijke entiteit kan de verbalisant, vermeld in artikel 11.3.3 en 11.3.4, verzoeken om aanvullende inlichtingen te verstrekken.";

3° in paragraaf 5 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Als de betrokkene in gebreke blijft bij het betalen van de verschuldigde bestuurlijke geldboeten, verhoogd met de invorderingskosten, worden die bedragen bij dwangbevel ingevorderd. Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door een personeelslid dat de Vlaamse Regering daarvoor heeft aangewezen.".

Art. 45. In artikel 11.2.6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede "9° of 10°" telkens vervangen door de zinsnede "9°, 10° of 12°";

2° in paragraaf 2 en paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden "inspecteur Onroerend Erfgoed" vervangen door de woorden "gewestelijke entiteit";

3° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zinsnede "9° of 10°" vervangen door de zinsnede "9°, 10° of 12°".

Art. 46. In artikel 11.3.3, eerste en tweede lid, van hetzelfde decreet wordt het woord "ambtenaren" vervangen door het woord "personeelsleden".

Art. 47. In artikel 11.3.4, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "inspecteur Onroerend Erfgoed" vervangen door de woorden "gewestelijke entiteit".

Art. 48. Aan hoofdstuk 11, afdeling 3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 oktober 2017, wordt een onderafdeling 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 4. Inspecteurs Onroerend Erfgoed".

Art. 49. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt aan onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 48, een artikel 11.3.4/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 11.3.4/1. De Vlaamse Regering wijst de inspecteurs onroerend erfgoed aan. De Vlaamse Regering kan de aanwijzingsbevoegdheid delegeren.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden, zoals scholingsvereisten, bepalen waaraan de inspecteurs Onroerend Erfgoed moeten voldoen.

Contractuele personeelsleden kunnen alleen inspecteur Onroerend Erfgoed zijn als ze zijn beëdigd. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden van de eedaflegging bepalen.”.

Art. 50. In artikel 11.5.5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het woord “ambtenaren” telkens vervangen door het woord “personeelsleden”;

2° in paragraaf 3 worden de woorden “bevoegde ambtenaar” vervangen door de woorden “bevoegd personeelslid”.

Art. 51. In artikel 11.5.6 van hetzelfde decreet wordt het woord “ambtenaren” vervangen door het woord “personeelsleden”.

Art. 52. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 202, wordt een Hoofdstuk 11/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 11/1. Verwerking van persoonsgegevens”.

Art. 53. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hoofdstuk 11/1, ingevoegd bij artikel 52, een artikel 11/1.1.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.1. In het kader van de doelstellingen en taken die met toepassing van de uitvoeringsbesluiten die krachtens dit decreet worden genomen, zijn toegewezen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het beleidsveld onroerend erfgoed en aan het agentschap, worden persoonsgegevens verwerkt.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van personen:

- 1° de actoren, vermeld in hoofdstuk 3;
- 2° zakelijkrechthouders van vastgesteld onroerend erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 4;
- 3° zakelijkrechthouders en gebruikers van archeologische artefacten en archeologische ensembles, zoals omschreven in hoofdstuk 5;
- 4° zakelijkrechthouders of hun vertegenwoordigers van beschermd onroerend erfgoed, als vermeld in hoofdstuk 6, afdeling 1 tot en met 3;
- 5° aanvragers van een omgevingsvergunning of toelating voor werken aan beschermd erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 6, afdeling 4;
- 6° aanvragers of hun vertegenwoordigers van financiële ondersteuning, zoals omschreven in hoofdstuk 10;
- 7° zakelijkrechthouders of gebruikers van beschermd onroerend erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 11.

De volgende categorieën van persoonsgegevens worden in het kader van dit decreet verwerkt:

1° rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;
2° adresgegevens;
3° contactgegevens;
4° financiële gegevens;
5° gegevens over rechtstoestand;
6° opleidingsgegevens;
7° loon- en tewerkstellingsgegevens;
8° expertisgegevens;
9° uittreksels uit het strafregister als vermeld in artikel 595 van het Wetboek van Strafvordering.

Enkel de personen die de specifieke behoefte hebben door hun functie, rol of verantwoordelijkheid om deze persoonsgegevens te verwerken, hebben hiertoe toegang. De gegevens vermeld in het derde lid kunnen worden verstrekt aan erkende onroerendergoedgemeenten voor de taken die gedelegeerd zijn aan erkende onroerendergoedgemeenten conform dit decreet. Het agentschap sluit daarvoor met de erkende onroerendergoedgemeenten een protocol af zoals vermeld in artikel 10/4, § 1 decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

Art. 54. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.2. De Vlaamse minister, bevoegd voor onroerend erfgoed en het agentschap vragen in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het bestuursdecreet van 7 december 2018.

De uitwisselingen van persoonsgegevens vermeld in het eerste, gebeuren met maximale tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.”.

Art. 55. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.3. De maximale bewaringstermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, worden conform artikel 5, lid 1, e), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), vastgelegd in de beheersregels, vermeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.”.

Art. 56. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.4. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van die gegevens, en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. De Vlaamse Regering kan de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, nader omschrijven.”.

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Art. 57. De onroerende goederen die voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet zijn opgenomen in de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de inventaris van historische tuinen en parken worden van rechtswege opgenomen in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4° van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet. De vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de vastgestelde inventaris van historische tuinen en parken worden van rechtswege opgeheven.

De Vlaamse Regering kan de landschapselementen die voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet zijn opgenomen in de vastgestelde landschapsatlas, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, opnemen in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4°, van het voormelde decreet volgens de procedure vermeld in artikel 4.1.6 en 4.1.7 van het voormelde decreet, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet. Landschapselementen zijn punt-, lijn- en vlakvormige onroerende elementen, van natuurlijke of antropogene oorsprong.

Als de Vlaamse Regering de landschapselementen overeenkomstig het tweede lid opneemt in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, worden die landschapselementen van rechtswege geschrapt uit de vastgestelde landschapsatlas vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, van het decreet.

Art. 58. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE
VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2021/99 van 14 december 2021

over

tekst	voorontwerp van decreet
van	van het Vlaams Parlement
titel	tot wijziging van het onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de uitvoering van de visienota lokaal erfgoedbeleid en de toekenning van beboetingsbevoegdheid aan de gewestelijke beboetingsentiteit
roepnaam	(decreet wijziging erfgoeddecreet)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 19 november 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van 23 november 2021 van de heer Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, ontvangen door de VTC op 29 november 2021;

Brengt op 14 december 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed (hierna "**de Aanvrager**") verzocht bij brief van 23 november 2021 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "**VTC**") over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Parlement *tot wijziging van het onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de uitvoering van de visienota lokaal erfgoedbeleid en de toekenning van beboetingsbevoegdheid aan de gewestelijke beboetingsentiteit* (hierna "het Ontwerp"), meer bepaald hoofdstuk 11/1.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Op 19 november 2021 werd het voorontwerp van decreet van het Vlaamse Parlement *tot wijziging van het onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de uitvoering van de visienota lokaal erfgoedbeleid en de toekenning van beboetingsbevoegdheid aan de gewestelijke beboetingsentiteit* principieel goedgekeurd.
4. In de visienota lokaal onroerenderfgoedbeleid zet de Vlaamse Regering de krijtlijnen uit voor een versterkte samenwerking tussen het Vlaamse en het lokale beleidsniveau op het vlak van onroerend erfgoed, en een grotere betrokkenheid van die laatste.
5. Het Ontwerp geeft op decretaal vlak uitvoering aan deze visienota. De wijzigingsbepalingen focussen op de volgende beleidsmaatregelen en -doelstellingen:
 - de oprichting van bijkomende erkende onroerenderfgoedgemeenten aantrekkelijker maken door een rechtsgrond te bieden voor een structurele subsidie;
 - de verdere uitbouw van een lokaal onroerenderfgoedbeleid stimuleren door:
 - o een duidelijkere taakverdeling tussen het lokale en het Vlaamse bestuursniveau, bijvoorbeeld via de creatie van een inventaris van het landschappelijk erfgoed;
 - o erkende onroerenderfgoedgemeenten de bevoegdheid te geven om de inventaris bouwkundig erfgoed en de nieuwe inventaris landschappelijk erfgoed vast te stellen, en bepaalde handelingen aan vastgestelde inventarisitems toelatingsplichtig te maken;
 - o de meldingsplicht bij beschermde stads- en dorpsgezichten decretaal te verankeren en het niet-naleven ervan strafbaar te stellen;
 - o de huidige restricties voor erkende onroerenderfgoedgemeenten om op hun grondgebied percelen of gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt vrij te stellen van archeologisch onderzoek weg te werken.
 - het optimaliseren van de rechtsgevolgen van vastgesteld geïnventariseerd erfgoed en het duidelijker omschrijven van de motiveringsplicht voor vergunningverleners in het geval van sloop en kap van vastgestelde items op de inventarissen voor het bouwkundig of landschappelijk erfgoed en op de landschapsatlas.
 - een rechtsgrond creëren voor een nieuwe premie voor de buitensporige directe kost van verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek van menselijke inhumatieresten;
 - een meer gestroomlijnd handhavingssluik, binnen de afgesproken taakverdeling tussen de twee bestuursniveaus;
 - de onroerenderfgoedregelgeving 'futureproof' en rechtszeker maken, en waar mogelijk regeldruk verminderen.
6. In de volgende bepalingen van het Ontwerp is er sprake van persoonsgegevens (onderlijning VTC), weliswaar ruimer dan enkel hoofdstuk 11/1, zoals aangegeven in de begeleidende brief:

"Art. 11. In hetzelfde decreet (het decreet betreffende het onroerend erfgoed van 12 juli 2013), het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 10, een artikel 4.1.7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.7/1. De erkende onroerenderfgoedgemeente brengt voorafgaand aan het openbaar onderzoek de zakelijkrechthouders van de onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, zijn bepaald in de vast te stellen inventaris, schriftelijk op de hoogte."

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/6. Alle onroerende goederen die opgenomen zijn in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° en 4°, worden op een publiek te raadplegen GIS-laag ontsloten. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Het vaststellingsbesluit wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

De erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de zakelijkrechthouders van de vastgestelde onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid gelden schriftelijk op de hoogte. De zakelijkrechthouders brengen in voorkomend geval de gebruikers of nieuwe zakelijkrechthouders in geval van een overdracht van het eigendomsrecht of een ander zakelijk recht onmiddellijk schriftelijk op de hoogte van de vaststelling en van de geldende toelatingsplichten.”.

Art. 25. In artikel 5.4.6, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “bezorgt de beslissing per beveiligde zending aan de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking” worden vervangen door de woorden “brengt de erkende archeoloog op de hoogte van de beslissing”;

2° de zin “De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de beslissing.” wordt toegevoegd.

Art. 26. In artikel 5.4.9, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 27. In artikel 5.4.13, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 28. In artikel 5.4.17, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 44. In artikel 11.2.5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste en tweede lid, paragraaf 2 en paragraaf 4, worden de woorden “inspecteur Onroerend Erfgoed” vervangen door de woorden “gewestelijke entiteit”;

2° paragraaf 1, derde lid, wordt vervangen door wat volgt:

“De gewestelijke entiteit kan de verbalisant, vermeld in artikel 11.3.3 en 11.3.4, verzoeken om aanvullende inlichtingen te verstrekken.”;

3° in paragraaf 5 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Als de betrokkene in gebreke blijft bij het betalen van de verschuldigde bestuurlijke geldboeten, verhoogd met de invorderingskosten, worden die bedragen bij dwangbevel ingevorderd. Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door een personeelslid dat de Vlaamse Regering daarvoor heeft aangewezen.”.

Art. 52. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 202, wordt een Hoofdstuk 11/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 11/1. Verwerking van persoonsgegevens”.

Art. 53. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hoofdstuk 11/1, ingevoegd bij artikel 52, een artikel 11/1.1.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.1. In het kader van de doelstellingen en taken die met toepassing van de uitvoeringsbesluiten die krachtens dit decreet worden genomen, zijn toegewezen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het beleidsveld onroerend erfgoed en aan het agentschap, worden persoonsgegevens verwerkt.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van personen:

1° de actoren, vermeld in hoofdstuk 3;

2° zakelijkrechthouders van vastgesteld onroerend erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 4;

3° zakelijkrechthouders en gebruikers van archeologische artefacten en archeologische ensembles, zoals omschreven in hoofdstuk 5;

4° zakelijkrechthouders of hun vertegenwoordigers van beschermd onroerend erfgoed, als vermeld in hoofdstuk 6, afdeling 1 tot en met 3;

5° aanvragers van een omgevingsvergunning of toelating voor werken aan beschermd erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 6, afdeling 4;

6° aanvragers of hun vertegenwoordigers van financiële ondersteuning, zoals omschreven in hoofdstuk 10;

7° zakelijkrechthouders of gebruikers van beschermd onroerend erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 11.

De volgende categorieën van persoonsgegevens worden in het kader van dit decreet verwerkt:

1° rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;

2° adresgegevens;

3° contactgegevens;

4° financiële gegevens;

5° gegevens over rechtstoestand;

6° opleidingsgegevens;

7° loon- en tewerkstellingsgegevens;

8° expertisegegevens;

9° uittreksels uit het strafregister als vermeld in artikel 595 van het Wetboek van Strafvordering.

Enkel de personen die de specifieke behoefte hebben door hun functie, rol of verantwoordelijkheid om deze persoonsgegevens te verwerken, hebben hiertoe toegang. De gegevens vermeld in het derde lid kunnen worden verstrekt aan erkende onroerenderfgoedgemeenten voor de taken die gedelegeerd zijn aan erkende onroerenderfgoedgemeenten conform dit decreet. Het agentschap sluit daarvoor met de erkende onroerenderfgoedgemeenten een protocol af zoals vermeld in artikel 10/4, § 1 decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

Art. 54. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.2. De Vlaamse minister, bevoegd voor onroerend erfgoed en het agentschap vragen in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het bestuursdecreet van 7 december 2018.

De uitwisselingen van persoonsgegevens vermeld in het eerste [VTC: lid], gebeuren met maximale tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.”.

Art. 55. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.3. De maximale bewaringstermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, worden conform artikel 5, lid 1, e), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), vastgelegd in de beheersregels, vermeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.”.

Art. 56. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.4. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van die gegevens, en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. De Vlaamse Regering kan de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, nader omschrijven.”.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De VTC stelt vast dat de personen van wie persoonsgegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn (zie verder onder randnummer 29):

- de actoren, vermeld in hoofdstuk 3;
- zakelijkrechthouders;
- aanvragers;
- personeelsleden.

En dat het minstens de volgende gegevens betreft (zie verder onder randnummer 29):

identificatiegegevens; contactgegevens; financiële gegevens; opleidingsgegevens; tewerkstellingsgegevens; expertisegegevens; uittreksels uit het strafregister.

8. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatie- en contactgegevens en dus gaat het om de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

9. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.

10. Het Ontwerp of de memorie van toelichting vermeldt niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden.
11. De VTC meent dat er sprake is van een verwerking noodzakelijk om te voldoen aan **een wettelijke verplichting** die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, lid 1, c), AVG)¹ en een verwerking noodzakelijk voor de **vervulling van een taak van algemeen belang** die aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen (artikel 6, lid 1, e), AVG).
12. De VTC beveelt aan de rechtvaardigingsgrond toe te voegen aan het Ontwerp, minstens in de memorie van toelichting.
13. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³
14. De VTC gaat ervan uit dat bepaalde verwerkingen die volgen uit de decretale regeling kunnen gesteund worden op een rechtvaardigingsgrond als bedoeld in artikel 6, lid 1, c), AVG en andere in artikel 6, lid 1, e), AVG.
15. Voor verwerkingen, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven sensu stricto, maar eerder enkel betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens, en waarvan de rechtvaardigingsgrond gebaseerd is artikel 6, lid 1, c), AVG moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn⁴. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁵, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.
16. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als

¹ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)²;
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden²;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)².

³ Zie DEGRAVE, E., *“L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26), Arrest nr. 2/2021 van 14 januari 2021, overw. B.22.1. e.v. Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

⁴ Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

⁵

voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

17. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er kan immers niet naar de wetgeving worden verwezen.
18. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of voor een beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig is. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
19. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 10 AVG, namelijk het uittreksel uit het strafregister.
20. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van artikel 10 § 2 WVG, die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
21. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie infra).

3. Doelbinding

22. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
23. In het Ontwerp of de memorie van toelichting worden er geen expliciete doeleinden vermeld. Het is ook niet onmiddellijk duidelijk voor welke doeleinden de persoonsgegevens verwerkt worden nu ook de te verwerken gegevens zeer divers zijn. De VTC vraagt dat de aanvrager de doeleinden verduidelijkt in het Ontwerp of minstens in de memorie van toelichting.
24. Art. 56 van het Ontwerp geeft delegatie aan de Vlaamse Regering voor het nader omschrijven van de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt. Echter moet de essentie in het decreet zelf opgenomen worden. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁶

⁶ Bv GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2.

4. Verantwoordelijkheid

25. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
26. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 *betreffende de uitvoering van het onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013* bepaalt in artikel 11/1.1.1 dat het agentschap Onroerend Erfgoed en in bepaalde gevallen ook de onroerenderfgoedgemeenten verwerkingsverantwoordelijken zijn.
27. Dit wordt bij voorkeur in de decreten opgenomen. Het hoofdstuk dat wordt gewijzigd lijkt daarvoor de goede plaats.
28. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁷ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk zijn. De VTC wijst in dat kader op de lijst met verwerkingen waarvoor een gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd door de Vlaamse bestuursinstanties⁸.
29. In casu meent de VTC dat een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling aangewezen is aangezien de volgende situatie van toepassing kan zijn:
- wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken.

5. Minimale gegevensverwerking

30. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
31. De **categorieën betrokkenen** werden reeds vermeld onder :
- de actoren, vermeld in hoofdstuk 3 (erkende archeologen, erkende metaaldetecteristen, onroerenderfgoedondernemers);
 - zakelijkrechthouders van vastgesteld onroerend erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 4;
 - zakelijkrechthouders en gebruikers van archeologische artefacten en archeologische ensembles, zoals omschreven in hoofdstuk 5;
 - zakelijkrechthouders of hun vertegenwoordigers van beschermd onroerend erfgoed, als vermeld in hoofdstuk 6, afdeling 1 tot en met 3;
 - aanvragers van een omgevingsvergunning of toelating voor werken aan beschermd erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 6, afdeling 4;
 - aanvragers of hun vertegenwoordigers van financiële ondersteuning, zoals omschreven in hoofdstuk 10;
 - zakelijkrechthouders of gebruikers van beschermd onroerend erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 11;
 - personeelsleden door de Vlaamse Regering aangewezen.

⁷ Voor richtlijnen over, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁸ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

Voor de **categorieën gegevens** gaat het om minstens de volgende gegevens:

- 1° rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;
- 2° adresgegevens;
- 3° contactgegevens;
- 4° financiële gegevens;
- 5° gegevens over rechtstoestand;
- 6° opleidingsgegevens;
- 7° loon- en tewerkstellingsgegevens;
- 8° expertisegeraden;
- 9° uittreksels uit het strafregister als vermeld in artikel 595 van het Wetboek van Strafvordering.

- 32. De punten 6° tot 9° gaan over de erkenning als archeoloog of metaaldetectorist. Voor deze categorie personen zijn gegevens uit het strafregister nodig om na te gaan of de betrokkene geen misdrijven gepleegd heeft i.v.m. monumenten, archeologisch patrimonium, landschapszorg of onroerend erfgoed.
 - 33. De VTC is van oordeel dat er voldaan kan worden aan het principe van de minimale gegevensverwerking voor zover de ruimere categorieën volgens dit principe verder gespecificeerd worden in uitvoeringsbesluiten.
 - 34. Wat de **instanties die toegang hebben** betreft, gaat het om het agentschap Onroerend Erfgoed. Artikel 53 van het Ontwerp bepaalt in het laatste lid dat enkel de personen die de specifieke behoefte hebben door hun functie, rol of verantwoordelijkheid om de persoonsgegevens te verwerken er toegang toe hebben.
 - 32. In het Ontwerp wordt specifiek de mededeling geregeld van gegevens. Artikel 53 van het Ontwerp bepaalt in het laatste lid dat de gegevens vermeld in het derde lid (de vermelde categorieën van persoonsgegevens) kunnen worden verstrekt aan erkende onroerenderfgoedgemeenten voor de taken die gedelegeerd zijn aan hen gedelegeerd zijn. Het Ontwerp voorziet tevens terecht dat het agentschap daarvoor met de erkende onroerenderfgoedgemeenten een protocol afsluit zoals vermeld in artikel 10/4, § 1 decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.
- Artikel 56 van het Ontwerp geeft tevens delegatie aan de Vlaamse Regering om de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, nader te omschrijven.
- 33. Verder vestigt de VTC de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer⁹.
 - 34. Krachtens artikel 5.1, e), AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
 - 35. Wat de **bewaartermijn** betreft, voorziet artikel 55 van het Ontwerp een maximale termijn vastgelegd in de beheersregels, vermeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

⁹ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*.

De VTC wijst op het derde lid van paragraaf 1 van artikel 8 van de wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen: "§ 1. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken, wordt door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken toegekend aan de overheden, instellingen en personen, bedoeld in artikel 5, § 1, wanneer dit gebruik noodzakelijk is voor de uitvoering van taken van algemeen belang. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken houdt de verplichting in dit Rijksregisternummer eveneens te gebruiken in de contacten met het Rijksregister van de natuurlijke personen. Er is geen machtiging vereist om het Rijksregisternummer te gebruiken wanneer dit gebruik uitdrukkelijk voorzien is door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie." Aangezien het doeleinde van het gebruik van het rijksregisternummer voldoende duidelijk is bepaald en het gebruik van het nummer ook nodig is voor latere mededeling aan de Vlaamse Overheid, is deze bepaling van het Ontwerp voldoende om een afwijking op de verplichting tot het verkrijgen van een machtiging te vormen conform artikel 8, §1, derde lid, WRR. Het is evenwel aangewezen dat het beroep op deze afwijkmogelijkheid zeer duidelijk vermeld wordt in de memorie van toelichting bij het Ontwerp, omwille van transparantie en zodat hier geen interpretatieproblemen over kunnen rijzen."

36. Aangezien de selectieregels geen maximale bewaartermijn inhouden, adviseert de VTC dat er een maximale bewaartermijn wordt bepaald, of minstens relevante criteria hiervoor, zoals vereist door artikel 5.1, e), AVG).

6. Juistheid

37. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
38. Alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren. De verwerkingsverantwoordelijke is dus verplicht tot een permanente kwaliteitsbewaking en -zorg. Op de verwerkingsverantwoordelijke rust een middelenverbintenis: hij zal alle redelijke maatregelen moeten nemen zoals een voorzichtige en vooruitziende verwerkingsverantwoordelijke dit doet, in dezelfde omstandigheden.¹⁰
39. De VTC heeft geen opmerkingen wat dit betreft.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

40. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
41. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen**¹¹ op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

42. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
43. Artikel 56 van het Ontwerp voorziet in de mogelijkheid van delegatie aan de Vlaamse Regering voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van die gegevens, en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen.
44. Aangezien er gebruik gemaakt wordt van een van een digitaal platform, onder meer voor kennisgevingen en bovendien de archeoloog die in kennis gesteld wordt via het digitaal platform zelf het nodige dient te doen om de betrokkene in kennis te stellen, moet er bijzondere aandacht zijn voor de beveiliging van het platform en moet er ook op toegezien worden dat de archeoloog de betrokkene eveneens op een veilige manier in kennis stelt.
45. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;

¹⁰ DE BOT, D., *De toepassing van de Algemene Verordening Gegevensbescherming in de Belgische context. Commentaar op de AVG, De Gegevensbeschermingswet en de Wet Gegevensbeschermingsautoriteit, Handboek*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2020, 497- 498.

¹¹ Doel van de verwerking, types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens, betrokkenen, entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, opslagperioden en aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke

- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijden testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
46. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹² ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹³ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁴ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom¹⁵.
47. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁶.
48. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁷.

¹² Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹³ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁴ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiedende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁵ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁶ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁷ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

49. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de memorie van toelichting (randnummer 10-12)
- bijkomende veiligheidsmaatregelen nemen voor persoonsgegevens in de zin van artikel 10 AVG (randnummer 17-18)
- de doeleinden van de verwerkingen verduidelijken in het Ontwerp of de memorie van toelichting (randnummer 20-22)
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp (randnummer 23-25)
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (randnummer 26-27)
- het bepalen van een maximale bewaringstermijn, minstens criteria aangeven om deze te bepalen (randnummer 35-36)
- het uitwerken van de transparantiemaatregelen (luik 7);
- het uitwerken van de beveiligingsmaatregelen (luik 8).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
RUIMTELIJKE ORDENING – ONROEREND ERFGOED

ADVIES
VAN 22 DECEMBER 2021
OVER DE WIJZIGINGEN AAN HET ONROERENDERFGOEDDECREET

SARO | HAVENLAAN 88 BUS 23 | 1000 BRUSSEL

INHOUD

I.	SITUERING.....	68
II.	ALGEMENE BEOORDELING	68
III.	TOTSTANDKOMING VAN VOORLIGGENDE ONTWERPDECREET	69
IV.	VERSTERKTE INZET OP ERKENDE ONROERENDERGOEDGEMEENTEN.....	70
V.	INVENTARISSEN: GEWIJZIGDE VERDELING VAN DE BEVOEGDHEDEN	71
VI.	INVENTARISSEN: RECHTSGEVOLGEN	73

I. SITUERING

1. SARO ontving op 23 november 2021 een adviesvraag van Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de wijzigingen aan het Onroerendergoeddecreet ter uitvoering van de visienota lokaal erfgoedbeleid en de toekenning van de beboetingsbevoegdheid aan de gewestelijke beboetingsentiteit.¹

Het agentschap Onroerend Erfgoed gaf op 8 december 2021 voor de SARO-raadsleden toelichting bij de voorgestelde wijzigingen aan het Onroerendergoeddecreet. Met voorliggend advies, goedgekeurd door de raad op 22 december 2021, komt de raad tegemoet aan de vooropgestelde adviestermijn van dertig dagen.

2. De wijzigingen geven uitvoering aan de visienota lokaal onroerendergoedbeleid, die de krijtlijnen uitzet voor een versterkte samenwerking tussen het Vlaamse en het lokale beleidsniveau op het vlak van onroerend erfgoed.² De focus ligt op volgende beleidsmaatregelen en -doelstellingen:
 - de oprichting van bijkomende erkende onroerendergoedgemeenten aantrekkelijker maken door een rechtsgrond te bieden voor een structurele subsidie,
 - de verdere uitbouw van een lokaal onroerendergoedbeleid stimuleren,
 - de rechtsgevolgen van vastgesteld geïnventariseerd erfgoed optimaliseren en het duidelijker omschrijven van de motiveringsplicht voor vergunningverleners in het geval van sloop en kap van vastgestelde items op de inventarissen voor het bouwkundig of landschappelijk erfgoed en op de landschapsatlas,
 - een rechtsgrond creëren voor een nieuwe premie voor de buitensporige directe kost van verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek van menselijke skeletresten,
 - een meer gestroomlijnd handhavingssluik en
 - de onroerendergoedregelgeving 'futureproof' en rechtszeker maken.

II. ALGEMENE BEOORDELING

3. De raad vindt het positief dat met het ontwerpdecreet de decretale basis wordt gelegd voor een versterkte samenwerking tussen het Vlaamse en het lokale beleidsniveau op het vlak van onroerend erfgoed. Het ontwerpdecreet creëert voor de lokale besturen extra mogelijkheden om een onroerendergoedbeleid te kunnen voeren.

In voorliggend advies formuleert de raad volgende strategische aandachtspunten bij het ontwerpdecreet tot wijziging van het Onroerendergoeddecreet:

- a. De raad ondersteunt het gevoerde proces inzake de totstandkoming van voorliggende wijzigingen aan het Onroerendergoeddecreet. Het is positief dat de visienota lokaal onroerendergoedbeleid het kader schetst voor de voorliggende wijzigingen. Aangezien diverse elementen van de visienota niet worden ingevuld met voorliggend ontwerpdecreet

¹ <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/6196B64D364ED9000800028C>

² https://www.onroerendergoed.be/sites/default/files/2021-03/Visienota_LokaalOE-Beleid_DEF.pdf

én aangezien de uitvoering van diverse maatregelen worden doorgeschoven naar het aangekondigde wijzigingsbesluit is het kader evenwel niet steeds eenduidig. In deel III van het advies gaat de raad hier verder op in.

- b. De Vlaamse Regering wenst met het ontwerpdecreet een inhaalbeweging te realiseren inzake de oprichting van erkende onroerenderfgoedgemeenten. De raad vraagt om het ambitieniveau van de Vlaamse Regering inzake deze inhaalbeweging te verduidelijken. Het moet duidelijk zijn in hoeverre deze maatregel gericht is op alle lokale besturen of daarentegen enkel focust op de centrumsteden. In deel IV van het advies gaat de raad hier verder op in.
- c. Het ontwerpdecreet zorgt voor een herschikking van de bevoegdheden inzake het vaststellen en aanvullen van de inventarissen onroerend erfgoed. Hierdoor ontstaat evenwel een zeer complexe verdeling van de bevoegdheden tussen het Vlaamse beleidsniveau en het lokale beleidsniveau. SARO heeft steeds gepleit voor een maximale integratie van de inventarissen. Dit advies wordt duidelijk niet gevolgd. Bovendien verschillen ook de vaststellingsprocedures alsook de rechtsgevolgen. Het is tevens onduidelijk in hoeverre de (Vlaamse) inventarissen nog de nodige houvast kunnen bieden om een afgewogen selectie te kunnen maken van het meest waardevolle en beschermenswaardig onroerend erfgoed op Vlaams niveau. In deel V van het advies gaat de raad hier verder op in.
- d. SARO uitte reeds meermaals zijn bezorgdheid ten aanzien van het koppelen van rechtsgevolgen aan inventarissen. De beleidsnota onroerend erfgoed 2019-2024 kondigde een evaluatie aan van de rechtsgevolgen van inventarisvaststellingen in functie van '*het bijsturen, herzien of afschaffen van het instrument van vaststelling*'. Ondertussen is er een onderzoek gebeurd.³ SARO vindt het geen goede zaak dat het ontwerpdecreet inzake de resultaten van deze evaluatie geen duiding geeft en blijft inzetten op het koppelen van rechtsgevolgen aan de inventarissen onroerend erfgoed. In deel VI van het advies gaat de raad hier verder op in.

III. TOTSTANDKOMING VAN VOORLIGGENDE ONTWERPDECREET

4. Visienota lokaal onroerenderfgoedbeleid. De voorliggende wijzigingen aan het Onroerenderfgoed-decreet geven uitvoering aan de visienota lokaal onroerenderfgoedbeleid. Voor de strategische aandachtspunten bij deze visienota verwijst SARO naar zijn advies van 28 april 2021.⁴ De raad vroeg dat deze strategische bemerkingen zouden worden meegenomen bij de verdere uitwerking en implementatie van de visienota.

Een aantal maatregelen, die werden aangekondigd in de visienota lokaal onroerenderfgoedbeleid, wordt niet geconcretiseerd met voorliggend ontwerpdecreet. Het gaat onder meer om de herziening van de intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten, de herziening van de financiering van de erkende onroerenderfgoedgemeenten, de rol van de lokale besturen in het voorbereiden, monitoren en evalueren van het Vlaams onroerenderfgoedbeleid, enz.

De raad vermoedt dat een deel van deze elementen zal worden meegenomen bij de aangekondigde herziening van het Onroerenderfgoedbesluit. De voor advies voorgelegde documenten geven hieromtrent geen informatie. Aangezien diverse elementen van de visienota niet worden ingevuld met voorliggend ontwerpdecreet én aangezien de uitvoering van diverse maatregelen worden doorgeschoven naar het aangekondigde wijzigingsbesluit is het kader evenwel niet steeds eenduidig.

SARO vraagt om in de nota aan de Vlaamse Regering verdere duiding te geven in hoeverre de diverse elementen van de visienota - die niet worden ingevuld met voorliggend ontwerpdecreet -

³ Analyse van doelmatigheid van de rechtsgevolgen van de vastgestelde inventarissen onroerend erfgoed <https://oar.onroerenderfgoed.be/item/6369>

⁴ <https://sarovlaanderen.be/advies-visienota-lokaal-onroerenderfgoedbeleid>

in een latere fase zullen worden geconcretiseerd; eventueel via een nieuwe wijziging aan het Onroerenderfgoeddecreet of een wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit (cf. par. 6).

5. Maatschappelijk draagvlak. In zijn advies over de visienota benadrukte SARO dat de verdere implementatie van de visienota een breed gevoerd participatieproces vraagt met inbreng van alle betrokkenen, dit zowel op lokaal als bovenlokaal niveau.

De raad vindt het positief dat bij de verdere voorbereiding van voorliggend ontwerpdecreet door het agentschap onroerend erfgoed een participatief traject werd georganiseerd met het lokale beleidsniveau.⁵ SARO vraagt om dit overleg uit te breiden naar het brede onroerenderfgoedveld alsook naar het maatschappelijk middenveld.

6. Belang van het uitvoeringsbesluit. In de toelichting over het wijzigingsdecreet door het agentschap Onroerend Erfgoed werd benadrukt dat een wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit in opmaak is en dat dit in het voorjaar 2022 voor advies zal worden voorgelegd aan de SARO.

De raad wijst op het belang van deze wijzigingen aan het Onroerenderfgoedbesluit. Diverse elementen van voorliggend ontwerpdecreet moeten immers nog worden uitgewerkt in het aangekondigde besluit. Daarnaast vermoedt de raad dat ook een deel van de maatregelen van de visienota lokaal onroerenderfgoedbeleid zullen worden ingevuld met het geplande besluit.

De raad dringt aan op breed maatschappelijk overleg bij de voorbereiding van dit besluit. Conform het bestuursdecreet zullen deze wijzigingen aan het Onroerenderfgoedbesluit voor advies aan de raad worden voorgelegd zodat SARO zich hieromtrent ten gepaste tijde verder kan uitspreken.

IV. VERSTERKTE INZET OP ERKENDE ONROERENDERFGOEDGEMEENTEN

7. Inhaalbeweging erkenning onroerenderfgoedgemeenten. Het ontwerpdecreet voert nieuwe maatregelen in zodat erkende onroerenderfgoedgemeenten *meer en gemakkelijker* een lokaal beleid kunnen ontwikkelen rond onroerend erfgoed.⁶ Verderop in dit advies gaat de raad specifiek in op deze nieuwe maatregelen.

Met deze maatregelen wenst de Vlaamse Regering een inhaalbeweging te realiseren inzake de oprichting van erkende onroerenderfgoedgemeenten. Op heden zijn er slechts 22 erkende onroerenderfgoedgemeenten. Het is evenwel onduidelijk in hoeverre deze inhaalbeweging gericht is op alle lokale besturen of enkel focust op de 13 centrumsteden.⁷ De memorie van toelichting geeft hieromtrent geen duidelijkheid. De passage uit de beleidsnota onroerend erfgoed 2019-2024 in de nota aan de Vlaamse Regering (pag. 3) brengt evenmin duidelijkheid: *'Daarom is het belangrijk dat de gemeenten die nu al klaar zijn voor een erkenning, daadwerkelijk een erkenning aanvragen. We denken daarbij met name aan de Vlaamse centrumsteden. We moedigen die gemeenten aan om dat te doen en begeleiden hen, zodat we bij de volgende erkenningsrondes in 2020 en vooral 2023 een wezenlijke aangroei van het aantal aanvragen kunnen noteren'.*

8. Onduidelijk ambitieniveau. De raad vraagt om het ambitieniveau van de Vlaamse Regering inzake de beoogde inhaalbeweging voor erkende onroerenderfgoedgemeenten te verduidelijken. Het moet duidelijk zijn in hoeverre deze maatregel gericht is op alle lokale besturen of daarentegen

⁵ Info inzake dit participatief traject is terug te vinden op de website van het agentschap onroerend erfgoed <https://www.onroerenderfgoed.be/wij-willen-werken-aan-een-lokaal-erfgoedbeleid>

⁶ Erkende onroerenderfgoedgemeenten krijgen de bevoegdheid om de inventaris bouwkundig erfgoed en de inventaris landschappelijk erfgoed (geheel of gedeeltelijk) vast te stellen.

Erkende onroerenderfgoedgemeenten kunnen toelatingsplichten bepalen voor handelingen aan een onroerend erfgoed opgenomen in een door de erkende onroerenderfgoedgemeente vastgestelde inventaris.

Erkende onroerenderfgoedgemeenten krijgen bovendien de bevoegdheid om voor alle percelen op hun grondgebied voor te stellen ze vrij te stellen van archeologisch onderzoek.

De oprichting van bijkomende erkende onroerenderfgoedgemeenten wordt gestimuleerd door een financiële ondersteuning te voorzien voor deze gemeenten voorzien.

⁷ Visienota pag. 16: '... te komen tot een versterkt onroerenderfgoedlandschap, waarbij alle dertien centrumsteden een erkenning hebben aangevraagd als onroerenderfgoedgemeente. De 287 andere Vlaamse steden en gemeenten zijn minstens lid van een erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst'.

enkel focust op de centrumsteden. In zijn advies over de visienota stelde de raad immers reeds vast dat de visienota doet vermoeden dat deze maatregel niet gericht zou zijn op alle lokale besturen maar enkel op de centrumsteden. De visienota kondigde immers aan dat *‘de subsidie voor kleine steden en gemeenten niet zal volstaan om autonoom te kunnen functioneren als erkende onroerenderfgoedgemeente’*.

Ook de Inspectie van Financiën vraagt hieromtrent verdere verduidelijking. Het advies van de Inspectie van Financiën stelt: *‘... naarmate veel gemeenten in de toekomst een erkenning [als onroerenderfgoedgemeente] zullen aanvragen, ... de budgettaire weerslag serieus kan oplopen. ... Hieromtrent wordt in de ontwerpnota aan de Vlaamse regering geen verdere toelichting verstrekt.’*

⁸ Duidelijkheid omtrent deze vraag van IF wordt evenwel doorgeschoven naar het nog uit te werken uitvoeringsbesluit. De nota aan de Vlaamse Regering stelt immers: *‘De afspraken over de financiering van de onroerenderfgoedgemeenten en intergemeentelijke onroerenderfgoed-diensten worden na het bijkomend consulteren van verschillende actoren gemaakt bij de opmaak van het uitvoeringsbesluit.’*

De raad dringt er op aan dat in de nota aan de Vlaamse Regering van voorliggend ontwerpdecreet duidelijkheid wordt gecreëerd omtrent het ambitieniveau van de Vlaamse Regering inzake de beoogde inhaalbeweging voor erkende onroerenderfgoedgemeenten. Het is evident dat in functie van dit beoogde ambitieniveau ook de nodige financiële middelen moeten worden voorzien voor de bijkomende erkenning van onroerenderfgoedgemeenten. Dit mag niet ten koste gaan van de huidige financiering van de IOED's die een opvangnet zullen zijn voor de kleine gemeenten die de opstap naar een erkenning als onroerenderfgoedgemeente niet (kunnen) maken.

V. INVENTARISSEN: GEWIJZIGDE VERDELING VAN DE BEVOEGDHEDEN

9. Wijziging bevoegdheden inventarissen. Het ontwerpdecreet (artikel 4) herschikt de bevoegdheden inzake het vaststellen en aanvullen van de inventarissen onroerend erfgoed.⁹

SARO heeft steeds gepleit voor een maximale integratie van de inventarissen alsook voor een Vlaams beleidskader *‘opdat zowel de Vlaamse inventarisatie als de gemeentelijke inventarisatie éénzelfde terminologie, éénzelfde vaststellingsprocedure kennen alsook dezelfde rechtsgevolgen’*.¹⁰

Dit advies wordt duidelijk niet gevolgd.

Het ontwerpdecreet voorziet in inventarissen die enkel worden vastgesteld op Vlaams niveau (landschapsatlas en inventaris van archeologische zones) en inventarissen die worden vastgesteld door de erkende onroerenderfgoedgemeenten respectievelijk door de Vlaamse overheid naargelang deze al dan niet betrekking hebben op het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente (inventaris bouwkundig erfgoed en inventaris van landschappelijk erfgoed). Bovendien verschillen ook de vaststellingsprocedures én de rechtsgevolgen (zie deel VI van dit advies). Het is onduidelijk of de verschillende overheden bij de opmaak van de inventarissen dezelfde standaarden (o.a. terminologie, methodologie, criteria) zullen (moeten) hanteren.

Het voorgaande zal in de praktijk leiden tot een complexe puzzel. Het ontwerpdecreet draagt niet bij aan een consequent en eenduidig beleid inzake inventarisatie. De inventaris bouwkundig erfgoed zal worden samengesteld uit enerzijds een inventaris van het bouwkundig erfgoed opgemaakt door de Vlaamse overheid (op deze delen van het Vlaams grondgebied die niet vallen

⁸ Nota aan de Vlaamse Regering, pag. 3

⁹ In de toekomst zal de Vlaamse Regering enkel nog bevoegd zijn voor het vaststellen van de inventaris van de archeologische zones en de (afgeslankte) landschapsatlas. Voor de inventaris bouwkundig erfgoed en de inventaris landschappelijk erfgoed kan de Vlaamse Regering enkel nog vaststellen voor onroerend erfgoed gelegen buiten het grondgebied van de erkende onroerenderfgoedgemeenten.

¹⁰ [SARO 2017-33 Advies 20 december 2017 wijzigingen OEdcreet.pdf](#)

[SARO 2018-35 Advies 19 december 2018 memorandum onroerend erfgoed.pdf](#)

onder erkende onroerenderfgoedgemeente) en daarnaast uit tal van inventarissen die door de erkende onroerenderfgoedgemeenten zullen worden opgemaakt (voor het grondgebied van hun gemeente). Voor de landschapsatlas is het totaalplaatje nog complexer (zie volgende paragraaf).

10. Inventaris landschappelijk erfgoed en landschapsatlas. Artikel 4 van het ontwerpdecreet voert een nieuwe inventaris landschappelijk erfgoed in die bestaat uit de integratie van de bestaande inventaris houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de bestaande inventaris historische tuinen en parken.¹¹

Daarnaast zorgt het ontwerpdecreet tevens voor een opsplitsing van de huidige landschapsatlas. Artikel 57 leidt immers tot de overheveling van de landschapselementen van de landschapsatlas naar de inventaris landschappelijk erfgoed. Volgens dit artikel zijn de landschapselementen de punt-, lijn- en vlakvormige elementen van de landschapsatlas. De resterende elementen (relictzones, ankerplaatsen?) blijven behouden in de landschapsatlas; de memorie van toelichting geeft hieromtrent evenwel geen duiding.

11. Belangrijke relatie tussen inventaris en beschermen. Tot op heden werd ervan uitgegaan dat inventarissen een eerste beleidsmatig waardeoordeel vormen bij het uittekenen van het onroerenderfgoedbeleid. SARO stelde hieromtrent: *‘De geïntegreerde inventaris is de basis voor de strategische beleidsvoering inzake het onroerend erfgoed en vormt een eerste beleidsmatig waardeoordeel bij het uittekenen van het onroerenderfgoedbeleid. In functie daarvan wordt onderzocht in welke mate in de inventaris een gradatie (van zeer waardevol tot minder waardevol) kan worden ingebouwd met het oog op een gedifferentieerde waardering van het onroerend erfgoed. Zodanig biedt de Vlaamse inventaris de nodige houvast om een afgewogen selectie te kunnen maken van het meest waardevolle en beschermenswaardig onroerend erfgoed op Vlaams niveau.’*¹²

Door de verdeelde bevoegdheden inzake inventariseren (Vlaamse overheid, de erkende onroerenderfgoedgemeenten en de gemeenten) is het opzet en het doel van de verschillende inventarissen onduidelijk. Vraag is ook of/hoe de Vlaamse overheid in het kader van zijn beschermingsbeleid de vastgestelde inventarissen van de lokale overheden als volwaardige informatie zullen meenemen.

Het eenduidig verband tussen ‘inventarisatie’ en ‘beschermingen’ wordt met voorliggend ontwerpdecreet aldus sterk verstoord. Het is onduidelijk in hoeverre de (Vlaamse) inventarissen nog de nodige houvast kunnen bieden om een afgewogenselectie te kunnen maken van het meest waardevolle en beschermenswaardig onroerend erfgoed op Vlaams niveau.

12. Vraag naar éénduidige criteria. Reeds in het verleden drong SARO aan op concrete criteria inzake inventarisatie: *‘Met het Onroerenderfgoedbesluit werden twee algemene (en zeer vage) criteria vastgelegd: het onroerend goed beschikt over ‘één of meerdere erfgoedwaarden’ en ‘is voldoende goed bewaard’. Het Onroerenderfgoedbesluit schuift het vastleggen van concrete criteria door (van de Vlaamse Regering) naar de minister die een inventarismethodologie zal vaststellen met onder meer het afwegingskader voor de waardering van het onroerend goed. Op 17 juli 2015 werd de inventarismethodologie vastgelegd voor de inventaris van bouwkundig erfgoed, de inventaris van historische tuinen en parken, de landschapsatlas, de inventaris voor houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de inventaris archeologische zones. SARO stelt echter vast dat deze inventarismethodologieën geen verdere concrete duiding geven van de criteria en niet leiden tot een eenduidige interpretatie van de erfgoedwaarden. De definities van de erfgoedwaarden zijn zo ruim geformuleerd dat elk onroerend goed in aanmerking kan komen voor opname in één van de inventarissen. Zo wordt bijvoorbeeld gesteld dat een onroerend goed beschikt over esthetische*

¹¹ Artikel 57 van het ontwerpdecreet bepaalt dat de onroerende goederen die zijn opgenomen in de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de inventaris van historische tuinen en parken worden opgenomen in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van het ontwerpdecreet. De vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de vastgestelde inventaris van historische tuinen en parken worden dan van rechtswege opgeheven.

¹² [SARO 2018-35 Advies 19 december 2018 memorandum onroerend erfgoed.pdf](#)

*waarde 'als het de waarnemer zintuiglijke schoonheid laat ervaren'. De inventarismethodologie vermeldt dat het volstaat dat een onroerend goed één van de dertien decretaal bepaalde erfgoedwaarden bezit om opgenomen te worden in de inventaris.'*¹³

De raad vindt het geen positieve ontwikkeling dat de criteria die gehanteerd worden voor opname van een goed op de inventarissen onroerend erfgoed nog steeds zeer vaag zijn en een grote vrijheidsmarge laat voor diegene die de inventaris zal opmaken (Vlaamse overheid en erkende onroerenderfgoedgemeenten). Een eenduidige omschrijving van de criteria is nochtans cruciaal. De burger moet immers over de mogelijkheid beschikken om na te kunnen gaan welke redenen er zijn om een onroerend goed op te nemen in een inventaris (en dit op basis van eenduidige criteria die van toepassing zijn op een inventaris). Dit komt de rechtszekerheid voor de betrokkene en het draagvlak voor onroerend erfgoed ten goede. De inventarismethodologie moet immers niet alleen voor de specialisten uit het erfgoedveld een werkwijze voor inventarisatie aanbieden, maar moet ook een transparant beoordelingskader vastleggen voor de burger die 'gevat' wordt door het onroerenderfgoedbeleid.

De vraag naar eenduidigheid omtrent de inventarisatiecriteria is thans nog pertinenter nu er bijkomende rechtsgevolgen (toelatingsplichten) kunnen worden gekoppeld aan de inventarissen.

13. Centrale databank. De visienota verduidelijkte dat Vlaanderen werk zal maken van een centrale databank 'voor het gezamenlijke beheer van de inventarissen'.¹⁴ De raad ondersteunde deze ambitie.

Het is aldus positief dat het ontwerpdecreet de decretale basis legt voor deze centrale databank. Het ontwerpdecreet (artikel 16) bepaalt dat alle onroerende goederen die zijn opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed en de inventaris landschappelijk erfgoed op een publiek te raadplegen GIS-laag worden ontsloten. De memorie van toelichting geeft hieromtrent geen verdere duiding. Het ontwerpdecreet stelt dat de Vlaamse Regering hieromtrent nog nadere regels kan bepalen.

In zijn advies over de visienota wees de raad er op dat een gezamenlijk beheer van de inventarissen door zowel het agentschap als de lokale besturen een belangrijk uitgangspunt is. Deze databank moet immers de gegevensuitwisseling tussen de verschillende bestuursniveaus faciliteren. Het is tevens belangrijk dat elk van de betrokken partijen autonoom gegevens kan invoeren. Cruciaal is dat hiervoor een duidelijk kader wordt uitgewerkt met eenduidige afspraken. De raad vindt het positief dat het agentschap Onroerend Erfgoed de voorbije maanden werk heeft gemaakt van het noodzakelijke overleg met de lokale besturen omtrent deze centrale databank.

VI. INVENTARISSEN: RECHTSGEVOLGEN

14. Rechtsgevolgen. SARO heeft meermaals zijn bezorgdheid geuit ten aanzien van het koppelen van rechtsgevolgen aan inventarissen en drong aan op een onderzoek inzake de vraag in hoeverre nog rechtsgevolgen moeten worden gekoppeld aan de opname van onroerend erfgoed in de inventaris. Het is aldus positief dat de beleidsnota onroerend erfgoed 2019-2024 een evaluatie aankondigde van de rechtsgevolgen van inventarisvaststellingen in functie van 'het bijsturen, herzien of afschaffen van het instrument van vaststelling'. Inmiddels is een onderzoek uitgevoerd en werd de 'Analyse van de doelmatigheid van de rechtsgevolgen van de vastgestelde inventarissen onroerend erfgoed' in mei voorgesteld.¹⁵ Deze studie analyseerde de toepassing van elk van deze rechtsgevolgen tussen 2015 en 2019 en omvat ook een juridische analyse van de opportuniteiten van rechtsgevolgen op Vlaams en/of lokaal niveau.

¹³ SARO 2016-02 Advies 27 januari 2016 over de wijziging OE-decreet.pdf

¹⁴ Visienota, pag. 25

¹⁵ <https://oar.onroenderfgoed.be/item/6369>

SARO vindt het geen goede zaak dat het ontwerpdecreet niet dieper ingaat op de resultaten van deze analyse en eenzijdig blijft inzetten op het koppelen van rechtsgevolgen aan de inventarissen onroerend erfgoed.

15. Toelatingsplichten. Het ontwerpdecreet (artikel 4 en artikel 22) bepaalt dat voor handelingen aan een onroerend goed dat is opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed of de vastgestelde inventaris landschappelijk erfgoed een voorafgaande toelating van de erkende onroerenderfgoedgemeente vereist is.

Voor het onroerend erfgoed dat door Vlaanderen is vastgesteld gelden vandaag een aantal uniforme rechtsgevolgen. Met het ontwerpdecreet zullen op termijn grote verschillen ontstaan tussen de diverse gemeenten. Voor sommige gemeenten zal de Vlaams vastgestelde inventaris gelden met de daaraan gekoppelde rechtsgevolgen conform de huidige regelgeving (o.a. onroerenderfgoedregelgeving, VCRO). Voor andere gemeenten gelden de Vlaamse rechtsgevolgen niet meer maar wel specifieke door de gemeente vastgelegde rechtsgevolgen. Niet onbelangrijk is dat het ontwerpdecreet voorziet dat als de erkenning van een erkende onroerenderfgoedgemeente wordt ingetrokken ook de toelatingsplichten vervallen.

Dit betekent tevens dat er verschillende rechtsgevolgen kunnen gelden voor eenzelfde type van inventarisitem naargelang de inventarissen worden vastgesteld door de Vlaamse overheid dan wel door erkende onroerend erfgoedgemeenten.

Bovendien kunnen de lokale overheden via diverse andere instrumenten (o.a. stedenbouwkundige verordening) er voor opteren om bijkomende rechtsgevolgen te koppelen aan de door hun vastgestelde inventarissen. Het is niet uitgesloten dat ook de Vlaamse Regering via andere decreten bijkomende rechtsgevolgen koppelt aan deze inventarissen. De visienota kondigde immers ter zake mogelijke wijzigingen aan het Onroerenderfgoeddecreet maar ook aan de VCRO aan.¹⁶

16. Lijst van toelatingsplichtige handelingen. Het ontwerpdecreet (artikel 4) stelt dat de Vlaamse Regering de lijst van toelatingsplichtige handelingen zal bepalen waaruit de erkende onroerenderfgoedgemeente zal kunnen kiezen wat er wordt toegepast. De raad vindt dit een zeer belangrijke bepaling aangezien dit uniformiteit in de toelatingsplichtige handelingen moet garanderen. Net als bij de criteria inzake inventarisatie is er evenwel ook meer decretale duidelijkheid vereist inzake de toelatingsplichtige handelingen, dit teneinde het draagvlak voor onroerend erfgoed en transparantie te verhogen.

De vooropgestelde taakverdeling tussen Vlaanderen en onroerenderfgoedgemeenten doet expliciete uitspraken voor volgende erfgoedcategorieën: beschermd onroerend erfgoed, reeds vastgesteld of nog vast te stellen inventarisitems, erfgoedlandschappen en gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt. De raad vraagt aandacht voor het Unesco-werelderfgoed¹⁷ en merkt op dat niet alle werelderfgoed (kern- en bufferzones) het statuut van beschermd of vastgesteld onroerend erfgoed heeft. Het is wenselijk dat een onroerenderfgoedgemeente handelingen in een door Unesco erkend werelderfgoed toelatingsplichtig kan maken. Het decreet moet derhalve aangepast worden om dit mogelijk te maken.

17. Procedure voor erkende onroerenderfgoedgemeente. Het ontwerpdecreet (artikel 5 en artikel 6) voert enkele beperkte wijzigingen door inzake de bestaande procedure voor het vaststellen van de inventaris door de Vlaamse Regering. Daarnaast wordt met het ontwerpdecreet (artikelen 10 t.e.m. artikel 12) in het Onroerenderfgoeddecreet een procedure toegevoegd voor de vaststelling

¹⁶ Visienota, pag. 29

¹⁷ Omgevingsvergunningenbesluit art. 35, §3, 3°: 'werelderfgoed: goederen die erkend zijn als werelderfgoed of die in de bufferzone van het werelderfgoed liggen conform artikel 11 van de overeenkomst inzake de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld, opgemaakt in Parijs op 16 november 1972'

van een inventaris door de erkende onroerenderfgoedgemeente. Beide procedures zijn grotendeels gelijklopend (wel met respectievelijk een advies van de VCOE op Vlaams niveau en een advies van de gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed op gemeentelijk niveau).

Een niet onbelangrijk verschilpunt tussen beide procedures betreft evenwel het openbaar onderzoek en de aard van de bezwaren en opmerkingen. Voor de procedure van vaststellen van de inventaris door de Vlaamse Regering voorziet het Onroerenderfgoeddecreet (gewijzigd artikel 4.1.3) dat *‘opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden kunnen worden ingediend’*. Voor de procedure tot vastleggen van de inventaris door de erkende onroerenderfgoedgemeente wordt deze bepaling verruimd tot alle opmerkingen en bezwaren; en dus geen beperking tot feitelijkheden.

De raad vraagt verder verduidelijking van deze keuze. De raad heeft in het verleden reeds meermaals gewezen op het belang van een volwaardig openbaar onderzoek waarin de opmerkingen en bezwaren niet beperkt blijven tot feitelijkheden doch ook betrekking kunnen hebben op opportuniteiten. Het is voor de raad niet duidelijk waarom enkel voor het vaststellen van de inventaris door de lokale besturen wordt geopteerd voor de een volwaardig openbaar onderzoek en niet voor het vaststellen van de inventaris door de Vlaamse Regering; niettegenstaande ook aan deze inventarissen rechtsgevolgen zijn gekoppeld (weliswaar niet via het Onroerenderfgoeddecreet maar via andere decreten o.a. VCRO).

De raad vindt het positief dat het ontwerpdecreet (artikel 11) voorziet dat de erkende onroerenderfgoedgemeente voorafgaand aan het openbaar onderzoek de zakelijkrechthouders, van de onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten zijn bepaald, schriftelijk op de hoogte moet brengen.

18. Meldingsplicht. Het ontwerpdecreet zorgt voor het duidelijker omschrijven van de motiveringsplicht voor vergunningverleners in het geval van sloop en kap van vastgestelde items op de inventarissen voor het bouwkundig of landschappelijk erfgoed en op de landschapsatlas. De huidige meldingsplicht voor bepaalde handelingen in beschermde stads- en dorpsgezichten is enkel uitgewerkt in het Onroerenderfgoedbesluit (artikel 6.3.12).

Om de instandhouding van de erfgoedwaarde van beschermde stads- en dorpsgezichten beter te kunnen verzekeren wordt de meldingsplicht verankerd in artikel 6.4.4,§1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Aan deze meldingsplicht kan worden voorbijgegaan indien de geplande handelingen zijn vrijgesteld in een goedgekeurd beheersplan. Niet naleven van deze meldingsplicht wordt strafbaar gesteld. In artikel 11.2.6 van het Ontwerpdecreet wordt dit misdrijf toegevoegd aan de lijst van misdrijven waarvoor een alternatieve bestuurlijke geldboete mogelijk is.

Het gewijzigde artikel 4.1.10 stelt dat de vergunningsverlener in geval van sloop de erfgoedkenmerken moet aangeven hoe ze rekening heeft gehouden met de impact van de aangevraagde handelingen op de erfgoedkenmerken van de onroerende goederen die in de vastgesteld inventarissen opgenomen zijn. Realiteit is dat deze erfgoedkenmerken vaak onvoldoende omschreven zijn. Bovendien wordt er geen kwaliteitsnorm voor de motivatie opgelegd. Een vertaling of ruimere opname van de richtlijnen voor de beoordeling van sloopaanvragen (opgesteld door agentschap onroerend erfgoed) waar ook andere criteria worden voorgesteld, kan de kwaliteit van de motivering verbeteren.

19. Personeelsleden. Het Onroerenderfgoeddecreet kent in verschillende artikels een specifieke bevoegdheid toe aan ambtenaren. De term ‘ambtenaar’ verwijst daarbij naar een personeelslid van een overheid met een statutaire aanstelling.¹⁸ Met het ontwerpdecreet wordt deze term vervangen door de ruimere omschrijving ‘personeelsleden die daarvoor aangewezen zijn door de Vlaamse Regering’.

De raad vraagt te onderzoeken in hoeverre voor sommige taken; bijvoorbeeld in het kader van het

¹⁸ Memorie van toelichting, pag. 12

onderzoek naar erfgoedelementen en kenmerken door de erkende onroerendergoedgemeenten; deze bevoegdheid verder kan worden verruimd naar natuurlijke of rechtspersonen die aangesteld worden door de onroerendergoedgemeente om die taken uit te voeren. Het is evident dat indien deze personen voor het uitvoeren van hun taak toegang hebben tot de onroerende goederen (cf. nieuwe artikel 4.1.7/4) een code van goede praktijk moet worden gegarandeerd.

VOORONTWERP VAN DECREET
van 28 januari 2022

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de uitvoering van de visienota lokaal erfgoedbeleid en de toekenning van beboetingsbevoegdheid aan de gewestelijke beboetingsentiteit

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013

Art. 2. In artikel 2.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 27°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“27°/1 gewestelijke entiteit: de gewestelijke entiteit, vermeld in artikel 16.1.2, 4°, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;”;

2° punt 34° wordt vervangen door wat volgt:

“Landschapsatlas: de inventaris van de landschappelijke gehelen met erfgoedwaarde”;

3° punt 29° wordt vervangen door wat volgt:

“29° inspecteur Onroerend Erfgoed: een personeelslid, als vermeld in artikel 11.3.4/1, dat belast is met de uitvoering van de handhaving van de regelgeving over onroerend erfgoed op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of een gedeelte ervan;”.

Art. 3. In hoofdstuk 4, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, wordt tussen artikel 3.7.1 en artikel 4.1.1 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling 1. Vaststelling van inventarissen”.

Art. 4. Artikel 4.1.1 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.1. De Vlaamse Regering kan de volgende inventarissen geheel of gedeeltelijk vaststellen:

- 1° de landschapsatlas;
- 2° de inventaris van archeologische zones;
- 3° de inventaris van bouwkundig erfgoed;
- 4° de inventaris van landschappelijk erfgoed.

De Vlaamse Regering kan de inventarissen, vermeld in het eerste lid, punt 3° en 4°, alleen vaststellen als die geen betrekking hebben op het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente.

In afwijking van het eerste lid, kan een erkende onroerenderfgoedgemeente voor het eigen grondgebied de inventarissen, vermeld in het eerste lid, 3° en 4°, geheel of gedeeltelijk vaststellen en voor handelingen aan bepaalde onroerende goederen die in de voormelde inventarissen opgenomen zijn toelatingsplichten opleggen. De Vlaamse Regering bepaalt een limitatieve lijst van mogelijke toelatingsplichtige handelingen zonder dat deze betrekking mogen hebben op de wijze van landbouwexploitatie en teeltkeuze.

Als de erkenning van de onroerenderfgoedgemeente wordt ingetrokken, vervallen de toelatingsplichten, vermeld in het derde lid, vanaf de dag die volgt op de dag van de bekendmaking van de intrekking van de erkenning van de onroerenderfgoedgemeente in het Belgisch Staatsblad.”.

Art. 5. In hoofdstuk 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, wordt tussen artikel 4.1.2 en artikel 4.1.3 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling 2. Procedure voor de vaststelling van een inventaris door de Vlaamse Regering”.

Art. 6. Artikel 4.1.3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.3. De Vlaamse Regering onderwerpt de vast te stellen inventaris aan een openbaar onderzoek van zestig dagen. Dat openbaar onderzoek wordt minstens op de volgende wijzen aangekondigd:

- 1° door een bericht in elke gemeente waar een onroerend goed ligt, dat opgenomen is in de vast te stellen inventaris;
- 2° door een bericht op de website van elke gemeente waar een onroerend goed ligt, dat opgenomen is in de vast te stellen inventaris;
- 3° door een bericht in het Belgisch Staatsblad;
- 4° door een berichtgeving met een breed bereik in het Vlaamse Gewest;
- 5° door een bericht op de website van het agentschap te publiceren.

De berichten, vermeld in het eerste lid, bevatten minstens al de volgende informatie:

- 1° het voorwerp van het openbaar onderzoek;
- 2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;
- 3° de wijze waarop de inventaris geraadpleegd kan worden;
- 4° de wijze waarop opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden kunnen worden ingediend.

Tijdens het openbaar onderzoek:

- 1° kan de inventaris, vermeld in het eerste lid, geraadpleegd worden;
- 2° kunnen opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden worden ingediend.

De opmerkingen en bezwaren kunnen uiterlijk de laatste dag van de termijn, die is opgenomen in het bericht, ingediend worden.

Er moet geen rekening worden gehouden met opmerkingen en bezwaren die te laat zijn ingediend.

De Vlaamse Regering wint over de inventaris en over de opmerkingen en bezwaren afkomstig van het openbaar onderzoek, advies in bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. Dat advies wordt uitgebracht binnen een vervaltermijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed de adviesvraag heeft ontvangen. Als deze termijn wordt overschreden, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. De Vlaamse Regering kan de termijn van dertig dagen één keer verlengen met dertig dagen op verzoek van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed.”;

De Vlaamse Regering beslist na het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed over de vaststelling.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor de vaststelling van de inventarissen, het openbaar onderzoek en het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed bepalen.”.

Art. 7. In artikel 4.1.4. van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt het woord “actualiseren” vervangen door het woord “wijzigen”.

Art. 8. In artikel 4.1.5 van hetzelfde decreet, wordt het woord “ambtenaren” vervangen door het woord “personeelsleden”.

Art. 9. In artikel 4.1.6, eerste lid van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 13 juli 2018, wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° in het geval van de inventarissen vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, 3° en 4°, de erfgoedwaarden.”.

Art. 10. Artikel 4.1.7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.7. Alle onroerende goederen die opgenomen zijn in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, worden op een publiek te raadplegen GIS-laag ontsloten. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Het vaststellingsbesluit wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.”.

Art. 11. In hoofdstuk 4, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, wordt tussen artikel 4.1.7 en 4.1.8 een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Procedure voor de vaststelling van een inventaris door een onroerenderfgoedgemeente”.

Art. 12. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 10, een artikel 4.1.7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/1. De erkende onroerenderfgoedgemeente brengt voorafgaand aan het openbaar onderzoek de zakelijkrechthouders van de onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, zijn opgelegd in de vast te stellen inventaris, schriftelijk op de hoogte.”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/2. De erkende onroerenderfgoedgemeente onderwerpt de vast te stellen inventaris aan een openbaar onderzoek van zestig dagen. Dat openbaar onderzoek wordt minstens op de volgende wijzen aangekondigd:

1° door een bericht in de erkende onroerenderfgoedgemeente op een duidelijk zichtbare plaats;

2° door een bericht op de website van de erkende onroerenderfgoedgemeente;

3° door een bericht in het Belgisch Staatsblad;

4° door een berichtgeving met een breed bereik op het grondgebied van de erkende onroerenderfgoedgemeente.

De berichten, vermeld in het eerste lid, bevatten minstens al de volgende informatie:

1° het voorwerp van het openbaar onderzoek;

2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;

3° de wijze waarop de inventaris geraadpleegd kan worden;

4° de wijze waarop opmerkingen en bezwaren kunnen worden ingediend.

Tijdens het openbaar onderzoek:

1° kan de inventaris, vermeld in het eerste lid, geraadpleegd worden;

2° kunnen opmerkingen en bezwaren worden ingediend.

De opmerkingen en bezwaren kunnen uiterlijk de laatste dag van de termijn, die is opgenomen in het bericht, ingediend worden.

Er moet geen rekening worden gehouden met opmerkingen en bezwaren die te laat ingediend werden.

De erkende onroerenderfgoedgemeente wint over de inventaris en de opmerkingen en bezwaren die afkomstig zijn van het openbaar onderzoek, advies in bij de gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed die is erkend door de gemeenteraad. Dat advies wordt uitgebracht binnen een vervalt termijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed de adviesvraag heeft ontvangen. Als deze termijn wordt overschreden, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. De erkende onroerenderfgoedgemeente kan de termijn van dertig dagen één keer verlengen met dertig dagen op verzoek van de voormelde gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed.

De erkende onroerenderfgoedgemeente beslist na het advies van gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed over de vaststelling van de inventaris.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de vaststelling van de inventarissen en het openbaar onderzoek.”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/3. De erkende onroerenderfgoedgemeente kan een vastgestelde inventaris wijzigen of er onroerende goederen aan toevoegen of uit verwijderen. Voor de onroerende goederen in kwestie wordt een openbaar onderzoek georganiseerd onder de voorwaarden en in de vorm, vermeld in artikel 4.1.7/2. Er wordt geen openbaar onderzoek georganiseerd om een onroerend goed te verwijderen dat volledig gesloopt of verdwenen is.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/4. De personen die daarvoor aangewezen zijn door de erkende onroerenderfgoedgemeente hebben voor het onderzoek naar de erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken toegang tot de onroerende goederen die opgenomen zijn in een van de vastgestelde inventarissen als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4° en tot de onroerende goederen die in aanmerking komen voor opname in een inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, met uitzondering van particuliere woningen en bedrijfslokalen.”.

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/5. De vastgestelde inventarissen bevatten over elk onroerend goed dat erin opgenomen is, minstens al de volgende gegevens:

- 1° een plan waarop het onroerend goed nauwkeurig wordt aangeduid;
- 2° de benaming van het geïnventariseerde onroerend goed;
- 3° een beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken;
- 4° de erfgoedwaarden;
- 5° in voorkomend geval, de handelingen waarvoor een toelatingsplicht geldt als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid.

De Vlaamse Regering kan de lijst van gegevens, vermeld in het eerste lid, nader omschrijven of uitbreiden.”.

Art. 17. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/6. Alle onroerende goederen die opgenomen zijn in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° en 4°, worden op een publiek te raadplegen GIS-laag ontsloten. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Het vaststellingsbesluit wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

De erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de zakelijkrechthouders van de vastgestelde onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid gelden schriftelijk op de hoogte. De zakelijkrechthouders brengen in voorkomend geval de gebruikers of nieuwe zakelijkrechthouders in geval van een overdracht van het eigendomsrecht of een ander zakelijk recht onmiddellijk schriftelijk op de hoogte van de vaststelling en van de geldende toelatingsplichten.”.

Art. 18. In hoofdstuk 4 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2019, wordt een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Rechtsgevolgen van de vaststelling van een inventaris”.

Art. 19. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 17, een artikel 4.1.7/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/7. De rechtsgevolgen van de vaststelling van een inventaris zijn van toepassing:

1° op de zakelijkrechthouders vermeld in artikel 4.1.7/6, derde lid, vanaf de kennisgeving van de vaststelling;
2° op iedereen vanaf de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, vermeld in artikel 4.1.7, tweede lid, en artikel 4.1.7/6, tweede lid.”.

Art. 20. Artikel 4.1.8 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.8. De opname op zich van een onroerend goed in een vastgestelde inventaris vormt geen weigeringsgrond voor om het even welke vergunning, machtiging of toelating”.

Art. 21. In artikel 4.1.9 van hetzelfde decreet worden het eerste en tweede lid vervangen door wat volgt:

“Elke administratieve overheid neemt bij een eigen werk of activiteit aan onroerende goederen die opgenomen zijn in vastgestelde inventarissen als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, 3° en 4°, zo veel mogelijk zorg in acht voor de erfgoedwaarden en -kenmerken ervan.

In haar beslissing over een eigen werk of activiteit geeft de administratieve overheid aan welke onroerende goederen die opgenomen zijn in een van de voormelde inventarissen impact ondervinden en, in voorkomend geval met welke maatregelen uitvoering is gegeven aan de zorgplicht, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 22. Artikel 4.1.10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.10. Als voor de sloop of de kap van een onroerend goed dat opgenomen is in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° en 4°, van dit decreet, een omgevingsvergunning, een vergunning, een toelating, een machtiging, een ontheffing of een afwijking overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vereist is, geeft de vergunningverlenende overheid in haar beslissing aan hoe ze rekening heeft gehouden met de impact van de aangevraagde handelingen op de erfgoedwaarden en -kenmerken van de onroerende goederen die in de voormelde inventarissen opgenomen zijn.”.

Art. 23. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt een artikel 4.1.10/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.10/1. §1. Voor handelingen aan een onroerend goed dat is opgenomen in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, van dit decreet, is een voorafgaande toelating van de erkende onroenderfgoedgemeente vereist als al de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- 1° de onroenderfgoedgemeente heeft voor die handelingen een toelatingsplicht als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, opgelegd;
- 2° voor die handelingen is geen omgevingsvergunning, geen vergunning, geen toelating, geen machtiging, geen ontheffing of geen afwijking vereist overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

De erkende onroerenderfgoedgemeente gaat in voorkomend geval na of de aangevraagde handelingen rekening houden met de erfgoedwaarden en -kenmerken van de onroerende goederen in kwestie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het aanvragen en afleveren van de toelating.

Als voor handelingen aan een onroerend goed dat is opgenomen in een vastgestelde inventaris als vermeld artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, van dit decreet ook een toelatings- of meldingsplicht als vermeld in artikel 6.4.4, §1 geldt omwille van een bescherming als monument, cultuurhistorisch landschap, archeologische site of stads- en dorpsgezicht, gelden voor wat betreft de afbakening van het beschermde goed voor die handelingen alleen de toelatings- of meldingsplichten die voortvloeien uit de bescherming.

§2. Als voor handelingen aan een onroerend goed dat is opgenomen in een vastgestelde inventaris als vermeld artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, van dit decreet, waarvoor de onroerenderfgoedgemeente een toelatingsplicht als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, van dit decreet, heeft opgelegd, ook een omgevingsvergunning, een vergunning, een toelating, een machtiging, een ontheffing of een afwijking is vereist overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, gaat de vergunningverlenende overheid na of de aangevraagde handelingen rekening houden met de erfgoedwaarden en -kenmerken van het onroerend goed in kwestie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels over de betrokkenheid van de erkende onroerenderfgoedgemeente als die niet de vergunningverlenende overheid, vermeld in §2, eerste lid, is.”.

Art. 24. In artikel 5.4.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 7 juli 2017 en gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid, 1° worden tussen het woord “valt” en de zinsnede “, zoals” de woorden “of waar onderzoek van het archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert” ingevoegd;

2° in het derde lid, 9°, worden de zinsnede “en de aanvraag geen betrekking heeft op beschermde goederen of op percelen die geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones” en de zinsnede “en hebben betrekking op percelen met een oppervlakte van 5000 m² of minder” opgeheven;

3° een zesde lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het derde lid wordt verstaan onder gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert: de gebieden waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat ze met hoge

waarschijnlijkheid geen archeologische waarde hebben, of waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat verder onderzoek van de aanwezige archeologische site en artefacten geen relevante kenniswinst oplevert.”.

Art. 25. In artikel 5.4.2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 juli 2017 en gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het vierde lid wordt vervangen door wat volgt:

“In de volgende gevallen wordt de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden van de verplichting, vermeld in het eerste lid, vrijgesteld:

1° de aanvraag heeft betrekking op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering;

2° de aanvraag heeft geheel betrekking op percelen binnen het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente waarvoor de gemeenteraad in een gemeentelijk reglement in een vrijstelling heeft voorzien. De vrijstellingen in het gemeentelijk reglement zijn gebaseerd op onderzoek naar de archeologische situatie in de gemeente in kwestie door een erkende archeoloog in dienst van de erkende onroerenderfgoedgemeente.”;

2° een zevende lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het vierde lid, 1°, wordt verstaan onder gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert: de gebieden waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat ze met hoge waarschijnlijkheid geen archeologische waarde hebben, of waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat verder onderzoek van de aanwezige archeologische site en artefacten geen relevante kenniswinst oplevert.”.

Art. 26. In artikel 5.4.6, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “bezorgt de beslissing per beveiligde zending aan de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking” worden vervangen door de woorden “brengt de erkende archeoloog op de hoogte van de beslissing”;

2° de zin “De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de beslissing.” wordt toegevoegd.

Art. 27. In artikel 5.4.9, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende

archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 28. In artikel 5.4.13, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 29. In artikel 5.4.17, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 30. In artikel 6.1.2 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “ambtenaren” wordt vervangen door het woord “personeelsleden”;

2° de woorden “of na toestemming van de zakelijkrechthouder en in voorkomend geval de gebruiker” worden toegevoegd.

Art. 31. In artikel 6.1.9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede “kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.6,” vervangen door de woorden “ondertekening van het besluit tot voorlopige bescherming”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “die termijn” vervangen door de zinsnede “de termijnen vermeld in paragraaf 1, eerste en tweede lid”.

Art. 32. In artikel 6.1.11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "termijn" wordt vervangen door het woord "termijnen";

2° de zin "Nadat de termijnen, vermeld in artikel 6.1.9, verstreken zijn, kan de Vlaamse Regering geen definitief besluit tot bescherming meer nemen." wordt toegevoegd.

Art. 33. Aan artikel 6.2.7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"Het besluit tot voorlopige wijziging of opheffing van een besluit tot definitieve bescherming in de gevallen, vermeld in artikel 6.2.1, 1°, 3°, 4° en 5°, vervalt van rechtswege als de Vlaamse Regering binnen een termijn van 270 dagen, die ingaat op de dag van de ondertekening van het besluit tot voorlopige wijziging of opheffing geen besluit tot definitieve wijziging of opheffing heeft genomen. De Vlaamse Regering kan die termijn eenmalig met maximaal negentig dagen verlengen overeenkomstig artikel 6.1.9, §2.

In de gevallen, vermeld in artikel 6.2.1, 1°, 3°, 4° en 5°, kan de Vlaamse Regering geen definitief besluit tot wijziging of opheffing meer nemen nadat de termijn, vermeld in het tweede lid, is verstreken."

Art. 34. In artikel 6.3.1, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 4 mei 2016 en 7 december 2018 worden de woorden "De entiteit die door de Vlaamse Regering belast is met de handhaving" vervangen door de woorden "De entiteit belast met de handhaving".

Art. 35. In artikel 6.4.4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016, 25 april 2014 en 10 november 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

"§1. Handelingen aan of in beschermde goederen die door de Vlaamse Regering opgelijst zijn of die zijn opgenomen in het beschermingsbesluit waarvoor geen omgevingsvergunning of geen vergunning, geen toelating, geen machtiging, geen ontheffing of geen afwijking is vereist overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, kunnen niet worden aangevat:

1° zonder toelating van het agentschap of, in voorkomend geval, van de erkende onroerenderfgoedgemeente waar het beschermde goed ligt, tenzij ze zijn vrijgesteld in een beheersplan dat overeenkomstig artikel 8.1.1 van dit decreet is goedgekeurd ;

2° in geval van handelingen aan of in beschermde stads- of dorpsgezichten, zonder een voorafgaande melding bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het beschermde goed ligt tenzij zij zijn vrijgesteld in een beheersplan dat overeenkomstig artikel 8.1.1 van dit decreet is goedgekeurd.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het aanvragen en afleveren van de toelating en melding.”

2° in paragraaf 2 worden de woorden “procedurebepalingen van de VCRO of” vervangen door de woorden “procedurebepalingen van”;

3° aan paragraaf 2 worden de woorden “en in voorkomend geval aan de beheersdoelstellingen die zijn opgenomen in het goedgekeurde beheersplan van het onroerend erfgoed in kwestie” toegevoegd;

4° in paragraaf 3, eerste lid, worden tussen de woorden “ingedeelde inrichting of activiteit” en de woorden “vereist is”, de woorden “of voor een wijziging van de vegetatie” ingevoegd.

Art. 36. In artikel 6.4.9, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “De instrumenterend ambtenaar meldt de overdracht aan het agentschap.” opgeheven.

Art. 37. In artikel 10.1.1, eerste lid, 1° van hetzelfde decreet wordt tussen het woord “met” en het woord “erkende” de zinsnede “erkende onroerenderfgoedgemeenten,” ingevoegd.

Art. 38. Aan artikel 10.2.1, eerste lid van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt een punt 9° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“9° premies toekennen bij een buitensporige directe kost van het verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek van menselijke inhumatieresten.”.

Art. 39. In artikel 10.4.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 2° de zinsnede “of artikel 1, 6 van verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard” toegevoegd;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De premies, subsidies of toelagen die aan ondernemingen verleend zijn, voldoen aan de voorwaarden van de verordeningen, vermeld in het eerste lid, 2°.”

Art. 40. In artikel 10.5.2, vierde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 april 2017, wordt de zin “Die vervreemding wordt door de instrumenterende ambtenaar gemeld aan het agentschap.” opgeheven.

Art. 41. In artikel 11.1.1, tweede en derde lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “de gewestelijke entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met de handhaving van dit decreet” vervangen door de woorden “de gewestelijke entiteit die belast is met de handhaving van dit decreet.”

Art. 42. In artikel 11.1.2, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “de gewestelijke entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met de handhaving van dit decreet” vervangen door de woorden “de gewestelijke entiteit die belast is met de handhaving van dit decreet.

Art. 43. Aan artikel 11.2.2, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 4 mei 2016 en 13 juli 2018, wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° het niet-naleven van de meldingsplicht vermeld in artikel 6.4.4.”.

Art. 44. In artikel 11.2.4 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° het uitvoeren van handelingen, die overeenkomstig artikel 4.1.10/1 onderworpen aan een toelating, zonder of in strijd met de toelating.”;

2° in paragraaf 3, derde lid, worden de woorden “inspecteur Onroerend Erfgoed” vervangen door de woorden “gewestelijke entiteit”.

Art. 45. In artikel 11.2.5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste en tweede lid, paragraaf 2 en paragraaf 4, worden de woorden “inspecteur Onroerend Erfgoed” vervangen door de woorden “gewestelijke entiteit”;

2° paragraaf 1, derde lid, wordt vervangen door wat volgt:

“De gewestelijke entiteit kan de verbalisant, vermeld in artikel 11.3.3 en 11.3.4, verzoeken om aanvullende inlichtingen te verstrekken.”;

3° in paragraaf 5 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Als de betrokkene in gebreke blijft bij het betalen van de verschuldigde bestuurlijke geldboeten, verhoogd met de invorderingskosten, worden die bedragen bij dwangbevel ingevorderd. Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door een personeelslid dat de Vlaamse Regering daarvoor heeft aangewezen.”.

Art. 46. In artikel 11.2.6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “9° of 10°” telkens vervangen door de zinsnede “9°, 10° of 12°”;

2° in paragraaf 2 en paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden “inspecteur Onroerend Erfgoed” vervangen door de woorden “gewestelijke entiteit”;

3° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zinsnede "9° of 10°" vervangen door de zinsnede "9°, 10° of 12°".

Art. 47. In artikel 11.3.3, eerste en tweede lid, van hetzelfde decreet wordt het woord "ambtenaren" vervangen door het woord "personeelsleden".

Art. 48. In artikel 11.3.4, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "inspecteur Onroerend Erfgoed" vervangen door de woorden "gewestelijke entiteit".

Art. 49. Aan hoofdstuk 11, afdeling 3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 oktober 2017, wordt een onderafdeling 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 4. Inspecteurs Onroerend Erfgoed".

Art. 50. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt aan onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 48, een artikel 11.3.4/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 11.3.4/1. De Vlaamse Regering wijst de inspecteurs onroerend erfgoed aan. De Vlaamse Regering kan de aanwijzingsbevoegdheid delegeren.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden, zoals scholingsvereisten, bepalen waaraan de inspecteurs Onroerend Erfgoed moeten voldoen.

Contractuele personeelsleden kunnen alleen inspecteur Onroerend Erfgoed zijn als ze zijn beëdigd. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden van de eedaflegging bepalen."

Art. 51. In artikel 11.5.5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het woord "ambtenaren" telkens vervangen door het woord "personeelsleden";

2° in paragraaf 3 worden de woorden "bevoegde ambtenaar" vervangen door de woorden "bevoegd personeelslid".

Art. 52. In artikel 11.5.6 van hetzelfde decreet wordt het woord "ambtenaren" vervangen door het woord "personeelsleden".

Art. 53. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt een Hoofdstuk 11/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 11/1. Verwerking van persoonsgegevens".

Art. 54. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in

hoofdstuk 11/1, ingevoegd bij artikel 52, een artikel 11/1.1.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 11/1.1.1. In het kader van de doelstellingen en taken die met toepassing van de uitvoeringsbesluiten die krachtens dit decreet worden genomen, zijn toegewezen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het beleidsveld onroerend erfgoed, aan het agentschap en aan erkende onroerenderfgoedgemeenten, worden persoonsgegevens verwerkt op basis van art. 6, lid 1, c) van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

Het agentschap en, in voorkomend geval, de onroerenderfgoedgemeenten zijn verwerkingsverantwoordelijken als vermeld in artikel 4, 7) van dezelfde verordening.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van personen:

- 1° de actoren, vermeld in hoofdstuk 3;
- 2° zakelijkrechthouders van vastgesteld onroerend erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 4;
- 3° zakelijkrechthouders en gebruikers van archeologische artefacten en archeologische ensembles, zoals omschreven in hoofdstuk 5;
- 4° zakelijkrechthouders of hun vertegenwoordigers van beschermd onroerend erfgoed, als vermeld in hoofdstuk 6, afdeling 1 tot en met 3;
- 5° aanvragers van een omgevingsvergunning of toelating voor werken aan beschermd erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 6, afdeling 4;
- 6° aanvragers of hun vertegenwoordigers van financiële ondersteuning, zoals omschreven in hoofdstuk 10;
- 7° zakelijkrechthouders of gebruikers van beschermd onroerend erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 11.

De volgende categorieën van persoonsgegevens worden in het kader van dit decreet verwerkt:

- 1° rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;
- 2° adresgegevens;
- 3° contactgegevens;
- 4° financiële gegevens;
- 5° gegevens over rechtstoestand;
- 6° opleidingsgegevens;
- 7° loon- en tewerkstellingsgegevens;
- 8° expertisegegevens;
- 9° uittreksels uit het strafregister als vermeld in artikel 595 van het Wetboek van Strafvordering.

Enkel de personen die de specifieke behoefte hebben door hun functie, rol of verantwoordelijkheid om deze persoonsgegevens te verwerken, hebben hiertoe toegang. De gegevens vermeld in het derde lid kunnen worden verstrekt aan erkende onroerenderfgoedgemeenten voor de taken die gedelegeerd zijn aan

erkende onroerendergoedgemeenten conform dit decreet. Het agentschap sluit daarvoor met de erkende onroerendergoedgemeenten een protocol af zoals vermeld in artikel 10/4, § 1 decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

Art. 55. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.2. Het agentschap vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het bestuursdecreet van 7 december 2018.

De uitwisselingen van persoonsgegevens vermeld in het eerste lid, gebeuren met maximale tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.”.

Art. 56. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.3. De maximale bewaringstermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, worden conform artikel 5, lid 1, e), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), vastgelegd in de beheersregels, vermeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.”.

Art. 57. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.4. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van die gegevens, en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. De Vlaamse Regering kan de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, nader omschrijven.”.

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Art. 58. De onroerende goederen die voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet zijn opgenomen in de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de inventaris van historische tuinen en parken worden van rechtswege opgenomen in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4° van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet. De vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met

erfgoedwaarde en de vastgestelde inventaris van historische tuinen en parken worden van rechtswege opgeheven.

De Vlaamse Regering kan de landschapselementen die voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet zijn opgenomen in de vastgestelde landschapsatlas, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, opnemen in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4°, van het voormelde decreet volgens de procedure vermeld in artikel 4.1.6 en 4.1.7 van het voormelde decreet, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet. Landschapselementen zijn punt-, lijn- en vlakvormige onroerende elementen, van natuurlijke of antropogene oorsprong.

Als de Vlaamse Regering de landschapselementen overeenkomstig het tweede lid opneemt in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, worden die landschapselementen van rechtswege geschrapt uit de vastgestelde landschapsatlas vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, van het decreet.

Art. 59. In afwijking van artikel 4.1.1, tweede lid van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 kan de Vlaamse Regering tot en met 2025 ook onroerende goederen die gelegen zijn op het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente vaststellen in de inventaris van bouwkundig erfgoed vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° van hetzelfde decreet als de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- 1° de betrokken onroerende goederen zijn niet opgenomen in een aan een openbaar onderzoek onderworpen vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed als vermeld in artikel 4.1.3 of 4.1.7/2 van hetzelfde decreet;
- 2° de betrokken erkende onroerenderfgoedgemeente geeft haar akkoord voor de betrokken onroerende goederen in een gemeenteraadsbesluit.

Art. 60. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 70.950/1
van 22 maart 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het
Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de
uitvoering van de visienota lokaal erfgoedbeleid en de
toekenning van beboetingsbevoegdheid aan de gewestelijke
beboetingsentiteit’

Op 2 februari 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de uitvoering van de visienota lokaal erfgoedbeleid en de toekenning van beboetingsbevoegdheid aan de gewestelijke beboetingsentiteit’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 17 maart 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Katrien DIDDEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 22 maart 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe om uitvoering te geven aan de visienota “lokaal onroerenderfgoedbeleid” en brengt daartoe uiteenlopende wijzigingen aan in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Die wijzigingen worden uitgebreid beschreven in de memorie van toelichting bij het voorontwerp. De belangrijkste ervan worden hierna beknopt weergegeven.

Aan een aantal van de wijzigingen ligt de bedoeling ten grondslag om het oprichten van bijkomende erkende onroerenderfgoedgemeenten te stimuleren en om daartoe in een structurele subsidiëring te voorzien. Sommige wijzigingen strekken ertoe om het lokaal onroerenderfgoedbeleid te bevorderen door middel van onder meer een duidelijkere taakverdeling tussen het Vlaamse en het lokale bestuursniveau welke tot uiting komt in bijvoorbeeld een inventaris van het landschappelijk erfgoed. Erkende onroerenderfgoedgemeenten worden bevoegd gemaakt om de inventaris bouwkundig erfgoed en de nieuwe inventaris landschappelijk erfgoed geheel of gedeeltelijk vast te stellen en om sommige handelingen met betrekking tot bepaalde items van de inventarissen toelatingsplichtig te maken. De meldingsplicht bij beschermde stads- en dorpsgezichten wordt decretaal verankerd en het niet-naleven ervan wordt strafbaar gesteld. Aan de erkende onroerenderfgoedgemeenten wordt de bevoegdheid verleend om voor alle percelen op hun grondgebied voor te stellen om deze vrij te stellen van archeologisch onderzoek.

Aan het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet ligt tevens de bedoeling ten grondslag om de rechtsgevolgen die voortvloeien uit de vaststelling van geïnventariseerd erfgoed te optimaliseren en te verduidelijken onder meer op het vlak van de motiveringsplicht ten aanzien van vergunningverleners in het geval van sloop en kap van vastgestelde items uit de inventaris bouwkundig erfgoed en de inventaris houtige beplantingen met erfgoedwaarde. Er wordt een decretale basis tot stand gebracht voor een nieuwe premie bij een buitensporige directe kost van verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek van menselijke inhumatieresten.

Een belangrijk onderdeel van het voorontwerp van decreet heeft betrekking op de organisatie van de beboeting in het geval van schendingen van het Onroerenderfgoeddecreet. In de memorie van toelichting bij het voorontwerp wordt in dat verband onder meer het volgende vermeld:

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere normen verstaan.

“Binnen de afdeling Handhaving van het departement Omgeving situeert zich de gewestelijke beboetingsentiteit die instaat voor het bestuurlijk beboeten van milieu- en ruimtelijke ordeningsschendingen. Deze entiteit kan rekenen op een ruime ervaring en expertise in de bestuurlijke beboeting en kan deze professioneel inzetten in boetedossiers m.b.t. onroerend erfgoed. De afdeling Handhaving staat ook in voor de inspecties op het onroerend erfgoed.

Door de beboetingsbevoegdheid over te hevelen naar de gewestelijke entiteit ontstaat ‘een schot’ tussen inspectie en beboeting waarbij elke functie zijn taak in onafhankelijkheid kan opnemen. Dit draagt bij tot een meer gestroomlijnde handhaving (Hoofdstuk 11 Onroerenderfgoeddecreet).

Voor de aanstelling van inspecteurs Onroerend Erfgoed wordt een afzonderlijk artikel 11.3.4/1 in het Onroerenderfgoeddecreet ingevoerd”.

De Vlaamse Regering wordt opgedragen om de datum van inwerkingtreding van het ontworpen decreet vast te stellen (artikel 60 van het voorontwerp).

VORMVEREISTEN

3. De artikelen 54 tot 57 van het voorontwerp (ontworpen hoofdstuk 11/1, “Verwerking van persoonsgegevens”, van het Onroerenderfgoeddecreet) bevatten bepalingen die op de verwerking van persoonsgegevens betrekking hebben.

Gevraagd naar het advies van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit, bezorgde de gemachtigde advies nr. 2021/99 van 14 december 2021 van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens.

In advies 61.267/2/AV van 27 juni 2017 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’, heeft de algemene vergadering van de afdeling Wetgeving uiteengezet dat noch de algemene verordening gegevensbescherming (AVG),² noch de bevoegdheidsverdelende regels eraan in de weg staan dat in eenzelfde lidstaat meerdere toezichthoudende autoriteiten worden opgericht. In dat advies wordt gesteld dat de gemeenschappen en gewesten autoriteiten kunnen oprichten die toezicht houden op de naleving van de “specifieke” regels die de deelstaten ter uitvoering van de AVG hebben vastgesteld inzake de verwerking van persoonsgegevens in het kader van activiteiten die onder hun bevoegdheid vallen.³ Het verlenen van de bevoegdheid aan die autoriteiten om adviezen te geven, teneinde te voldoen aan de verplichting die voortvloeit uit de verordeningsbepalingen, valt daar ook onder.

Zoals echter eveneens in het voormelde advies is uiteengezet, is het de Gegevensbeschermingsautoriteit, opgericht bij de wet van 3 december 2017, die belast is met het toezicht op de naleving van de “algemene” regels inzake de verwerking van persoonsgegevens,

² Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.

³ *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, inz. 114-115.

met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid ter uitvoering van de AVG heeft vastgesteld. Daaronder valt ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven teneinde te voldoen aan de voormelde adviesverplichting.

De conclusie is dan ook dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog zou moeten worden ingewonnen.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van het voornoemde vormvereiste nog wijzigingen zou ondergaan,⁴ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, alsnog eveneens aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKINGEN

4.1. In de artikelen 6 en 13 van het voorontwerp wordt het openbaar onderzoek in het kader van de procedure tot het vaststellen van een inventaris op respectievelijk het Vlaamse en het lokale niveau geregeld (zie de ontworpen artikelen 4.1.3 en 4.1.7/2 van het Onroerenderfgoeddecreet).

Er kan worden vastgesteld dat beide bepalingen niet geheel gelijklopend zijn.

4.2. Zo zijn er blijkens het ontworpen artikel 4.1.3 enkel opmerkingen en bezwaren mogelijk over “feitelijkheden”, terwijl deze restrictie niet voorkomt in het ontworpen artikel 4.1.7/2. De gemachtigde verklaarde dit verschil als volgt:

“[In a]rtikel 4.1.3 wordt voor inventarissen die op Vlaams niveau worden vastgesteld de bestaande regel aangehouden waarbij het openbaar onderzoek beperkt is tot feitelijkheden. Bij vaststellingen door erkende onroerenderfgoedgemeenten is de situatie anders vermits zij specifieke toelatingsplichten mee kunnen vaststellen, waardoor de betrokkene ook argumenten moet kunnen ontwikkelen tegen een mogelijk bijkomend rechtsgevolg”.

Het verdient aanbeveling om deze verklaring voor het betrokken verschil in de memorie van toelichting te integreren.

4.3. Het ontworpen artikel 4.1.7/2, eerste lid, 1°, bepaalt dat het openbaar onderzoek betreffende een door de erkende onroerenderfgoedgemeente vast te stellen inventaris onder meer wordt bekendgemaakt door een bericht in de erkende onroerenderfgoedgemeente “op een duidelijk zichtbare plaats”. Deze laatste zinsnede komt niet voor in het overeenstemmende artikel 4.1.3, eerste lid, 1°, dat nochtans eveneens voorziet in een aankondiging door middel van een bericht in de gemeente.

⁴ Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

De gemachtigde lichtte ook dit verschil toe en deelde het volgende mee:

“In beide gevallen gaat het over een bericht dat duidelijk moet zichtbaar zijn. Aangezien bij vaststellingen op Vlaams niveau er meestal wordt vastgesteld in verschillende gemeenten tegelijkertijd, was het ons inziens duidelijk bij artikel 4.1.3, eerste lid, 1° dat het moet gaan om een (zichtbaar) bericht in de gemeenten waar het betrokken onroerend goed ligt. In het geval van artikel 4.1.7, 2 eerste lid, 1° wordt er enkel vastgesteld op gemeentelijk niveau, waardoor een explicitering nodig leek om het inhoudelijk verschil met punt 2° van datzelfde lid te duiden”.

Rekening houdend met deze mededeling verdient het aanbeveling om ook in het ontworpen artikel 4.1.3, eerste lid, 1°, tussen de woorden “een bericht” en “in elke gemeente” de zinsnede “op een duidelijk zichtbare plaats” in te voegen.

5. De verwijzingen naar de artikelnummers van de bepalingen van het voorontwerp waarbij hoofdstukken, afdelingen en onderafdelingen worden ingevoegd, bevatten fouten en moeten worden nagekeken.⁵ Zo kan gewezen worden op de inleidende zin van artikel 12 van het voorontwerp, waarin de zinsnede “afdeling 3, ingevoegd bij artikel 10” moet worden vervangen door de zinsnede “afdeling 3, ingevoegd bij artikel 11”. In de inleidende zin van artikel 50 van het voorontwerp moeten de woorden “onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 48” worden vervangen door de woorden “onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 49”. In de inleidende zin van artikel 54 van het voorontwerp, dient de zinsnede “hoofdstuk 11/1, ingevoegd bij artikel 52” te worden vervangen door de zinsnede “hoofdstuk 11/1, ingevoegd bij artikel 53”.

ARTIKELSGEWIJZE OPMERKINGEN

Artikel 1

6. In artikel 1 van het voorontwerp wordt bepaald dat het ontworpen decreet “een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid” regelt. Bovendien de vaststelling dat niet goed valt in te zien welke gemeenschapsaangelegenheid precies zou worden geregeld in het voorontwerp, is dergelijke bepaling niet in overeenstemming met de in de memorie van toelichting voorkomende vermelding dat “[h]et ontwerp van decreet (...) een gewestaangelegenheid [betreft]”. In artikel 1 van het voorontwerp dient derhalve uitsluitend te worden verwezen naar een “gewestaangelegenheid”, dan wel dient in de memorie van toelichting te worden verduidelijkt welke gemeenschapsaangelegenheid het voorontwerp beoogt te regelen indien zulks effectief de bedoeling zou zijn.

Artikel 2

7. Aangezien artikel 2, 2°, van het voorontwerp, strekt tot het vervangen van punt 34° van artikel 2.1 van het Onroerenderfgoeddecreet, en artikel 2, 3°, van het voorontwerp, de vervanging beoogt van het eerdere punt 29° van artikel 2.1 van hetzelfde decreet, dienen de

⁵ Allicht werden nog wijzigingen aangebracht in de nummering van de artikelen van het voorontwerp nadat de bepalingen die de interne verwijzingen bevatten, werden geredigeerd.

omschrijvingen van de begrippen “landschapsatlas” en “inspecteur Onroerend Erfgoed”, in respectievelijk artikel 2, 2° en 3°, van het voorontwerp, van plaats te worden gewisseld.

Artikel 3

8. Luidens de inleidende zin van artikel 3 van het voorontwerp, wordt het ontworpen opschrift ingevoegd “tussen artikel 3.7.1 en artikel 4.1.1”. Aangezien evenwel artikel 3.7.1 niet behoort tot hoofdstuk 4, “Inventarissen”, van het Onroerenderfgoeddecreet, wordt de redactie van de inleidende zin van artikel 3 van het voorontwerp het best aangepast als volgt:

“In hoofdstuk 4, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij ..., wordt voor artikel 4.1.1 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:”.

Artikel 17

9. In het ontworpen artikel 4.1.7/6, derde lid, van het Onroerenderfgoeddecreet, wordt bepaald dat de zakelijkrechthouders van de vastgestelde onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten gelden schriftelijk op de hoogte worden gebracht. Aangezien deze kennisgeving rechtsgevolgen doet ingaan (zie het ontworpen artikel 4.1.7/7; artikel 19 van het voorontwerp) past het dat voor deze kennisgeving gebruik wordt gemaakt van een beveiligde zending.⁶

Artikel 22

10. In de inleidende zin van artikel 22 van het voorontwerp moet de zinsnede “, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2016,” worden vervangen door de zinsnede “, vervangen bij het decreet van 15 juli 2016,”.

Artikel 31

11. Artikel 6.1.9, § 1, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet, zal na de wijziging ervan in de zin van artikel 31, 1°, van het voorontwerp, luiden als volgt:

“Vanaf de dag van de ondertekening van het besluit tot voorlopige bescherming zijn op de onroerende goederen, vermeld in het besluit tot voorlopige bescherming, gedurende een termijn van maximaal 270 dagen de rechtsgevolgen van een bescherming voorlopig van toepassing.”

De vraag rijst hoe de ontworpen wijziging zich verhoudt tot de regeling van de rechtsgevolgen van een besluit tot voorlopige bescherming, die is vervat in artikel 6.1.10 van het Onroerenderfgoeddecreet. In de memorie van toelichting wordt in dat verband het volgende vermeld:

⁶ Zie trouwens ook reeds de artikelen 6.1.16 en 6.1.18 van het Onroerenderfgoeddecreet.

“De hier voorgestelde aanpassing aan artikel 6.1.9 van het Onroerenderfgoeddecreet wil duidelijkheid en rechtszekerheid brengen voor alle betrokkenen bij een voorlopige bescherming: de termijn van 270 dagen begint te lopen vanaf een duidelijke vaste datum, namelijk vanaf de dag van de ondertekening van het besluit tot voorlopige bescherming.

[...]

Voor alle duidelijkheid: de in paragraaf 1 aangehaalde termijn van 270 dagen omschrijft enkel de maximale duur van de voorlopige bescherming. Met andere woorden: de minister moet binnen deze termijn een beslissing nemen over de definitieve bescherming. Uiteraard beginnen individuele rechtsgevolgen ten aanzien van de zakelijkrechterhouder pas te lopen vanaf de individuele kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.10 van het Onroerenderfgoeddecreet”.

Ter wille van de duidelijkheid zou de redactie van de wijzigingsbepaling onder artikel 31, 1°, van het voorontwerp, op zo een wijze moeten worden aangepast dat erin op een meer expliciete wijze uitdrukking wordt gegeven aan de bedoeling dat de betrokken termijn van 270 dagen begint te lopen vanaf de ondertekening.

Artikel 42

12. Aan het einde van artikel 42 van het voorontwerp dient te worden geschreven “... vervangen door de woorden ‘de gewestelijke entiteit die belast is met de handhaving van dit decreet’”.

Artikel 44

13. In de inleidende zin van artikel 44 van het voorontwerp moet de zinsnede “, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2018,” worden vervangen door de zinsnede “, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018,”.⁷

Artikel 50

14. In het ontworpen artikel 11.3.4/1 van het Onroerenderfgoeddecreet, wordt het begrip “inspecteurs onroerend erfgoed” op verschillende wijze omschreven, wat het gebruik van de hoofdletters betreft. Er moet evenwel worden geopteerd voor een eenvormige omschrijving in het ontworpen artikel 11.3.4/1 en, waar nodig, in de tekst van het gehele voorontwerp.

⁷ Bedoeld wordt het decreet van 13 juli 2018 ‘houdende de wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 naar aanleiding van de ex-post evaluatie’.

Artikel 53

15. Er dient in de inleidende zin van artikel 53 van het voorontwerp uiteraard melding te worden gemaakt van het decreet van “3 juli 2020”.

Artikel 54

16. In het ontworpen artikel 11/1.1.1, vijfde lid, van het Onroerendergoeddecreet, moet worden geschreven “De gegevens vermeld in het vierde lid kunnen ...” in plaats van “De gegevens vermeld in het derde lid kunnen ...”. Tevens moet aan het einde van hetzelfde lid worden melding gemaakt van het protocol “vermeld in artikel 8, § 1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer”; in artikel 10/4, § 1, van het laatstgenoemde decreet wordt immers geen melding gemaakt van dergelijk protocol.

Artikel 56

17. In het ontworpen artikel 11/1.1.3 van het Onroerendergoeddecreet, wordt bepaald dat de maximale bewaringstermijnen voor persoonsgegevens worden vastgelegd in de beheersregels, vermeld in artikel III.81, § 2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Deze beheersregels worden luidens het voormelde artikel III.81, § 2, vastgelegd door de verantwoordelijke van de betrokken overheidsinstantie.

Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke schending van het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd.

Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.

Bijgevolg moeten de “essentiële elementen” van de verwerking van persoonsgegevens in de wet of het decreet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel “essentiële elementen” uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°)

de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.⁸

Het ontworpen artikel 11/1.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet, regelt niet de maximumtermijn voor het bewaren van persoonsgegevens, noch vloeit deze er expliciet of impliciet op voldoende duidelijke wijze uit voort. Een loutere verwijzing naar beheersregels volstaat niet in het licht van het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 22 van de Grondwet. De maximumtermijn voor het bewaren van de betrokken persoonsgegevens zou in het voorontwerp van decreet zelf geregeld moeten worden.

Artikel 57

18. In het ontworpen artikel 11/1.1.4, van het Onroerenderfgoeddecreet, wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om “de nadere regels [te] bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van die gegevens, en de passende waarborgen voor de rechten en de vrijheden van de betrokkenen”.

Het eerste element van die delegatie (nadere regels voor de verwerking van persoonsgegevens) is zo algemeen verwoord dat het neerkomt op een parafrasering van de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Vlaamse Regering reeds beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’. Dat element kan dan ook beter worden weggelaten of worden toegespitst op de concrete nadere regels die worden beoogd. Voorts moet die delegatie zo worden begrepen dat ze geen betrekking kan hebben op de essentiële elementen vermeld onder randnummer 17.

Artikel 58

19. Artikel 58, tweede lid, van het voorontwerp, bepaalt dat de Vlaamse Regering de betrokken landschapselementen kan opnemen in de inventaris van landschappelijk erfgoed volgens de procedure “vermeld in artikel 4.1.6 en 4.1.7”. Er werd de gemachtigde op gewezen dat uit de verwijzing naar de laatstgenoemde artikelen niet kan worden opgemaakt welke procedure precies wordt bedoeld. De gemachtigde deelde daaromtrent het volgende mee:

“De overgangsbepaling in artikel 58, tweede lid heeft als doel om met een minimale procedure de landschapselementen uit de landschapsatlas te ‘verplaatsen’ naar de toekomstige inventaris van landschappelijk erfgoed. Vermits dit gaat om een loutere formele ‘transfer’ van de ene naar de andere inventaris, is een nieuw openbaar onderzoek en een advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed niet aan de orde (dat gebeurde reeds bij de vorige vaststelling in de landschapsatlas). Daarom volstaat het dus dat de Vlaamse Regering die onroerende goederen vaststelt volgens het format van artikel 4.1.6 en bekendmaakt overeenkomstig artikel 4.1.7.

⁸ Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119, opmerking 101.

Eventueel zou dit geherformuleerd kunnen worden als volgt:

“De Vlaamse Regering kan de landschapselementen die voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet zijn opgenomen in de vastgestelde landschapsatlas, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, opnemen in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4°, van het voormelde decreet volgens de procedure vermeld in artikel 4.1.1 tot en met 4.1.7 van het voormelde decreet, met uitzondering van de vereisten van het openbaar onderzoek en het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet. Landschapselementen zijn punt-, lijn- en vlakvormige onroerende elementen, van natuurlijke of antropogene oorsprong.”

Het door de gemachtigde geformuleerde tekstvoorstel draagt bij tot een grotere duidelijkheid, wat de beoogde procedures betreft, en kan op dat punt worden bijgetreden.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013

Art. 2. In artikel 2.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 27°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“27°/1 gewestelijke entiteit: de gewestelijke entiteit, vermeld in artikel 16.1.2, 4°, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;”;

2° punt 29° wordt vervangen door wat volgt:

“29° inspecteur Onroerend Erfgoed: een personeelslid als vermeld in artikel 11.3.4/1, dat belast is met de uitvoering van de handhaving van de regelgeving over onroerend erfgoed op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of een gedeelte ervan;”;

3° punt 34° wordt vervangen door wat volgt:

“34° landschapsatlas: de inventaris van de landschappelijke gehelen met erfgoedwaarde;”.

Art. 3. In hoofdstuk 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, wordt voor artikel 4.1.1 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling 1. Vaststelling van inventarissen”.

Art. 4. Artikel 4.1.1 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.1. De Vlaamse Regering kan de volgende inventarissen geheel of gedeeltelijk vaststellen:

- 1° de landschapsatlas;
- 2° de inventaris van archeologische zones;
- 3° de inventaris van bouwkundig erfgoed;
- 4° de inventaris van landschappelijk erfgoed.

De Vlaamse Regering kan de inventarissen, vermeld in het eerste lid, 3° en 4°, alleen vaststellen als die geen betrekking hebben op het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente.

In afwijking van het eerste lid kan een erkende onroerenderfgoedgemeente voor het eigen grondgebied de inventarissen, vermeld in het eerste lid, 3° en 4°, geheel of gedeeltelijk vaststellen en voor handelingen aan bepaalde onroerende goederen die in de voormelde inventarissen opgenomen zijn toelatingsplichten opleggen. De Vlaamse Regering bepaalt een limitatieve lijst van mogelijke toelatingsplichtige handelingen zonder dat deze betrekking mogen hebben op de wijze van landbouwexploitatie en teeltkeuze.

Als de erkenning van de onroerenderfgoedgemeente wordt ingetrokken, vervallen de toelatingsplichten, vermeld in het derde lid, vanaf de dag die volgt op de dag van de bekendmaking van de intrekking van de erkenning van de onroerenderfgoedgemeente in het Belgisch Staatsblad.”.

Art. 5. In hoofdstuk 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, wordt tussen artikel 4.1.2 en artikel 4.1.3 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling 2. Procedure voor de vaststelling van een inventaris door de Vlaamse Regering”.

Art. 6. Artikel 4.1.3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.3. De Vlaamse Regering onderwerpt de vast te stellen inventaris aan een openbaar onderzoek van zestig dagen. Dat openbaar onderzoek wordt minstens op de volgende wijzen aangekondigd:

- 1° door een bericht op een duidelijk zichtbare plaats in elke gemeente waar een onroerend goed ligt, dat opgenomen is in de vast te stellen inventaris;
- 2° door een bericht op de website van elke gemeente waar een onroerend goed ligt, dat opgenomen is in de vast te stellen inventaris;
- 3° door een bericht in het Belgisch Staatsblad;
- 4° door een berichtgeving met een breed bereik in het Vlaamse Gewest;
- 5° door een bericht op de website van het agentschap te publiceren.

De berichten, vermeld in het eerste lid, bevatten minstens al de volgende informatie:

- 1° het voorwerp van het openbaar onderzoek;
- 2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;
- 3° de wijze waarop de inventaris geraadpleegd kan worden;
- 4° de wijze waarop opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden kunnen worden ingediend.

Tijdens het openbaar onderzoek:

- 1° kan de inventaris, vermeld in het eerste lid, geraadpleegd worden;
- 2° kunnen opmerkingen en bezwaren over feitelijkheden worden ingediend.

De opmerkingen en bezwaren kunnen uiterlijk de laatste dag van de termijn die is opgenomen in het bericht, ingediend worden.

Er moet geen rekening worden gehouden met opmerkingen en bezwaren die te laat zijn ingediend.

De Vlaamse Regering wint over de inventaris en over de opmerkingen en bezwaren afkomstig van het openbaar onderzoek advies in bij de Vlaamse Com-

missie Onroerend Erfgoed. Dat advies wordt uitgebracht binnen een vervaltermijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed de adviesvraag heeft ontvangen. Als deze termijn wordt overschreden, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. De Vlaamse Regering kan de termijn van dertig dagen één keer verlengen met dertig dagen op verzoek van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed.

De Vlaamse Regering beslist na het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed over de vaststelling.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor de vaststelling van de inventarissen, het openbaar onderzoek en het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed bepalen.”

Art. 7. In artikel 4.1.4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt het woord “actualiseren” vervangen door het woord “wijzigen”.

Art. 8. In artikel 4.1.5 van hetzelfde decreet, wordt het woord “ambtenaren” vervangen door het woord “personeelsleden”.

Art. 9. Aan artikel 4.1.6, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° in het geval van de inventarissen, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, 3° en 4°, de erfgoedwaarden.”

Art. 10. Artikel 4.1.7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.7. Alle onroerende goederen die opgenomen zijn in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1 worden op een publiek te raadplegen GIS-laag ontsloten. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Het vaststellingsbesluit wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.”

Art. 11. In hoofdstuk 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, wordt tussen artikel 4.1.7 en 4.1.8 een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Procedure voor de vaststelling van een inventaris door een onroerenderfgoedgemeente”.

Art. 12. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 11, een artikel 4.1.7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/1. De erkende onroerenderfgoedgemeente brengt voorafgaand aan het openbaar onderzoek de zakelijkrechthouders van de onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, zijn opgelegd in de vast te stellen inventaris, schriftelijk op de hoogte.”

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/2. De erkende onroerenderfgoedgemeente onderwerpt de vast te stellen inventaris aan een openbaar onderzoek van zestig dagen. Dat openbaar onderzoek wordt minstens op de volgende wijzen aangekondigd:

- 1° door een bericht in de erkende onroerenderfgoedgemeente op een duidelijk zichtbare plaats;
- 2° door een bericht op de website van de erkende onroerenderfgoedgemeente;
- 3° door een bericht in het Belgisch Staatsblad;
- 4° door een berichtgeving met een breed bereik op het grondgebied van de erkende onroerenderfgoedgemeente.

De berichten, vermeld in het eerste lid, bevatten minstens al de volgende informatie:

- 1° het voorwerp van het openbaar onderzoek;
- 2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;
- 3° de wijze waarop de inventaris geraadpleegd kan worden;
- 4° de wijze waarop opmerkingen en bezwaren kunnen worden ingediend.

Tijdens het openbaar onderzoek:

- 1° kan de inventaris, vermeld in het eerste lid, geraadpleegd worden;
- 2° kunnen opmerkingen en bezwaren worden ingediend.

De opmerkingen en bezwaren kunnen uiterlijk de laatste dag van de termijn, die is opgenomen in het bericht, ingediend worden.

Er moet geen rekening worden gehouden met opmerkingen en bezwaren die te laat ingediend werden.

De erkende onroerenderfgoedgemeente wint over de inventaris en de opmerkingen en bezwaren die afkomstig zijn van het openbaar onderzoek advies in bij de gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed die is erkend door de gemeenteraad. Dat advies wordt uitgebracht binnen een vervaltermijn van dertig dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed de adviesvraag heeft ontvangen. Als deze termijn wordt overschreden, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan. De erkende onroerenderfgoedgemeente kan de termijn van dertig dagen één keer verlengen met dertig dagen op verzoek van de voormelde gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed.

De erkende onroerenderfgoedgemeente beslist na het advies van de gemeentelijke adviesraad voor onroerend erfgoed over de vaststelling van de inventaris.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de vaststelling van de inventarissen en het openbaar onderzoek.”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/3. De erkende onroerenderfgoedgemeente kan een vastgestelde inventaris wijzigen of er onroerende goederen aan toevoegen of uit verwijderen. Voor de onroerende goederen in kwestie wordt een openbaar onderzoek georganiseerd onder de voorwaarden en in de vorm, vermeld in artikel 4.1.7/2. Er wordt geen openbaar onderzoek georganiseerd om een onroerend goed te verwijderen dat volledig gesloopt of verdwenen is.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/4. De personen die daarvoor aangewezen zijn door de erkende onroenderfgoedgemeente hebben voor het onderzoek naar de erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken toegang tot de onroerende goederen die opgenomen zijn in een van de vastgestelde inventarissen, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, en tot de onroerende goederen die in aanmerking komen voor opname in een inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, met uitzondering van particuliere woningen en bedrijfslokalen.”.

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/5. De vastgestelde inventarissen bevatten over elk onroerend goed dat erin opgenomen is, minstens al de volgende gegevens:

- 1° een plan waarop het onroerend goed nauwkeurig wordt aangeduid;
- 2° de benaming van het geïnventariseerde onroerend goed;
- 3° een beschrijving op basis van de erfgoedkenmerken;
- 4° de erfgoedwaarden;
- 5° in voorkomend geval, de handelingen waarvoor een toelatingsplicht geldt als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid.

De Vlaamse Regering kan de lijst van gegevens, vermeld in het eerste lid, nader omschrijven of uitbreiden.”.

Art. 17. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in dezelfde afdeling 3 een artikel 4.1.7/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/6. Alle onroerende goederen die opgenomen zijn in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° en 4°, worden op een publiek te raadplegen GIS-laag ontsloten. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Het vaststellingsbesluit wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

De erkende onroenderfgoedgemeente brengt de zakelijkrechthouders van de vastgestelde onroerende goederen waarvoor toelatingsplichten als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, gelden schriftelijk op de hoogte. De zakelijkrechthouders brengen in voorkomend geval de gebruikers of nieuwe zakelijkrechthouders in geval van een overdracht van het eigendomsrecht of een ander zakelijk recht onmiddellijk schriftelijk op de hoogte van de vaststelling en van de geldende toelatingsplichten.”.

Art. 18. In hoofdstuk 4 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2019, wordt een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Rechtsgevolgen van de vaststelling van een inventaris”.

Art. 19. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 4.1.7/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.7/7. De rechtsgevolgen van de vaststelling van een inventaris zijn van toepassing:

- 1° op de zakelijkrechthouders, vermeld in artikel 4.1.7/6, derde lid, vanaf de kennisgeving van de vaststelling;
- 2° op iedereen vanaf de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, vermeld in artikel 4.1.7, tweede lid, en artikel 4.1.7/6, tweede lid.”.

Art. 20. Artikel 4.1.8 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.8. De opname op zich van een onroerend goed in een vastgestelde inventaris vormt geen weigeringsgrond voor om het even welke vergunning, machtiging of toelating”.

Art. 21. In artikel 4.1.9 van hetzelfde decreet worden het eerste en tweede lid vervangen door wat volgt:

“Elke administratieve overheid neemt bij een eigen werk of activiteit aan onroerende goederen die opgenomen zijn in vastgestelde inventarissen als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, 3° en 4°, zo veel mogelijk zorg in acht voor de erfgoedwaarden en -kenmerken ervan.

In haar beslissing over een eigen werk of activiteit geeft de administratieve overheid aan welke onroerende goederen die opgenomen zijn in een van de voormelde inventarissen impact ondervinden en, in voorkomend geval met welke maatregelen uitvoering is gegeven aan de zorgplicht, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 22. Artikel 4.1.10 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 15 juli 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4.1.10. Als voor de sloop of de kap van een onroerend goed dat opgenomen is in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° en 4°, van dit decreet, een omgevingsvergunning, een vergunning, een toelating, een machtiging, een ontheffing of een afwijking overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vereist is, geeft de vergunningverlenende overheid in haar beslissing aan hoe ze rekening heeft gehouden met de impact van de aangevraagde handelingen op de erfgoedwaarden en -kenmerken van de onroerende goederen die in de voormelde inventarissen opgenomen zijn.”.

Art. 23. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt een artikel 4.1.10/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.10/1. §1. Voor handelingen aan een onroerend goed dat is opgenomen in een vastgestelde inventaris als vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, van dit decreet, is een voorafgaande toelating van de erkende onroerenderfgoedgemeente vereist als al de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- 1° de onroerenderfgoedgemeente heeft voor die handelingen een toelatingsplicht als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, opgelegd;
- 2° voor die handelingen is geen omgevingsvergunning, geen vergunning, geen toelating, geen machtiging, geen ontheffing of geen afwijking vereist overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

De erkende onroerenderfgoedgemeente gaat in voorkomend geval na of de aangevraagde handelingen rekening houden met de erfgoedwaarden en -kenmerken van de onroerende goederen in kwestie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het aanvragen en afleveren van de toelating.

Als voor handelingen aan een onroerend goed dat is opgenomen in een vastgestelde inventaris als vermeld artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, van dit decreet ook een toelatings- of meldingsplicht als vermeld in artikel 6.4.4, §1, geldt omwille van een bescherming als monument, cultuurhistorisch landschap, archeologische site of stads- en dorpsgezicht, gelden voor wat betreft de afbakening van het beschermde goed voor die handelingen alleen de toelatings- of meldingsplichten die voortvloeien uit de bescherming.

§2. Als voor handelingen aan een onroerend goed dat is opgenomen in een vastgestelde inventaris als vermeld artikel 4.1.1, eerste lid, 3° of 4°, van dit decreet, waarvoor de onroerenderfgoedgemeente een toelatingsplicht als vermeld in artikel 4.1.1, derde lid, van dit decreet, heeft opgelegd, ook een omgevingsvergunning, een vergunning, een toelating, een machtiging, een ontheffing of een afwijking is vereist overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, gaat de vergunningverlenende overheid na of de aangevraagde handelingen rekening houden met de erfgoedwaarden en -kenmerken van het onroerend goed in kwestie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels over de betrokkenheid van de erkende onroerenderfgoedgemeente als die niet de vergunningverlenende overheid, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, is.”.

Art. 24. In artikel 5.4.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 juli 2017 en gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het derde lid, 1°, worden tussen het woord “valt” en de zinsnede “, zoals” de woorden “of waar onderzoek van het archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert” ingevoegd;
- 2° in het derde lid, 9°, worden de zinsnede “en de aanvraag geen betrekking heeft op beschermde goederen of op percelen die geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones” en de zinsnede “en hebben betrekking op percelen met een oppervlakte van 5000 m² of minder” opgeheven;
- 3° een zesde lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het derde lid wordt verstaan onder gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert: de gebieden waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat ze met hoge waarschijnlijkheid geen archeologische waarde hebben, of waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat verder onderzoek van de aanwezige archeologische site en artefacten geen relevante kenniswinst oplevert.”.

Art. 25. In artikel 5.4.2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 juli 2017 en gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het vierde lid wordt vervangen door wat volgt:

“In de volgende gevallen wordt de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden van de verplichting, vermeld in het eerste lid, vrijgesteld:

- 1° de aanvraag heeft betrekking op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering;
- 2° de aanvraag heeft geheel betrekking op percelen binnen het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente waarvoor de gemeenteraad in een gemeentelijk reglement in een vrijstelling heeft voorzien. De vrijstellingen in het gemeentelijk reglement zijn gebaseerd op onderzoek naar de archeologische situatie in de gemeente in kwestie door een erkende archeoloog in dienst van de erkende onroerenderfgoedgemeente.”;

2° een zevende en achtste lid worden toegevoegd, die luiden als volgt:

“In het vierde lid, 1°, wordt verstaan onder gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of waar onderzoek van archeologisch erfgoed geen relevante kenniswinst oplevert: de gebieden waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat ze met hoge waarschijnlijkheid geen archeologische waarde hebben, of waar op basis van waarnemingen en wetenschappelijke argumenten onderbouwd kan worden dat verder onderzoek van de aanwezige archeologische site en artefacten geen relevante kenniswinst oplevert.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor deze vrijstellingen bepalen.”.

Art. 26. In artikel 5.4.6, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “bezorgt de beslissing per beveiligde zending aan de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking” worden vervangen door de woorden “brengt de erkende archeoloog op de hoogte van de beslissing”;
- 2° de zin “De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de beslissing.” wordt toegevoegd.

Art. 27. In artikel 5.4.9, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 28. In artikel 5.4.13, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien

dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 29. In artikel 5.4.17, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “Het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente bezorgt binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, de meldingsakte per beveiligde zending aan de initiatiefnemer en de erkende archeoloog of stelt die digitaal ter beschikking via het daarvoor voorziene digitale platform.” vervangen door de zinnen “Het agentschap of, in voorkomend geval, de erkende onroerenderfgoedgemeente brengt de erkende archeoloog binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de dag waarop de melding is ingediend, op de hoogte van de meldingsakte via het daarvoor voorziene digitale platform. De erkende archeoloog brengt de initiatiefnemer schriftelijk op de hoogte van de meldingsakte.”.

Art. 30. In artikel 6.1.2 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het woord “ambtenaren” wordt vervangen door het woord “personeelsleden”;
- 2° de woorden “of na toestemming van de zakelijkrechthouder en in voorkomend geval de gebruiker” worden toegevoegd.

Art. 31. In artikel 6.1.9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede “kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.6,” vervangen door de woorden “ondertekening van het besluit tot voorlopige bescherming”;
- 2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “die termijn” vervangen door de zinsnede “de termijnen vermeld in paragraaf 1, eerste en tweede lid”.

Art. 32. In artikel 6.1.11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het woord “termijn” wordt vervangen door het woord “termijnen”;
- 2° de zin “Nadat de termijnen, vermeld in artikel 6.1.9, verstreken zijn, kan de Vlaamse Regering geen definitief besluit tot bescherming meer nemen.” wordt toegevoegd.

Art. 33. Aan artikel 6.2.7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Het besluit tot voorlopige wijziging of opheffing van een besluit tot definitieve bescherming in de gevallen, vermeld in artikel 6.2.1, 1°, 3°, 4° en 5°, vervalt van rechtswege als de Vlaamse Regering binnen een termijn van 270 dagen, die ingaat op de dag van de ondertekening van het besluit tot voorlopige wijziging of opheffing geen besluit tot definitieve wijziging of opheffing heeft genomen. De Vlaamse

Regering kan die termijn eenmalig met maximaal negentig dagen verlengen overeenkomstig artikel 6.1.9, §2.

In de gevallen, vermeld in artikel 6.2.1, 1°, 3°, 4° en 5°, kan de Vlaamse Regering geen definitief besluit tot wijziging of opheffing meer nemen nadat de termijn, vermeld in het tweede lid, is verstreken.”.

Art. 34. In artikel 6.3.1, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 4 mei 2016 en 7 december 2018, worden de woorden “De entiteit die door de Vlaamse Regering belast is met de handhaving” vervangen door de woorden “De entiteit belast met de handhaving”.

Art. 35. In artikel 6.4.4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016, 25 april 2014 en 10 november 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Handelingen aan of in beschermde goederen die door de Vlaamse Regering opgelijst zijn of die zijn opgenomen in het beschermingsbesluit waarvoor geen omgevingsvergunning of geen vergunning, geen toelating, geen machtiging, geen ontheffing of geen afwijking is vereist overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbewoud en het natuurlijk milieu, kunnen niet worden aangevat:

- 1° zonder toelating van het agentschap of, in voorkomend geval, van de erkende onroerenderfgoedgemeente waar het beschermde goed ligt, tenzij ze zijn vrijgesteld in een beheersplan dat overeenkomstig artikel 8.1.1 van dit decreet is goedgekeurd;
- 2° in geval van handelingen aan of in beschermde stads- of dorpsgezichten, zonder een voorafgaande melding bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het beschermde goed ligt tenzij zij zijn vrijgesteld in een beheersplan dat overeenkomstig artikel 8.1.1 van dit decreet is goedgekeurd.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het aanvragen en afleveren van de toelating en melding.”;

- 2° in paragraaf 2 worden de woorden “procedurebepalingen van de VCRO of” vervangen door de woorden “procedurebepalingen van”;
- 3° aan paragraaf 2 worden de woorden “en in voorkomend geval aan de beheersdoelstellingen die zijn opgenomen in het goedgekeurde beheersplan van het onroerend erfgoed in kwestie” toegevoegd;
- 4° in paragraaf 3, eerste lid, worden tussen de woorden “ingedeelde inrichting of activiteit” en de woorden “vereist is”, de woorden “of voor een wijziging van de vegetatie” ingevoegd.

Art. 36. In artikel 6.4.9, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt de zin “De instrumenterend ambtenaar meldt de overdracht aan het agentschap.” opgeheven.

Art. 37. In artikel 10.1.1, eerste lid, 1°, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord “met” en het woord “erkende” de zinsnede “erkende onroerenderfgoedgemeenten,” ingevoegd.

Art. 38. Aan artikel 10.2.1, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt een punt 9° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“9° premies toekennen bij een buitensporige directe kost van het verplicht uit te voeren archeologisch onderzoek van menselijke inhumatieresten.”.

Art. 39. In artikel 10.4.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 2° wordt de zinsnede “of artikel 1, 6, van verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard” toegevoegd;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De premies, subsidies of toelagen die aan ondernemingen verleend zijn, voldoen aan de voorwaarden van de verordeningen, vermeld in het eerste lid, 2°.”

Art. 40. In artikel 10.5.1, tweede lid, en artikel 10.5.2, vierde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 april 2017, wordt de zin “Die vervreemding wordt door de instrumenterende ambtenaar gemeld aan het agentschap.” opgeheven.

Art. 41. In artikel 11.1.1, tweede en derde lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “de gewestelijke entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met de handhaving van dit decreet” vervangen door de woorden “de gewestelijke entiteit die belast is met de handhaving van dit decreet”.

Art. 42. In artikel 11.1.2, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “de gewestelijke entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met de handhaving van dit decreet” vervangen door de woorden “de gewestelijke entiteit die belast is met de handhaving van dit decreet”.

Art. 43. Aan artikel 11.2.2, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 4 mei 2016 en 13 juli 2018, wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° het niet-naleven van de meldingsplicht, vermeld in artikel 6.4.4.”.

Art. 44. In artikel 11.2.4 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° het uitvoeren van handelingen, die overeenkomstig artikel 4.1.10/1 onderworpen zijn aan een toelating, zonder of in strijd met de toelating.”;

2° in paragraaf 3, derde lid, worden de woorden “inspecteur Onroerend Erfgoed” vervangen door de woorden “gewestelijke entiteit”.

Art. 45. In artikel 11.2.5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste en tweede lid, paragraaf 2 en paragraaf 4, worden de woorden “inspecteur Onroerend Erfgoed” vervangen door de woorden “gewestelijke entiteit”;

2° paragraaf 1, derde lid, wordt vervangen door wat volgt:

“De gewestelijke entiteit kan de verbalisant, vermeld in artikel 11.3.3 en 11.3.4, verzoeken om aanvullende inlichtingen te verstrekken.”;

3° paragraaf 5, tweede lid, wordt vervangen door wat volgt:

“Als de betrokkene in gebreke blijft bij het betalen van de verschuldigde bestuurlijke geldboeten, verhoogd met de invorderingskosten, worden die bedragen bij dwangbevel ingevorderd. Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door een personeelslid dat de Vlaamse Regering daarvoor heeft aangewezen.”.

Art. 46. In artikel 11.2.6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “9° of 10°” telkens vervangen door de zinsnede “9°, 10° of 12°”;
- 2° in paragraaf 2 en paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden “inspecteur Onroerend Erfgoed” vervangen door de woorden “gewestelijke entiteit”;
- 3° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zinsnede “9° of 10°” vervangen door de zinsnede “9°, 10° of 12°”.

Art. 47. In artikel 11.3.3, eerste en tweede lid, van hetzelfde decreet wordt het woord “ambtenaren” vervangen door het woord “personeelsleden”.

Art. 48. In artikel 11.3.4, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “inspecteur Onroerend Erfgoed” vervangen door de woorden “gewestelijke entiteit”.

Art. 49. Aan hoofdstuk 11, afdeling 3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 oktober 2017, wordt een onderafdeling 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Inspecteurs Onroerend Erfgoed”.

Art. 50. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt aan onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 49, een artikel 11.3.4/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11.3.4/1. De Vlaamse Regering wijst de inspecteurs Onroerend Erfgoed aan. De Vlaamse Regering kan de aanwijzingsbevoegdheid delegeren.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden, zoals scholingsvereisten, bepalen waaraan de inspecteurs Onroerend Erfgoed moeten voldoen.

Contractuele personeelsleden kunnen alleen inspecteur Onroerend Erfgoed zijn als ze zijn beëdigd. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden van de eedaflegging bepalen.”.

Art. 51. In artikel 11.5.5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 mei 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 wordt het woord “ambtenaren” telkens vervangen door het woord “personeelsleden”;

2° in paragraaf 3 worden de woorden “bevoegde ambtenaar” vervangen door de woorden “bevoegd personeelslid”.

Art. 52. In artikel 11.5.6 van hetzelfde decreet wordt het woord “ambtenaren” vervangen door het woord “personeelsleden”.

Art. 53. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt een hoofdstuk 11/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 11/1. Verwerking van persoonsgegevens”.

Art. 54. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hoofdstuk 11/1, ingevoegd bij artikel 53, een artikel 11/1.1.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.1. In het kader van de doelstellingen en taken die met toepassing van de uitvoeringsbesluiten die krachtens dit decreet worden genomen, zijn toegewezen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het beleidsveld onroerend erfgoed, aan het agentschap en aan erkende onroerenderfgoedgemeenten, worden persoonsgegevens verwerkt op basis van artikel 6, lid 1, c), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

Het agentschap en, in voorkomend geval, de onroerenderfgoedgemeenten zijn verwerkingsverantwoordelijken als vermeld in artikel 4, 7), van dezelfde verordening.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van personen:

- 1° de actoren, vermeld in hoofdstuk 3;
- 2° zakelijkrechthouders van vastgesteld onroerend erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 4;
- 3° zakelijkrechthouders en gebruikers van archeologische artefacten en archeologische ensembles, zoals omschreven in hoofdstuk 5;
- 4° zakelijkrechthouders of hun vertegenwoordigers van beschermd onroerend erfgoed als vermeld in hoofdstuk 6, afdeling 1 tot en met 3;
- 5° aanvragers van een omgevingsvergunning of toelating voor werken aan beschermd erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 6, afdeling 4;
- 6° aanvragers of hun vertegenwoordigers van financiële ondersteuning, zoals omschreven in hoofdstuk 10;
- 7° zakelijkrechthouders of gebruikers van beschermd onroerend erfgoed, zoals omschreven in hoofdstuk 11.

De volgende categorieën van persoonsgegevens worden in het kader van dit decreet verwerkt:

- 1° rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;
- 2° adresgegevens;
- 3° contactgegevens;
- 4° financiële gegevens;
- 5° gegevens over rechtstoestand;
- 6° opleidingsgegevens;
- 7° loon- en tewerkstellingsgegevens;
- 8° expertisegegevens;
- 9° uittreksels uit het strafregister als vermeld in artikel 595 van het Wetboek van Strafvordering.

Enkel de personen die de specifieke behoefte hebben door hun functie, rol of verantwoordelijkheid om deze persoonsgegevens te verwerken, hebben hiertoe toegang. De gegevens vermeld in het vierde lid kunnen worden verstrekt aan erkende onroerenderfgoedgemeenten voor de taken die gedelegeerd zijn aan erkende onroerenderfgoedgemeenten conform dit decreet. Het agentschap sluit daarvoor met de erkende onroerenderfgoedgemeenten een protocol af zoals vermeld in artikel 8, §1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

Art. 55. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.2. Het agentschap vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De uitwisselingen van persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, gebeuren met maximale tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.”.

Art. 56. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.3. De maximale bewaringstermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, worden conform artikel 5, lid 1, e), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), vastgelegd in de beheersregels, vermeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij het bepalen van deze bewaartermijnen wordt rekening gehouden met de specificiteit van de dossiers.”.

Art. 57. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, bekrachtigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt in hetzelfde hoofdstuk 11/1 een artikel 11/1.1.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1.1.4. De Vlaamse Regering kan de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, nader omschrijven.”.

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Art. 58. De onroerende goederen die voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet zijn opgenomen in de vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de inventaris van historische tuinen en parken worden van rechtswege opgenomen in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet. De vastgestelde inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde en de vastgestelde inventaris van historische tuinen en parken worden van rechtswege opgeheven.

De Vlaamse Regering kan de landschapselementen die voor de datum van inwerkingtreding van dit decreet zijn opgenomen in de vastgestelde landschapsatlas, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli

2013, opnemen in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4°, van het voormelde decreet volgens de procedure vermeld in artikel 4.1.1 tot en met 4.1.7 van het voormelde decreet, met uitzondering van de vereisten van het openbaar onderzoek en het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet. Landschapselementen zijn punt-, lijn- en vlakvormige onroerende elementen, van natuurlijke of antropogene oorsprong.

Als de Vlaamse Regering de landschapselementen overeenkomstig het tweede lid opneemt in de vastgestelde inventaris van landschappelijk erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 4°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, zoals van kracht vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, worden die landschapselementen van rechtswege geschrapt uit de vastgestelde landschapsatlas vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 1°, van het decreet.

Art. 59. In afwijking van artikel 4.1.1, tweede lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 kan de Vlaamse Regering tot en met 2025 ook onroerende goederen die gelegen zijn op het grondgebied van een erkende onroerenderfgoedgemeente vaststellen in de inventaris van bouwkundig erfgoed vermeld in artikel 4.1.1, eerste lid, 3°, van hetzelfde decreet als de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- 1° de betrokken onroerende goederen zijn niet opgenomen in een aan een openbaar onderzoek onderworpen vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed als vermeld in artikel 4.1.3 of 4.1.7/2 van hetzelfde decreet;
- 2° de betrokken erkende onroerenderfgoedgemeente geeft haar akkoord voor de betrokken onroerende goederen in een gemeenteraadsbesluit.

Art. 60. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.

Brussel, 1 april 2022.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE